

Årsredovisning 2022

För kunskap och omsorg

22

VARBERGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning

Om årsredovisningen	3
Förord, kommunstyrelsens ordförande	4
Förord, kommundirektör	5

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	7
Den kommunala koncernen	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
Balanskravsresultat	38
Väsentliga personalförhållanden	39
Förväntad utveckling	42

Drifts- och investeringsredovisning

Driftsredovisning	45
Investeringsredovisning	48
Exploateringsredovisning	51

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning	53
Balansräkning	54
Kassaflöde	55
Noter resultaträkning	56
Noter balansräkning	59
Noter kassaflöde	67
Redovisningsprinciper	68

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige	73
Kommunrevisionen	73
Valnämnden	74
Överförmyndarnämnden	75
Kommunstyrelsen	76
Förskole- och grundskolenämnden	77
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	78
Socialnämnden	79
Byggnadsnämnden	80
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	81
Hamn- och gatunämnden	82
Kultur- och fritidsnämnden	83
Servicenämnden	84
Varbergs Stadshus AB	86
Varbergs Bostads AB	87
Varberg Energikoncernen	88
Arena Varberg AB	89
Varbergs Fastighets AB	90
Hallands Hamnar Varberg AB	91
Varberg Vatten AB	92

Revisionsberättelse

	93
--	----

Om årsredovisningen

Årsredovisningen är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om kommunens samlade verksamhet och ekonomi 2022. Den vänder sig också till dig som är invånare eller företagare i kommunen och naturligtvis till kreditgivare, leverantörer och samarbetspartners. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppfyllelsen har gått och hur skattepengarna har använts. De obligatoriska inslagen förvaltningsberättelse och ekonomisk redovisning kompletteras med verksamhetsberättelser från nämnder och bolag.

De olika avsnittens innehåll

Handlingen inleds med förord från kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören.

Förvaltningsberättelse

I detta kapitel ges en sammanfattning av året och en presentation av den kommunala koncernen. Här berättas också om vilka faktorer som påverkar kommunens resultat och ekonomiska ställning. I avsnittet styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten presenteras kommunens styrmodell. Här lyfts också goda prestationer i visionens anda. Sedan följer en mer ingående beskrivning av kommunens finansiella situation och efter det presenteras en avstämning av de strategiska målområdena och de prioriterade målen som kommunfullmäktige fastställt för perioden 2020–2023.

I avsnittet väsentliga personalförhållanden ges en redovisning av kommunens år som arbetsgivare.

Drifts- och investeringsredovisning

Driftsredovisningen redogör för hur nämnderna följt budget och vad aktuella avvikelser beror på. Därefter beskrivs hur kommunen arbetat med investeringar och exploateringar.

Ekonomisk redovisning

Här presenteras årets ekonomiska utfall i resultaträkningen, förändringar i kommunens likvida medel redovisas i kassaflödesanalysen och den ekonomiska ställningen vid årets slut visas i balansräkningen. Kapitlet innehåller också noter och redovisningsprinciper som ger en närmare beskrivning av innehållet.

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen finns en kort beskrivning av varje nämnd och bolag med en sammanfattning av årets insatser, det ekonomiska resultatet och vad som väntar framöver.

Goda insatser under ett utmanande år

Ett dramatiskt och utmanande år – så skulle 2022 kunna sammanfattas. Men mycket gott arbete har gjorts och våra verksamheter har på ett imponerande sätt lyckats möta de nya förutsättningar vi ställts inför.

Kriget i Ukraina har påverkat människor världen över och har inneburit ett skiftat fokus i vardagen även för oss i Varberg. Med ett förändrat säkerhetspolitiskt läge, brist på el och stor ekonomisk osäkerhet i hela samhället krävs en ny vakenhet och höjd beredskap på flera områden.

Vi anpassar oss och prioriterar

Inflation och stigande räntor påverkar inte bara landets hushåll, utan i hög grad även kommunerna. I Varberg har vi en stabil grund att stå på och 2022 blev ännu ett år med bra balans i ekonomin och god utveckling i hela kommunen. Vi står därför starka inför de utmaningar som väntar.

Med detta sagt behöver vi förstås anpassa oss till nya tider. Vi har en fortsatt kraftig tillväxt och kan nu räkna till 67 800 invånare. Det är positivt att fler vill bo i Varbergs kommun, men det innebär också betydande åtaganden för service och välfärd. Många stora investeringar är planerade för att möta detta och vi behöver nu se över vilken takt vi kan hålla och prioritera starten för nya förskolor, skolor och äldreboenden.

Pågående projekt för framtidens Varberg

Till våra större investeringar hör förstas utvecklingen av Västerport. Här stötte vi på motstånd under sensvåren när mark- och miljödomstolen upphävde detaljplanen för etapp 1, men innan året var slut hann vi få ett positivt besked om att kommunens överklagande kommer att tas upp till prövning. Nu kan vi bara vänta och hoppas på grönt ljus för fortsatt arbete framåt.

Ett mycket glädjande besked kom i juni månad, då regeringen inkluderade en ny tågstation i Värö i den nationella planen för trafikinfrastrukturprojekt. Nu kan vi fortsätta planera för en utveckling som kommer att innebära ett stort lyft för hela norra Varberg.

Samtidigt fortskrider vårt arbete med att bygga en helt ny, grön hamn, liksom Trafikverkets arbete med att bygga dubbelspårig tunnel under staden. Tidschemat för tunneln ser i dagsläget ut att hålla för planerad målgång i december 2024.

Under året har vi även startat arbetet med kommunens nya översiktsplan. Detta kommer att ta cirka tre år och involvera dialog med politiker, företag, intresseorganisationer och kommunens invånare. Det färdiga resultatet är en förutsättning för att vi ska kunna fortsätta utveckla vår kommun, bygga bostäder och skapa nya verksamhetsområden.

Foto: Hidvi Group AB

Fortsatt arbete för företagen

Varbergs variation av små och större företag inom en mängd olika branscher är en verklig styrka för vår kommun. Under pandemin startades flera mindre etableringar på landsbygden, företag som nu skapar arbetstillfällen inte bara för sig själva utan även för underleverantörer. Ett välkommet tillskott av större slag blir koncernen Apotea som under 2022 tagit beslutet att etablera sig vid Holmagärde. Kommunens arbete för att förenkla för Varbergs företag är ständigt pågående och extra viktigt i tuffa tider. Vår stadiga klättring uppåt i diverse mätningar visar att vi är på rätt väg.

Valår och nya samarbeten

Efter höstens val följde en utdragen process innan vi kunde presentera Varbergsalliansen som en ny konstellation för kommunens styre. Valresultatet innebar också att två nya partier kom in i kommunfullmäktige. Nya former kräver startsträcka, men förutsättningarna är goda och jag är hoppfull inför det fortsatta politiska arbetet.

Stort tack för gott arbete

Jag avsluta med att berömma kommunkoncernens alla medarbetare för fina insatser under det gångna året. 2022 har visionens ledord mod och nytänkande kanske varit mer aktuella än någonsin. Det har krävts en hel del hårt arbete i situationer där man behövt klara snabba omställningar och att göra saker annorlunda. En stor eloge för den vilja och kunskap som har visats upp, och för goda samarbeten i förvaltningar, bolag och politik.

Många av 2022 års utmaningar tar vi med oss in i 2023, men vi är väl rustade att möta dem tillsammans för en fortsatt stark utveckling framåt.

Ann-Charlotte Stenkil (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Vi bidrar till att utveckla vårt växande Varberg

Med visionen som ledstjärna arbetar vi för att förenkla människors vardag och inspirera dem att uppnå sina drömmar. Det är vår verksamhetsidé och det ska prägla vår leverans. Jobbet gör vi tillsammans och det måste hela tiden utvecklas. Invånares, näringslivets och besökarnas förväntningar utvecklas och våra yttre omständigheter förändras. Under det här året har vi gått ur en pandemi och samtidigt drabbats av nya oroligheter i vår omvärld. Det är krig i Europa, det säkerhetspolitiska läget är tydligt förändrat, energiförsörjningen i samhället är ansträngd och vi har stor påverkan på ekonomin. Trots det summerar vi goda resultat och god utveckling. Det uppnår vi genom gemensamt, uthålligt, hårt, lojalt och kreativt arbete.

Vår vision

Vi ska bidra till att fortsätta utveckla Varberg till Västkustens kreativa mittpunkt. Våra ledord är nytänkande, framåtanda, kunskap och mod. Vårt förhållningssätt ska präglas av hållbarhet och delaktighet. Så bidrar vi till Varbergs framgångar och fortsatta utveckling.

Vår kultur

Vår organisation består av förvaltningar och bolag, avdelningar och enheter. Varje del har sina uppgifter, resurser och kompetenser, men tillsammans har vi ansvar för helheten. Vår förmåga att samarbeta över gränserna och tillsammans med externa samarbetspartners avgör hur väl vi kommer att lyckas. Vi har ett gott samarbete idag, men det måste också ständigt vårdas och utvecklas. Som ett led i detta har vi involverat alla våra medarbetare i ett gemensamt kulturarbete som utgår från vår vision. Vi tar på så vis gemensamt ansvar för ledarskap, medarbetarskap och samarbetskap.

Kompetensförsörjning

Konkurrensen om kompetens och arbetskraft hårdnar. För att vi ska kunna fortsätta att driva vår verksamhet med hög kvalitet måste vi kontinuerligt jobba med vår attraktivitet som arbetsgivare och med att utveckla våra arbets sätt. Det sker genom att vi aktivt och medvetet arbetar för en god arbetsmiljö, trivsel på arbetsplatsen och rekrytering av nya medarbetare.

Vår medarbetarundersökning visar att vi lyckas väl med detta idag, men vi har också utmaningar och områden att utveckla och det kommer vi att arbeta aktivt med. Förändringar i omvärlden sätter oss ständigt på nya prov, men genom kompetens, uthållighet och lyhördhet kommer vi att klara utmaningarna på ett bra vis.

Verksamhetsutveckling med stöd av ny teknik

Den tekniska utvecklingen ger oss möjlighet till ny och annorlunda verksamhetsutveckling. Vårt arbete kan underlättas och en del moment kan helt ersättas. Rätt gjort så bidrar det till att göra oss effektivare. Det kan också bidra till att göra jobben i kommunen attraktivare och till att öka kvaliteten i våra verksamheter. Allt det kommer att gynna dem som vi är till för, invånare, näringsidkare och besökare.

Carl Bartler
Kommundirektör

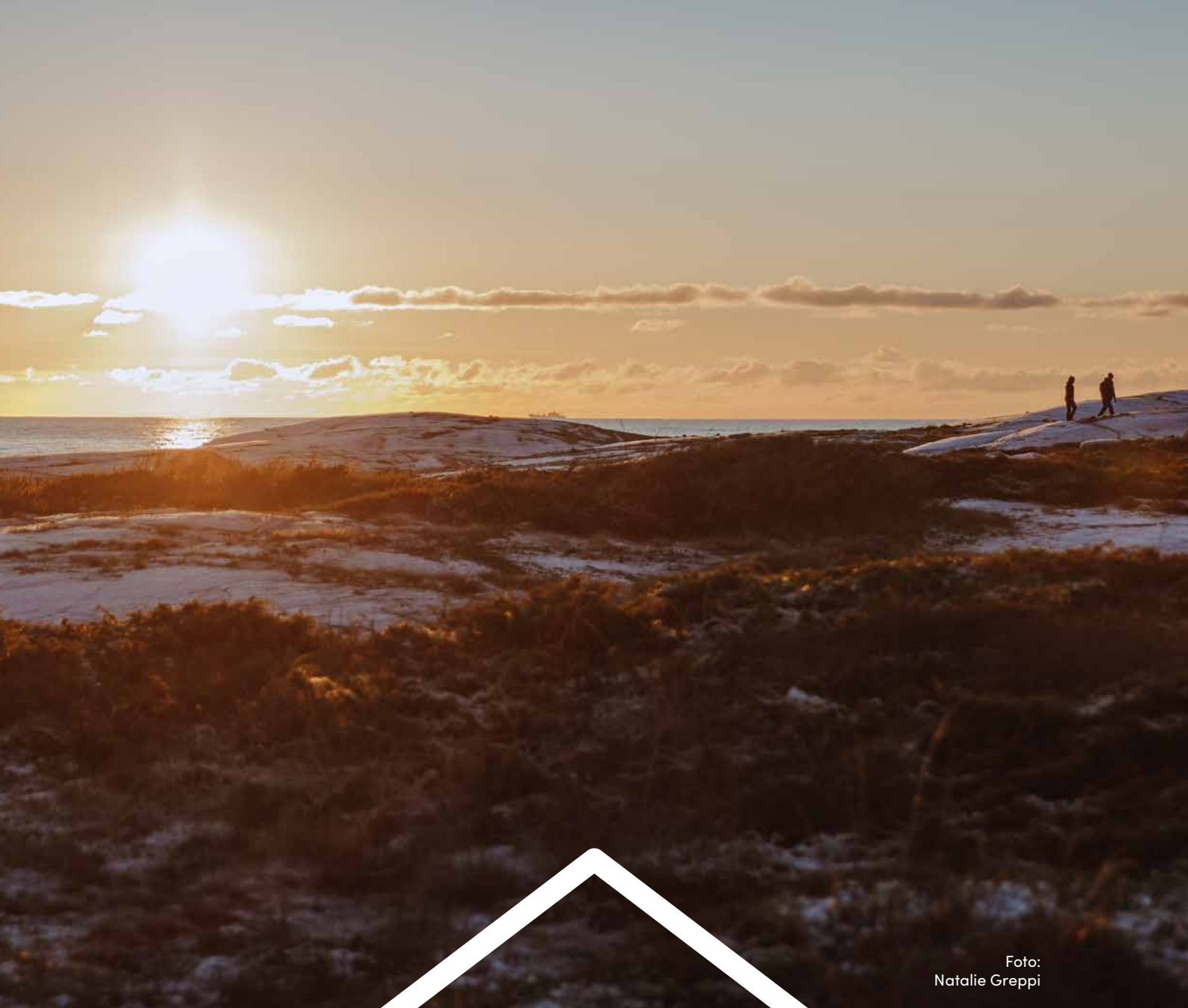

Foto:
Natalie Greppi

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

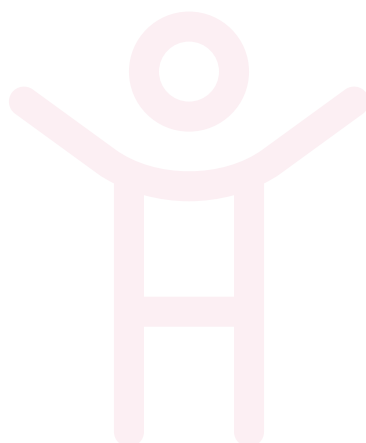

Under perioden 2020–2023 har kommunkoncernen fokus på fyra strategiska målområden och nio prioriterade mål. I den här årsredovisningen görs en tredje avstämning av målarbetet. Sammantaget är bedömningen att kommunkoncernen har kommit en bit på väg mot måluppfyllelse inom samtliga målområden och att det tagits steg framåt under året trots de försvårande omständigheter som pandemi och krig i Europa inneburit.

Varberg har fortsatt en hög befolkningstillväxt, under 2022 ökade befolkningen i kommunen med 1 142 personer. Tillväxten ställer ökade krav på organisationen inom i stort sett alla områden. Det ökande behovet av bostäder, lokaler, infrastruktur, omsorg och service hanteras samtidigt som den befintliga löpande verksamheten ska fortsätta fungera och utvecklas.

Det ekonomiska resultatet för kommunkoncernen 2022 uppgick till 342 mnkr och avvek positivt från budget med 37 mnkr. Kommunen bidrog med 249 mnkr till kommunkoncernens resultat, vilket var 68 mnkr mer än budget. Kommunfullmäktige har satt upp två finansiella mål för kommunkoncernen och tre finansiella mål för kommunen vilka alla uppfylldes utifrån hur de definierades i budgeten för 2022.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare i kommunkoncernen fortsätter att öka och är nu nära 5 100 personer. Rekryteringsbehovet är fortsatt högt och kommunen arbetar på flera plan för att attrahera nya medarbetare och säkerställa olika slags kompetens inför framtiden.

Översikt över kommunkoncernens utveckling	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter, mnkr	2 677	2 848	2 106	2 235	1 981
Verksamhetens kostnader, mnkr	-5 858	-5 629	-4 936	-4 968	-4 601
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	4 098	3 822	3 614	3 409	3 255
Årets resultat, mnkr	342	563	280	260	280
Soliditet, %	38	38	37	37	37
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner, %	30	30	27	26	25
Investeringar, netto mnkr	1 264	1 149	1 350	1 275	1 238
Självfinansieringsgrad, %	58	57	50	82	46
Räntebärande låneskuld	6 117	5 567	5 247	4 831	4 061
Antal tillsvidareanställda	5 090	4 999	4 846	4 649	4 611
Investeringar/medborgare, kr	18 649	17 147	20 643	19 737	19 456

Översikt över kommunens utveckling	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare	67 800	66 658	65 397	64 601	63 630
Kommunal skattesats, %	20,33	20,33	20,33	20,33	20,33
Verksamhetens intäkter, mnkr	848	1 075	805	836	850
Verksamhetens kostnader, mnkr	-4 464	-4 271	-4 074	-3 968	-3 796
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	4 098	3 822	3 614	3 409	3 255
Årets resultat, mnkr	249	413	153	116	157
Soliditet, %	36	37	35	36	38
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse för pensioner, %	27	27	24	24	24
Soliditet exkl. skulder avseende kommunala bolag, %	59	60	58	59	64
Investeringar, netto mnkr	470	408	673	495	497
Självfinansieringsgrad, %	91	63	59	100	53
Räntebärande låneskuld	1 240	1 240	1 040	800	350
Antal tillsvidareanställda	4 821	4 720	4 568	4 388	4 352

Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

Självfinansieringsgrad definieras av kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

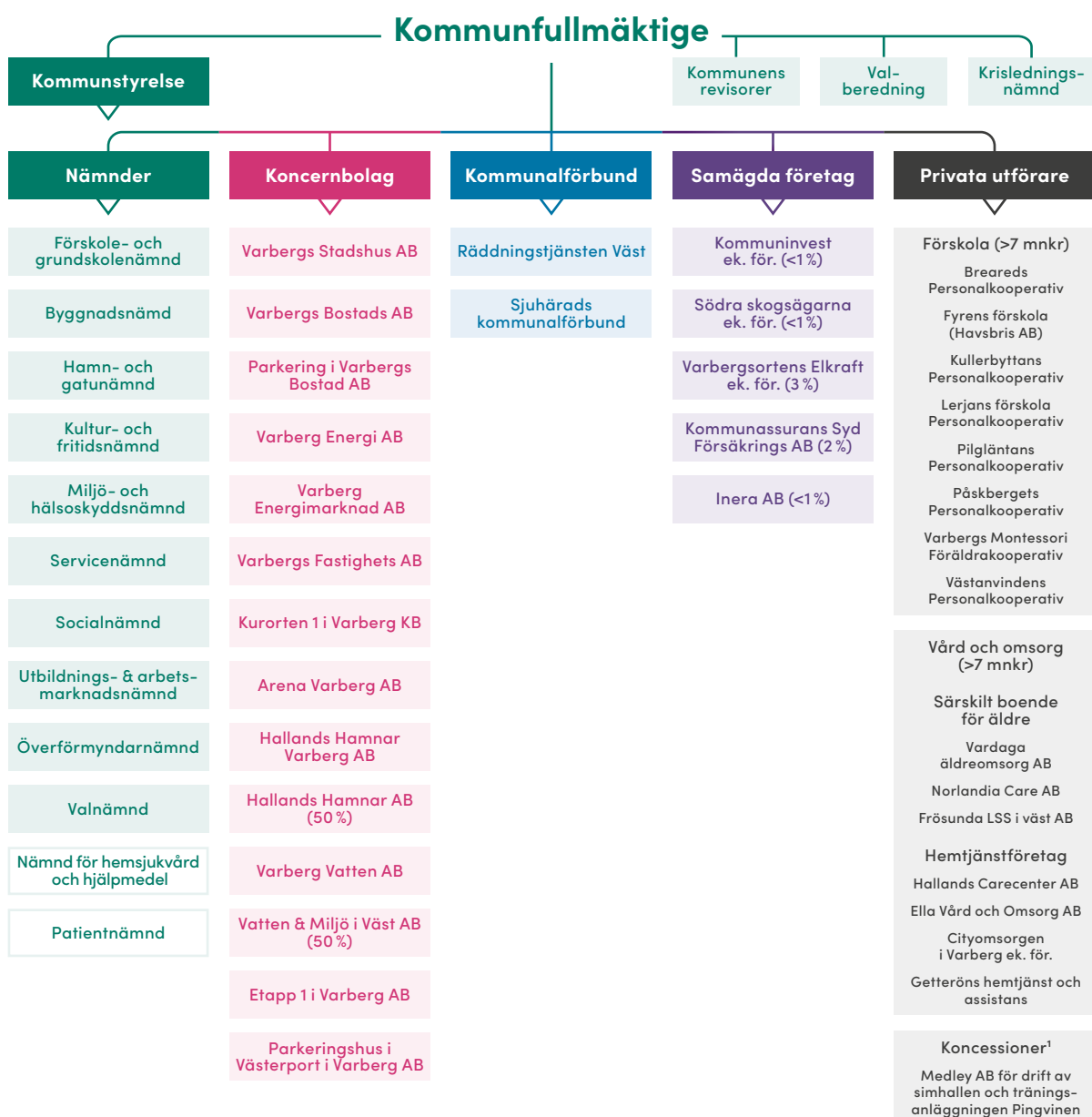

Den kommunala koncernen

Här ges en samlad bild av hur den kommunala verksamheten är organiserad i Varbergs kommun. För att service till invånare och besökare ska vara så bra som möjligt bedrivs verksamheten i olika driftsformer vilket framgår av organisationsschemat.

Överförmyndarnämnden delas med Falkenbergs kommun och från och med 2023 även med Marks kommun. Hjälpmedelsnämnden och patientnämnden är samverkansnämnder med Region Halland och övriga kommuner i Halland. De verksamheter som drivs i bolagsform är de som verkar på en konkur-

rensutsatt marknad och där bolagsformen bedöms vara fördelaktig ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Varbergs Stadshus AB är koncernens moderbolag som i sin tur äger övriga bolag i koncernen. Alla bolag ägs till 100% av kommunen om inget annat anges. Hallands Hamnar AB ägs tillsammans med Halmstad kommun och Vatten och miljö i väst AB ägs tillsammans med Falkenbergs kommun. Kommunalförbundet Räddningstjänsten Väst drivs tillsammans med Falkenbergs kommun. Sjuhärads kommunalförbund drivs tillsammans med åtta kommuner i Boråsregionen.

¹Koncessionen utmärks dels av att verksamhetsrisken övertas av Medley AB, dels av att ersättningen för tjänsten består av rätten att använda badanläggningarna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin. Nu försvagas i stället konjunkturen i snabb takt. Under pandemin bedrevs en mycket expansiv ekonomisk politik runt om i världen, vilket ökade efterfrågan på varor och tjänster. Kriget i Ukraina medförde kraftigt stigande energipriser och har även drivit upp andra råvarupriser, till exempel på spannmål, vilket medfört ökade priser på livsmedel. Inflationen är nu hög i många länder, vilket tvingar centralbanker till snabba räntehöjningar. Högre räntor tillsammans med hög inflation kommer att begränsa tillväxten framöver.

Allt svagare tillväxt i svensk ekonomi

Sveriges kommuner och regioner (SKR) skriver i ekonomirapporten för december 2022 att svensk konjunktur ännu är relativt stark. Inte minst har tjänstesektorns återhämtning efter pandemin bidragit till att öka den inhemska efterfrågan. Samtidigt har varusektorn och svensk exportindustri gynnats av den fortsatta uppgången för världshandel och global industriproduktion, liksom av en svag svensk krona. Näringslivets produktion och investeringar ökade under 2022. Hög inflation och stigande räntor medförde emellertid att tillväxttakten i svensk ekonomi avtog under året. Under 2023 förväntas investeringarna minska, detta gäller särskilt bostadsinvesteringarna som redan nu har börjat dala. Hushållens konsumtion dämpades under året, vilket särskilt kunde noteras för sällanköpsvaror.

Även den kommunala konsumtionen minskade under 2022 och förväntas fortsätta avta under 2023. Nedgången förklaras delvis i att åtaganden kopplade till pandemin upphört under året. Men den främsta orsaken är de stigande priserna och det allt stramare budgetläget. Trots att skatteunderlaget utvecklades starkt i nominella termer (5,2%) under 2022, så leder den höga inflationen till en urholkning av skatteintäkterna, som inte räcker till verksamhet i samma omfattning som tidigare.

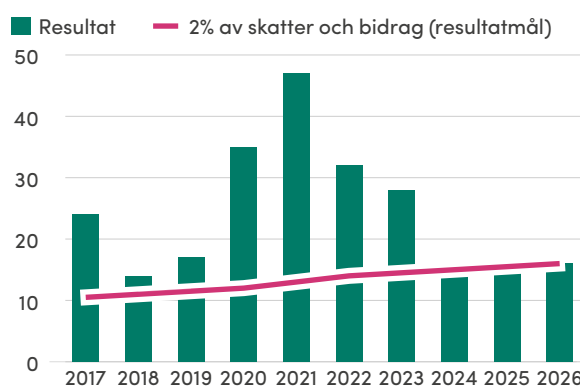
Samhällsekonomisk utveckling	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP, %	4,9	2,8	-0,6	1,4	2,4	2,6
Inflation, KPI	2,2	8,2	7,9	1,1	1,5	1,9
Sysselsättning arbetade timmar, %	2,3	2,3	0,5	1,0	1,6	0,9

Utvecklingen på arbetsmarknaden var stark under 2022, trots den minskade tillväxttakten. Den totala lönesumman och antalet arbetade timmar i riket blev högre än beräknat. Kommande år förväntas dock tillväxttakten av antalet arbetade timmar försvagas. SKR menar att det främst är de som redan jobbar som kommer att jobba färre timmar, dels mindre övertid, dels färre ordinarie timmar för de som saknar tillsvidareanställning. Brist på arbetskraft och kompetens inom vissa branscher kan göra att företag behåller personal trots att konjunkturen mattas av. Andra branscher och företag förväntas dock att minska personalstyrkan relativt snabbt. Sammantaget väntar några år av låg tillväxt när det gäller antal arbetade timmar.

Starka resultat även 2022 i landets kommuner

Kommunernas resultat var rekordhøgt 2021, sammantaget 47 mdkr. Det starka resultatet förklarades främst av en betydligt snabbare ekonomisk återhämtning efter pandemin än väntat. Även finansiella intäkter till följd av en positiv börsutveckling samt intäkter från försäljning av mark och tomträtter, den så kallade exploateringsverksamheten, förklarade de höga resultaten. SKR bedömer att även 2022 blev ett starkt ekonomiskt år för kommunerna. Resultatet efter finansiella poster beräknas till 32 mdkr för landets kommuner, vilket motsvarar 4,5% av skatter och generella statsbidrag. Det starka resultatet uppnåddes trots att kostnadsutvecklingen var relativt hög. Detta förklaras av en stark utveckling av skatteunderlaget. Skatteunderlaget för 2021 och 2022 innebar cirka 14 mdkr i högre intäkter jämfört med budget.

Kommunernas resultat, mdkr

Stadigt ökande låneskuld för kommunsektorn

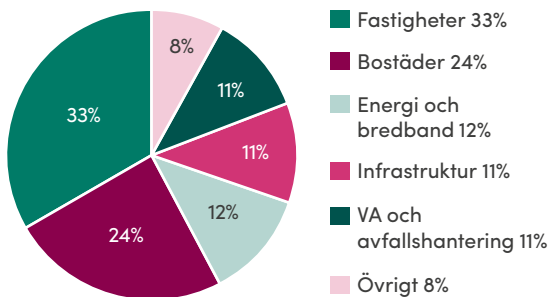
Kommuninvest tar årligen fram rapporten ”Den kommunala låneskulden” som följer upp utvecklingen av kommuners och regioners investeringar och skuldsättning.

I rapporten från september 2022 konstaterar Kommuninvest att det senaste decenniets starka befolkningstillväxt medfört stigande investeringsnivåer inom kommunsektorn. De höga investeringsnivåerna förklaras också av att många bostäder och fastigheter som byggdes under 60- och 70-talen nu har ett omfattande renoveringsbehov.

De senaste två åren har dock trenden brutits och investeringsvolymen minskat. År 2021 minskade kommunsektorns investeringar med 4 mdkr, eller 2%, jämfört med föregående år. Det kan jämföras med att investeringsvolymerna i sektorn ökat med i genomsnitt 6% per år sedan 2010.

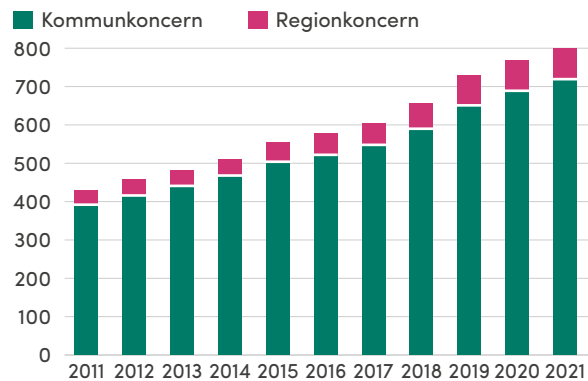
De minskade investeringsvolymerna kan i huvudsak kopplas till primärkommunerna. Kommuninvest skriver att pandemin och reviderade befolkningsprognoser kan vara två förklaringar till att primärkommunernas investeringsplaner har förändrats. De totala investeringarna för kommuner och regioner uppgick 2021 till 180 mdkr. Kommunkoncernerna stod för 83% av denna investeringsvolym, där investeringar i fastigheter och bostäder var de största posterna.

Fördelning av investeringar i kommunkoncerner 2021, %

Kommunsektorns låneskuld ökar stadigt och uppgick i slutet av 2021 till 799 mdkr. Det var en ökning med 30 mdkr eller 4%, jämfört med 2020. Den genomsnittliga låneskulden per invånare uppgick 2021 till nära 76 500 kronor. Det var nära 2 400 kronor mer än 2020.

Låneskuld i landets kommun- och regionkoncerner, mdkr

Låneskuldens utveckling beror på flera olika faktorer, som alla relaterar till antingen investeringsbehovet, kostnaden för de investeringar som genomförs eller resultatutvecklingen. Kommunsektorns höga resultat 2020 till 2022 innebär att kommuner och regioner har en starkare likviditet med sig in i år 2023, vilket påverkar upplåningsbehovet. Till detta kommer en avtagande befolkningstillväxt, vilket kan komma att påverka investeringsbehovet framöver. Kommuninvests bedömning är dock att det stora underhållsbehovet som finns i både verksamhetslokaler och infrastruktur som vatten och avlopp samt elnät, kommer innebära höga investeringsnivåer även fortsättningsvis.

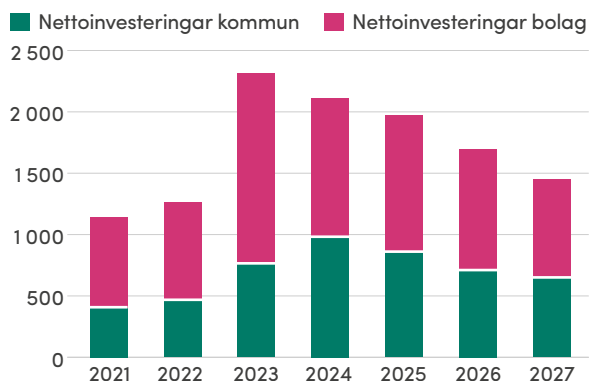
Hur ser bilden ut i Varbergs kommun?

Med en befolkningsprognos som pekar på 80 000 invånare under 2030-talet kommer det behöva göras stora investeringar i Varbergs kommun, bland annat inom infrastruktur, skolfastigheter, äldreboenden och bostäder. Samtidigt som tillväxten är positiv och oerhört viktig för kommunens utveckling, innebär en kraftig befolkningsökning och en demografisk förändring stora krav på en utökad kommunal service och fler medarbetare i kommunens verksamheter.

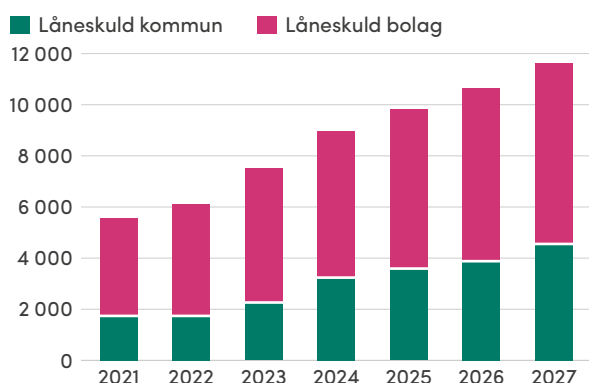
För att klara den demografiska utmaningen och kommunens finansiella mål har kommunfullmäktige genom antagen ”Budget 2023 och plan 2024–2027” krav på omfattande omställning, anpassning och effektivisering av verksamheterna, beräknat till 250 mnkr.

Diagrammet nedan visar på fortsatt höga investeringsnivåer för kommunkoncernen de närmaste åren. Även om de finansiella målen uppnås kommer den höga investeringsnivån att förändra skuldsättningen. Under de kommande åren förväntas skuldnivån öka från 6 mdkr 2022 till över 10 mdkr i slutet av 20-talet för kommunkoncernen.

Kommunkoncernens nettoinvesteringar, mnkr

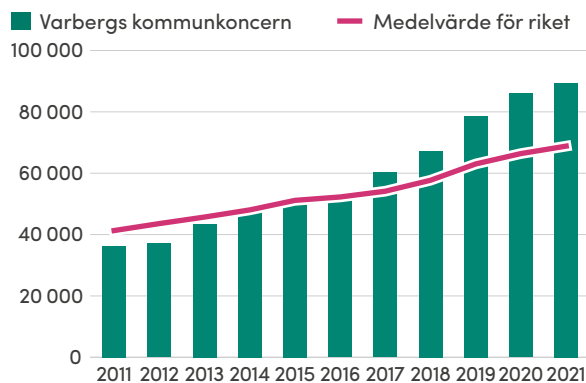

Kommunkoncernens låneskuld, mnkr

Räknat per invånare är såväl investeringsnivå som låneskuld högre för Varbergs kommunkoncern än för landet i genomsnitt. Detta är möjligt eftersom kommunen och dess bolag har en stabil grundekonomi, men det krävs en fortsatt god och långsiktig ekonomisk planering för att klara dessa nivåer.

Låneskuld per invånare, kr

Befolkningsutveckling

Varje år tar Varbergs kommun fram en kommuntäckande befolkningsprognos. Prognosen ligger till grund för den långsiktiga verksamhetsplaneringen för kommunens förvaltningar och bolag. Den senaste prognosen sträcker sig över perioden 2022 - 2037. Befolkningsprognosen baseras på statistik från Statistiska centralbyrån, SCB samt kommunens planerade bostadsbyggnation för den aktuella perioden.

Prognosen pekar mot att kommunens invånare når 70 000 invånare år 2025. Under år 2036 beräknas folkmängden överstiga 80 000 personer. Enligt den befolkningsframskrivning som gjorts skulle Varbergs kommun år 2050 kunna ha cirka 90 000 invånare. Kommuner i den storleksordningen idag är exempelvis Haninge, Karlstad och Kungsbacka.

Att växa till 90 000 invånare

Att växa från dagens nära 68 000 invånare till 90 000 invånare skulle innebära att Varbergs kommun behöver bygga ca 7 000 nya bostäder. Därmed behövs även ett stort antal nya skolor och förskolor för att täcka upp de utökade behoven av kommunal service. Med fler invånare i kommunen behövs också nya parker, fler lekplatser och ytterligare satsningar inom kultur- och fritidsområdet. Det kommer även att finnas en större efterfrågan på butiker och caféer med mera. I den nya kommuntäckande översiktsplanen som tas fram för Varbergs kommun kommer det vara viktigt att ta sikte mot denna utvecklingshorisont och planera för att kommunen ska växa i takt.

Befolkningsutveckling 2022

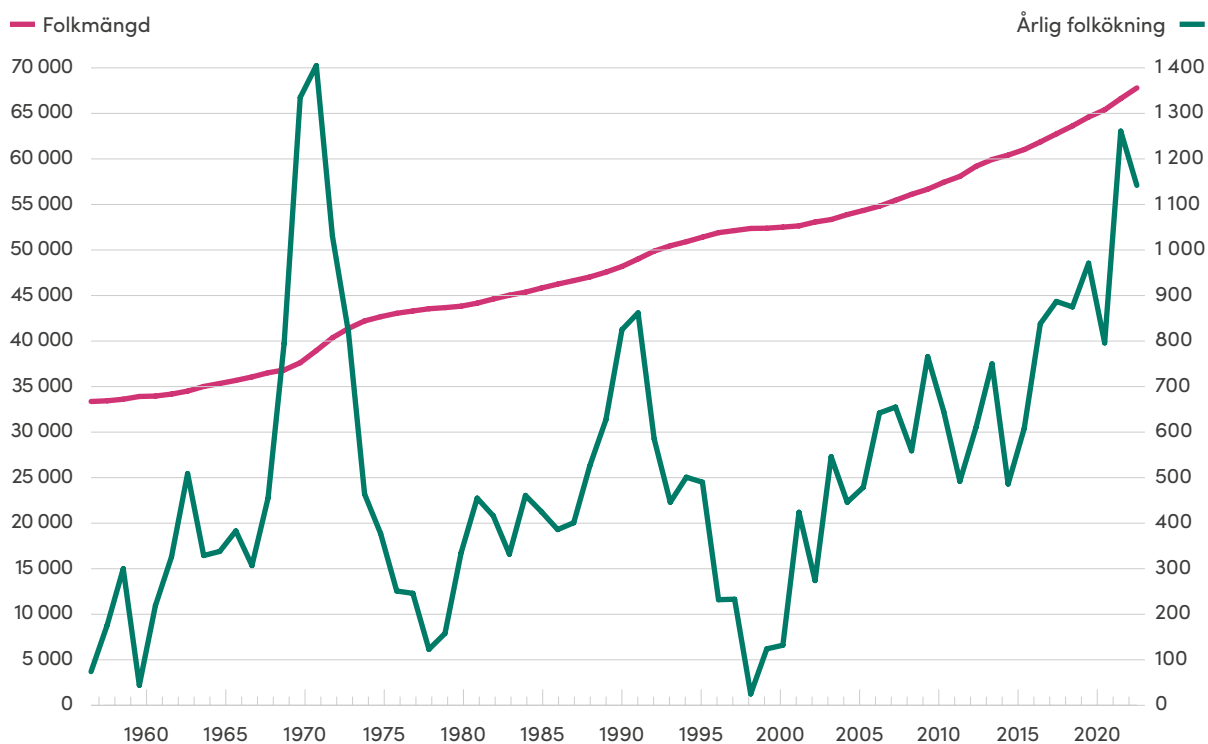
Varbergs kommun växte med 1 142 personer under 2022. Det gör att kommunen vid årsskiftet hade 67 800 invånare. Detta är något över den prognosticerade siffran för 2022, om än marginellt. Befolkningsökningen 2022 är något lägre än den för 2021 men fortfarande en av de högsta i Varbergs historia.

Folkmängdsförändringar	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Inflyttade	3 224	3 258	2 815	2 755	2 839	2 853	2 961
Utflyttade	2 184	2 115	2 064	1 926	1 983	2 036	2 186
Netto	1 040	1 143	751	829	856	817	775
Födda	702	707	647	663	658	682	653
Döda	622	606	619	547	638	626	591
Netto	80	101	28	116	20	56	62
Befolkningsökning ¹	1 142	1 261	796	971	875	887	838
Total folkmängd	67 800	66 658	65 397	64 601	63 630	62 755	61 868

¹ I tabellen stämmer inte folkökningen exakt överens med summan av antalet födda, döda och flyttnetto. Detta beror på eftersläpning i rapporteringen. De gånger en förändring rapporteras långt efteråt dyker den upp i folkmängden, men redovisas under en justeringspost istället.

Diagrammet ovan visar folkökning i Varbergs kommun, faktisk utveckling år 1970 - 2021, samt prognos för åren 2022-2037.

Pensionsförpliktelser

För att få en uppfattning om kommunens ekonomiska ställning är det viktigt att ta hänsyn till den totala pensionsförpliktelsen som är av väsentlig storlek.

I enlighet med lagstiftningen ligger en del av förpliktelsen utanför balansräkningen, den så kallade ansvarsförbindelsen (pensionsförpliktelser intjänade före år 1998). Ansvarsförbindelsen är betydligt större än avsättningen, se tabellen nedan. Även om hela ansvarsförbindelsen skulle lyftas in i balansräkningen hade kommunen med marginal haft ett positivt eget kapital. Kommunen har även tryggt en mindre del av sin förpliktelse i en pensionsförsäkring.

Pensionsförpliktelse, mnkr	Kommun
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen och ansvarsförbindelse	1 252,1
<i>Varav avsättning inklusive särskild löneskatt</i>	253,9
<i>Varav ansvarsförbindelser inklusive särskild löneskatt</i>	998,2
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	24,9
Pensionsstiftelse	-
Summa pensionsförpliktelse	1 277,0
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde	
Totalt pensionsförsäkringskapital	33,2
<i>Varav överskottsmedel</i>	2,6
Totalt kapital, pensionsstiftelse	-
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	
Summa förvaltade pensionsmedel	33,2
Finansiering	
Återlånade medel ¹	1 243,8
Konsolideringsgrad ²	3%

¹Återlånade medel - skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, angivna till marknadsvärde

²Konsolideringsgrad: Andel av pensionförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel

Händelser av väsentlig betydelse

Februari

Ryssland invaderar Ukraina

Den 24 februari inleder Ryssland en fullskalig invasion av Ukraina. Det pågår därmed ett krig i Europa och det allmänna säkerhetsläget försämras drastiskt.

Under året har kriget påverkat kommunens verksamheter på flera olika sätt. Vi har förberett för att ta emot flyktingar (även om färre än väntat kom till Sverige). Kriget har också fört med sig ökande kostnader som i sin tur har lett till inflation och stigande räntor. Därutöver finns nu ett större fokus på energi- och beredskapsfrågor.

I samband med Ukrainas självständighetsdag den 24 augusti hissades landets flagga både utanför Stadshus A och på torget för att visa att vi står bakom Ukrainas kamp för frihet, demokrati och självständighet.

Januari

Ny förskola öppnar i Bua

I samband med terminsstart öppnar Bua förskola, den ligger i centrala Bua med närhet till skog, hav, bibliotek och gymnastiksal. Förskolan har fyra avdelningar och eget tillagningskök.

April

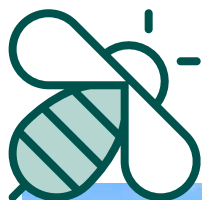
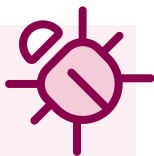
Inflyttning på Nya Brunnsberg

I början av april startar inflyttningen i Varbergs Bostads nybyggda lägenheter på Nya Brunnsberg. De totalt 200 lägenheterna är i storlekarna ett till fyra rum och kök och fördelas på nio bostadshus längs med Gödestadsvägen.

Mars

Satsning på informations-säkerhet

Med anledning av det förändrade världsläget uppmanas alla chefer och medarbetare genomgå en digital informations- och IT-säkerhetsutbildning framtagen av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

April

Dieselutsläpp från tankstation på Kvarnagårdens industriområde

Det sker ett dieselutsläpp från Kvarnagårdens industriområde och utsläppet når Himleån. Räddningstjänsten sköter den akuta insatsen och lämnar sedan över till kommunen som ansvarar för det fortsatta saneringsarbetet.

April

Ny mötesplats och trädgård invigd

En ny mötesplats med mångfaldsträdgård invigs på Naturum Getterön. Trädgården ska inspirera till att skapa plats för insekter och fåglar i trädgårdar och utemiljöer. Detta är första steget i projekt Lassabackadeponin som handlar om att täcka den gamla soptippen med massor från tunnelbygget och göra plats för ett helt nytt naturområde.

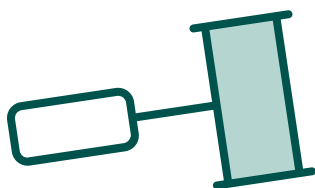
April Priserna börjar öka

I tertialrapporten flaggas det för att de stigande energipriserna nu börjar ge effekt på andra områden. Flera av nämnderna beskriver att den tilltagande inflationen nu märks genom ökade kostnader i verksamheterna.

Maj Utkiksplats Briggen invigs

En ny utkiksplats högst upp på p-huset Briggen invigs. Platsens gestaltning är framtagen med hjälp av eleverna i årskurs 7-9 på Varbergs grundskola.

Maj Domstolen häver planen för Västerport etapp 1

Mark- och miljödomstolen upphäver detaljplanen för Västerport etapp 1 efter att detaljplanen överklagats. Domstolen anser att den planerade bebyggelsen gör att planen strider mot riksintresset för kulturmiljövård. Kommunen väljer att överklaga beslutet till Mark- och miljööverdomstolen.

Maj Peder Skrivares skola utses till Sveriges bästa UF-skola

SM i Ung Företagsamhet går av stapeln på Svenska Mässan i Göteborg. Peder Skrivares skola utses till landets bästa UF-skola.

Maj Varberg på pallplats i Årets superkommun

Varbergs kommun får en silverplacering när utmärkelsen Årets superkommun delas ut av tidningen Dagens samhälle. Utmärkelsen bygger på en gedigen mätning där landets kommuner jämförs utifrån 142 olika värden inom 18 olika kategorier. Störst vikt läggs på det som kommunerna har egen rådighet över, i nomineringen av Varberg framhölls en god arbetsmarknad, kultur och fritid samt invånare som mår bra och lever länge.

Foto: Filip Isaksson

Maj Rys och mys får pris

Evenemanget Rys och Mys vinner Arts & Business Award för bästa kultur- och näringslivssamarbete. Priset delades ut i Borås på Textile Fashion Centre av juryns hedersordförande Prins Carl Philip.

Foto: Carl Thorborg

Juni**Kommunkoreografen dansar över generationsgränserna**

Dansresidenset "KOKO kommunkoreograf" genomförs i kommunen under ledning av Gustaf Jönsson. Som avslutning på en generationsöverskridande workshopserie har deltagarna uppvisning i samband med nationaldagsfirandet.

Juni**Första spadtaget för kommunens nya skatepark**

Politiker och unga skateboardåkare tar första spadtaget för Varbergs skatepark. Anläggningen kommer att ha streeyta och parkterrain med en bowl tillsammans med ytor för umgänge. Parken beräknas stå klar under 2023.

Juni**Regeringen ger besked om Värö station**

Regeringen fattar beslut om en nationell plan för trafikinfrastrukturprojekt. I och med det står det klart att Värö station prioriteras.

Augusti**Hagaskolan firar 75 år**

Hagaskolan fyller 75-år. Detta firas med ett uppskattat och välbesökt jubileumsevenemang.

Juli**Apotea etablerar sig på Holmagärde**

Apotea, Sveriges största nätapotek köper mark på det nya verksamhetsområdet Holmagärde. Här planer företaget att expandera med ett nytt högautomatiserat logistikcenter med tydlig hållbarhetsprofil. Etableringen väntas skapa hundratals nya arbetstillfällen.

Augusti**Varberg Energi varnar för höga elräkningar**

Varberg Energi uppmanar sina kunder att lägga undan en buffert på 50 000 kronor för att klara vinterns elräkningar. Uttalandet får nationell spridning och blir på sätt och vis startskottet för höstens energiprisdebatt.

September**Val till riksdag, kommun och region**

Den 11 september är det val. Varbergs kommun ansvarar för att ordna val- och röstningslokaler samt bemanna vallokalerna med röstmottagare och rösträknare. Valdeltagandet var 85,47%, vilket var något lägre än 2018 (88,05%).

Inför valet genomförs en kommunikationsinsats för att öka andelen förtidsröstande, detta för att undvika köbildning till följd av nya röstningsrutiner. Totalt förtidsröstade 44%, en ökning med 5 procentenheter jämfört med valet 2018 då 39% av de röstande valde att rösta i förtid.

Illustration: Soltech

September

Varberg Energi beslutar att bygga större batteripark i Varberg

Varberg Energi beslutar att bygga en av landets största batteriparker. Den ska ligga vid solcellsanläggningen Solsidan i Tvååker. Syftet är att stabilisera elnätet och optimera effektuttaget.

Oktober

Medarbetarträffar - 1 av 5000

Under hösten bjuds alla kommunens medarbetare in till medarbetarträffar där fokus ligger på vår kultur: hur vi löser våra uppgifter, hur vi är mot varandra och hur vi har det på jobbet.

November

Släck, stäng och maxa – även på jobbet!

Elpriserna stiger och det finns risk för effektbrist i landet. Varbergs kommun ansluter till Energimyndighetens kampanj "Varje kilowattimme räknas!" och uppmanar alla medarbetare att hjälpas åt att spara el även på jobbet.

Invigning på Rolfstorp skola.

Foto: Mostphotos

December

Varbergs hemtjänst får fina omdömen nationell mätning

Hemtjänsten i Varberg är näst bäst i landet enligt den nya mätningen Hemtjänstindex. Mätningen sammanställts av SPF Seniorerna.

December

Invigning av konstverk

Elever på Rolfstorps och Lindbergs skolor deltar i projektet "Konst på landsbygd" tillsammans med konstnären Daniel Diamant. Eleverna samlar in plastförpackningar som sedan smälts ner till konstverk som nu finns på skolorna. Den 9 december invigs konstverken med fika och mingel på skolorna.

December

Domstolen ger prövningstillstånd för Västerport

Mark- och miljööverdomstolen beslutar att ta upp detaljplanen för Västerport etapp 1 till ny prövning.

December

Om- och tillbyggnad av stadshus C inleds

Medarbetarna i Varbergs kommun blir fler i takt med att Varberg växer och större kontorsytor behövs. Stadshus C, som utgör kvarteret Postmästaren, börjar därför byggas om till moderna kontorslokaler med plats för fler.

VARBERGS KOMMUN

Falkenbergs kommun

Mark

December

Varberg, Falkenberg och Marks kommuner får gemensam överförmyndarnämnd

Från och med årsskiftet 2022/2023 har Varberg, Falkenberg och Marks kommun en gemensam överförmyndarnämnd.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell för Varbergs kommun

Kommunkoncernens arbete styrs utifrån beslutade mål – det är en gemensam utgångspunkt för alla koncernens verksamheter. Hur detta målstyrda arbete ska gå till beskrivs i vår styrmodell.

Vid varje ny mandatperiod beslutar fullmäktige om strategiska målområden och prioriterade mål som anger den politiska viljeinriktningen för de kommande fyra åren. Utgångspunkten är visionen om Varberg som västkustens kreativa mittpunkt.

Egna mål för nämnder och bolag

Utifrån de gemensamma strategiska målområden och prioriterade mål som kommunfullmäktige beslutar om, arbetar varje nämnd och bolag fram och antar egna mål som ska bidra till utveckling och måluppfyllelse inom fullmäktiges strategiska målområden och prioriterade mål. Även grunduppdraget, omvärldsförändringar och analys av verksamhetens kvalitet, resultat och effektivitet kan medföra prioriteringar och mål.

På vägen mot måluppfyllelse

En viktig del i det målstyrda arbetet är att fokusera på de resultat man vill uppnå. Resultaten är ett viktigt underlag för att kunna analysera hur det går med måluppfyllelsen. För att göra detta enklare kopplas en eller flera resultatindikatorer till varje mål. Nämnderna och bolagen ansvarar genom sina respektive organisationer också för att, i en verksamhetsplan eller affärsplan, arbeta fram och beskriva utvecklingsbehov samt de aktiviteter som ska genomföras för att nå målen.

Samarbete – nyckeln till framgång

En grundläggande utgångspunkt i styrmodellen är att god måluppfyllelse bygger på samarbete. För att största möjliga nytta ska uppnås för kommuninvånarna ska nämnder och bolag samarbeta både i arbetet med att ta fram sina mål och för att uppnå dem.

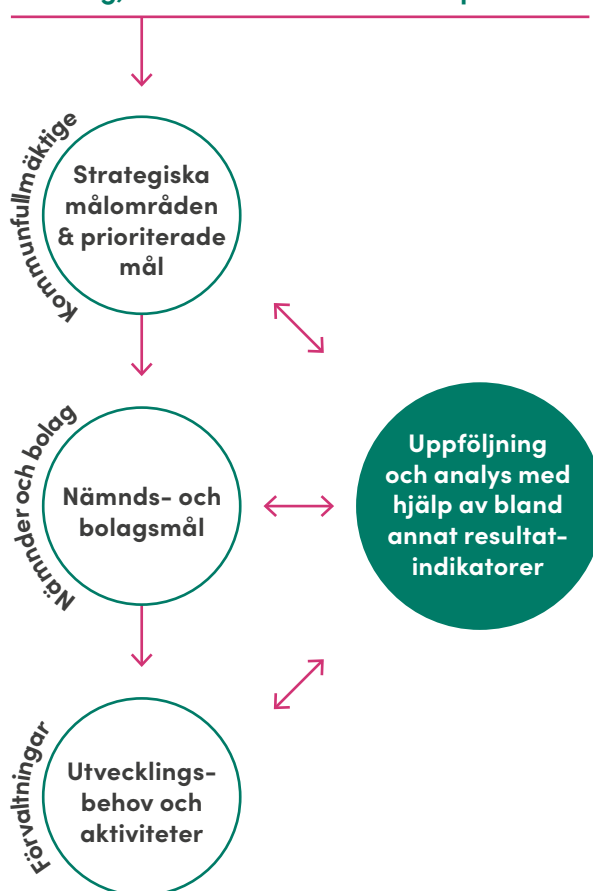
Uppföljning och analys

Systematisk uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kvalitet i analysarbetet är viktigt för att kunna skapa välgrundade slutsatser och utveckla och förbättra kommunkoncernens verksamhet.

Varje nämnd och bolagsstyrelse rapporterar regelbundet sina ekonomiska resultat till kommunstyrelsen, samtidigt som de beskriver väsentliga personalförhållanden och sitt arbete med målen. Kommunstyrelsen rapporterar sedan vidare till fullmäktige. Genom denna process går det att följa hur verksamheterna håller budget, hur de arbetar för en god måluppfyllelse och om något av ”risk och väsentlighet” behöver uppmärksammas inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Efter årets fyra första månader upprättas en gemensam tertialrapport för samtliga nämnder och bolag. Efter åtta månader presenteras en gemensam delårsrapport och vid årets slut en gemensam årsredovisning. Rapporteringen kompletteras med månadsrapporter och vid behov dialogsamtal mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och ledningen för en nämnd eller ett bolag.

Vision: Varberg, västkustens kreativa mittpunkt

I riktning mot visionen

Vår vision är att vara Västkustens kreativa mittpunkt. Det är vår ledstjärna för arbetet inom alla nämnder och bolag. Visionen finns till för att inspirera medarbetare, invånare, företagare och föreningar till att vara med och påverka Varbergs utveckling och bidra till en kreativ miljö.

Visionen är tillåtande och uppmuntrar oss att våga. I den finns också grunden för kommunens strategiska målområden och de mål som varje nämnd och bolag formulerar för sina uppdrag. Den är välkänd inom organisationen och en stark kulturbärare till stöd för alla medarbetare i det dagliga arbetet.

VISIONEN: Varberg ska bli Västkustens kreativa mittpunkt

För att lyckas krävs **nyttänkande, framåtanda, kunskap och mod.**

Verksamhetsidé

Vi ska förenkla människors vardag och inspirera dem att uppnå sina drömmar.

Förhållningssätt

Hållbarhet: Vi ska tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

Delaktighet: Vi har ett öppet klimat och ett inkluderande förhållningssätt som kännetecknas av mångfald, inflytande och omtanke.

Medarbetarpriser

För nionde året i rad uppmärksammades medarbetare som särskilt utmärkt sig under året. Medarbetarpriserna lyfter fram personer som visar vägen mot kommunens vision genom att inspirera till nytänkande, framåtanda, kunskap, mod och ett inkluderande förhållningssätt.

I år nominerades 75 personer till medarbetarpriserna och att välja vinnarna var inte ett enkelt uppdrag för juryn eftersom alla nominerade gjort fantastiska insatser.

Från vänster: Helen Ungberg, Wassana Eriksson Buathong Susanne Arvidsson och Pär Selander.

Årets jämlikhetspris

Vinnare av Årets jämlikhetspris blev Pär Selander, landskapsarkitekt inom offentliga rummet. Pär har under året bjudit in eleverna från grundsärskolan i ett dialogprojekt för att utforma en ny utsiktsplats på p-huset Briggen, där många av deras idéer blivit verklighet. I nomineringen lyftes att han gjort en stor insats för en grupp ungdomar som annars sällan eller aldrig är med och påverkar i offentliga sammanhang.

Årets värdskapare

Årets värdskapare blev Helen Ungberg, jobbcoach på arbetsmarknadsenheten. Helen fick priset för att hon möter alla med empati, intresse och en tro på att det aldrig är kört. Hon är också en fantastisk kollega och mentor som sprider värme på arbetsplatsen och ser till att alla trivs och är med.

Årets kreativa medarbetare

Årets kreativa medarbetare blev Susanne Arvidsson och Wassana Eriksson Buathong, undersköterskor och kollegor på Per Månsevägens äldreboende. De fick priset för att de utmärkt sig i sina ansträngningar för att skapa en miljö med aktiviteter som inbjuder de äldre till att bidra med egna erfarenheter och kompetenser, uppleva nya saker och skapa nya kontakter och nätverk. Genom att tänka både gammalt, nytt och kreativt inspirerar Susanne och Wassana till en meningsfull vardag.

Mandatfördelning

Under mandatperioden 2018–2022 styrdes Varbergs kommun av Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna. Övriga partier i kommunfullmäktige var Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Val 2022

Hösten 2022 genomfördes val till kommunfullmäktige för mandatperioden 2023–2026. Under kommande mandatperiod styrs Varbergs kommun av Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna. Övriga partier i kommunfullmäktige är Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Varbergspartiet och Tjugofyrasju.

Mandatfördelning tre senaste perioderna

Parti	2023–2026	2019–2022	2015–2018
Socialdemokraterna	19	18	20
Moderaterna	13	13	14
Sverigedemokraterna	9	8	6
Centerpartiet	6	9	7
Liberalerna	4	5	4
Vänsterpartiet	3	4	2
Kristdemokraterna	3	4	2
Tjugofyrasju	2	0	0
Varbergspartiet	2	0	0
Miljöpartiet	0	0	4
SPI	0	0	2
Totalt	61	61	61

Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att inom sitt område se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen. Med utgångspunkt i nämndernas rapporter ska de utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Arbetet med intern kontroll är riskbaserat och ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. Inför varje nytt verksamhetsår ska nämnderna upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras.

Uppföljning av intern kontroll

Kommunfullmäktige har antagit riktlinjer för intern kontroll för Varbergs kommun. Dessa fastslår att respektive nämnd har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden ansvarar för att senast i mars varje år följa upp förra årets interna kontrollplan och anta en ny plan för det innevarande året. Både uppföljningen och den nya planen överlämnas till kommunstyrelsen samma månad. I och med att den interna kontrollen redovisas till kommunstyrelsen i mars finns i nuläget inget underlag för 2022 års interna kontroll som går att presentera i årsredovisningen. Den rapportering som presenteras i denna årsredovisning avser därför 2021 års interna kontroll.

Intern kontroll 2021

Den sammanfattande bilden av kommunens interna kontroll är att den fungerar väl men att det finns kontrollmoment som måste förbättras och åtgärdas. Alla nämnder har haft en antagen intern kontrollplan för 2021 och en väl fungerande process för uppföljning och åtgärder. År 2021 rapporterades 19 negativa kontrollmoment av totalt 108 kontrollmoment.

Inget av de negativa kontrollmomenten var av en sådan art att kommunstyrelsen behövde ta något separat beslut och hanterades av berörda nämnder. De nämnder som redovisade negativa kontrollmoment tog med dessa i sina interna kontrollplaner för 2022 för att fortsätta följa upp och åtgärda dessa.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunkoncernens ekonomiska läge används ett tillvägagångssätt som är inspirerat av RK-modellen, en modell för finansiell analys som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (Kfi). Analysen bygger på fyra finansiella perspektiv som tillsammans ger en bild av den ekonomiska beredskapen på kort och lång sikt.

Analysen utgår från kommunkoncernen vilken innefattar all verksamhet som kommunen bedriver i egna nämnder eller bolag. I de fall det är meningsfullt kommer analysen brytas ner till att beskriva nämnds- och bolagsorganisationen var för sig.

Analysen utgår även från de finansiella mål som beslutades i budgeten för 2022. Varbergs kommuns mål för god ekonomisk hushållning bejakar det långsiktiga perspektivet och korrigeras i samband med varje budgetbeslut. Det gör att målnivåerna är något förändrade i budget 2023. När det finns betydelsefulla skillnader mellan målen för 2022 och 2023 kommer det nämnas i den fortsatta analysen.

Sammanfattande analys

Precis som tidigare år har 2022 präglats av stor osäkerhet och svårplanerade förutsättningar inom ekonomiområdet. Under början av året klingade pandemin av, men snabbt övergick fokus till ett intensivt arbete med säkerhetsfrågor kopplat till Rysslands invasion av Ukraina. I spår av pandemi och förändrat säkerhetsläge fortsatte priserna på varor och energi att stiga snabbt och med det även räntan.

Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 342 mnkr, vilket överträffade budget. Investeringsutgifterna blev lägre än budget och uppgick till 1 264 mnkr. Ett högre resultat och lägre investeringar gjorde att kommunkoncernen kunde självfinansiera investeringarna i större utsträckning och låna i mindre omfattning. Kommunfullmäktige har satt upp två finansiella mål för kommunkoncernen och tre finansiella mål för kommunen vilka alla uppfylldes utifrån hur de definierats i budgeten för 2022.

Kommunkoncernens ekonomi har följts upp till fullmäktige vid tre tillfällen inklusive årsredovisningen. Budgetföljsamhet och prognossäkerhet har överlag varit god både för bolag och nämnder.

De ekonomiska utmaningarna med stigande priser och räntor kommer att finnas kvar under de kommande åren. Kommunens möjlighet att nå ett strukturellt

resultat* på över 1% av skatter och bidrag kommer att utmanas och investeringsutgifterna kommer fortsatt vara höga för hela kommunkoncernen. Det kommer inte gå att hantera detta utan att försämra kommunkoncernens grundekonomi, vilket innebär att de finansiella målen är sänkta genom budgetbeslutet för 2023–2027.

Det kommer fortsatt krävas en aktiv styrning i bolag och nämnder för att det ekonomiska läget inte ska försämrats mer än vad de finansiella målen anger. En aktiv styrning kommer kräva omställning och effektivisering samt översyn av ambitionsnivåer och kvalitetsnivåer i verksamheterna.

Resultat, mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunkoncernen					
Utfall	342	563	280	260	280
Budget	305	202			
Avvikelse	37	361			
Bolagskoncernen					
Utfall	129	168	159	152	192
Budget	123	144	106	106	89
Avvikelse	6	24	53	46	103
Kommunen					
Utfall	249	413	153	116	157
Budget	181	73	59	52	109
Avvikelse	68	340	94	64	48

Investeringar	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunkoncernen					
Utfall, mnkr	1 264	1 149	1 350	1 275	1 238
Självfinansieringsgrad, %	58	57	50	82	46
Bolagskoncernen					
Utfall, mnkr	794	741	666	715	777
Självfinansieringsgrad, %	27	65	67	64	44
Kommunen					
Utfall, mnkr	470	408	673	495	497
Självfinansieringsgrad, %	91	63	59	100	53

* Med strukturellt resultat menas årets resultat exklusive reavinster, exploateringsöverskott och erhållna gåvor.

Resultat

Målsättningen med perspektivet är att beskriva resultatutvecklingen över tid och hur investeringsnivån utvecklas och finansieras.

Fortsatt starkt resultat för kommunkoncernen

Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 342 mnkr vilket är 37 mnkr högre än budget. De senaste åren har präglats av stor osäkerhet i de ekonomiska prognoserna. Detta har främst varit kopplat till den globala pandemin men har förstärkts ytterligare under 2022 i och med kriget i Ukraina och kraftigt stigande priser i Sverige. Kommunkoncernens investeringsnivåer är fortsatt höga. Trots allt högre redovisade resultat är möjligheten att finansiera investeringarna på en för låg nivå för att det ska vara hållbart över en längre tid.

Sammantaget visade bolagskoncernen ett resultat som var 6 mnkr bättre än budget. Resultatnivån på 129 mnkr är den lägsta under de senaste fem åren. Det beror till stor del på att det inte har skett några stora försäljningar av anläggningstillgångar som genererat reavinst under året. Resultatnivån påverkas också av en snabbt stigande ränta och en hög prisökningstakt.

Bolagen i koncernen är till största delen finansierade med försäljningsintäkter eller avgifter. Det gör att bolagen på medellång sikt kan hantera de ökade kostnaderna. Den snabba ökningstakten på kostnadsidan ger dock en utmanande situation på kort sikt.

Kommunens resultat 2022 blev 249 mnkr, vilket är drygt 68 mnkr bättre än budgeterad nivå. Resultatnivån är i linje med de senaste årens resultat och så även den positiva avvikelsen mot budget. Resultatnivån motsvarar ca 6% av skatter och generella statsbidrag. Det gör att kommunen når riktmärket på minst 2%, något som ses som en undre gräns för ett hållbart ekonomiskt resultat för växande kommuner.

Kommunens verksamhet visar ett underskott mot budget med 39 mnkr vilket främst beror på att exploateringsintäkter som var beräknade 2022 i stället kommer senare under planperioden. Allmänt högre priser på varor, material och energi har också påverkat resultatet. Detta har dock delvis kompenseras av många vakanta tjänster under året. Skatteintäkter

och generella statsbidrag visar en positiv avvikelse mot budget med 114 mnkr då hushållens inkomster varit högre under 2022 än vad som förutspåddes i budgetprocessen. Finansnettot visar en negativ avvikelse mot budget med 7 mnkr eftersom ränteläget snabbt blivit högre och att kommunen fick in mindre borgensavgifter från bolagen då nyupplåningen varit lägre än planerat.

Kommunens skatteintäkter hade under 2022 en lägre ökningstakt än nettokostnaderna vilket ur ett ekonomiskt perspektiv är negativt då det riskerar att urholka ekonomin på sikt. Det är dock viktigt att se utvecklingen över tid. Under de senaste fem åren har skatteintäkterna ökat med 31%. Nettokostnaden har ökat med lika mycket, det indikerar att ekonomin är i balans.

Investeringsutgifter på historiskt höga nivåer

Investeringsutgifterna är på en hög nivå. De uppgick under året till 1 264 mnkr där 37% avsåg skattefinansierad verksamhet, 25% taxefinansierad verksamhet och 37% intäktsfinansierad verksamhet. Utfallet för 2022 är inte avvikande utan följer på flera år med höga investeringsnivåer. Ställs investeringsnivån mot kommunkoncernens kostnader motsvarar det strax över 20%. Möjligheten att finansiera investeringarna med egna medel uppgick till 58% vilket är i nivå med den senaste femårsperioden. På sikt behöver självfinansieringsgraden uppgå till 100% (exklusive taxefinansierad verksamhet) för att vara långsiktigt hållbar.

Höga resultat är en förutsättning för god ekonomisk hushållning

Den sammanvägda bilden är att kommunkoncernen har en god förmåga att nå de budgeterade resultaten både för 2022 och över tid. Höga resultatnivåer är en förutsättning för att kunna självfinansiera så stor del som möjligt av investeringarna och därmed undvika en allt för stor belåning.

Soliditet, %	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunkoncernen					
Soliditet enligt balansräkningen	38	38	37	37	37
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner	30	30	27	26	25
Bolagskoncernen					
Soliditet enligt balansräkning	18	19	18	17	16
Kommunen					
Soliditet enligt balansräkningen	36	37	35	36	38
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner	27	27	24	24	24
Soliditet exklusive skulder för kommunala bolag	59	60	58	59	64

Kapacitet

Målsättningen med perspektivet är att beskriva den finansiella ställningen och kommunkoncernens möjlighet att hantera ekonomiska utmaningar på kort, medellång och lång sikt.

Fortsatt stabil soliditet

Soliditeten mäter hur stor del av kommunkoncernens tillgångar som är finansierade med egna medel. Eftersom soliditeten tar hänsyn till hela balansräkningen speglar måttet ett långsiktigt perspektiv, detta då mycket av tillgångarna inte går att omvandla till pengar på kort sikt.

Det finns flera olika sätt att mäta soliditeten på, men det viktigaste är att se på utvecklingen över tid. Ju närmre soliditeten är 100%, desto starkare är den ekonomiska ställningen.

I förhållande till 2021 är kommunkoncernens soliditet oförändrad och uppgår till 38%. Den oförändrade soliditeten beror på att resultatet överträffade budget och att investeringsnivån inte fullt ut nådde de budgeterade nivåerna. På längre sikt kommer kommunkoncernens soliditet minska mot 30%. Det krävs för att kunna hantera de kommande investeringarna inom både bolagen och nämnderna. En soliditetsnivå på 30% är lägre än de finansiella mål som gäller för budgetåret 2022, men i linje med målen som gäller från och med 2023.

Den sammanvägda bilden av kommunkoncernen långsiktiga kapacitet är att den är på en god nivå, detta även om den ligger några procentenheter under nivån både för Halland och i riket.

De räntebärande skulderna ökar

Den del av kommunkoncernens tillgångar som inte finansierats med egna medel har till största delen finansierats med räntebärande lån i banker. Under året ökade lånen med 550 mnkr och uppgick till 6 117 mnkr. Fördelningen av beloppet såg ut enligt följande: 20% avsåg skattefinansierad verksamhet, 24% taxefinansierad verksamhet och 56% intäktsfinansierad verksamhet. Låneskulden har ökat med ca 2 000 mnkr sedan 2018 och väntas fortsätta öka till 10 000 mnkr i slutet på 2020-talet. Ökningen av de räntebärande skulderna följer den beslutade budgeten men höjer kommunens riskexponering för ränteförändringar. Kommunkoncernen har en låneram hos Kommuninvest på 180 tkr per invånare i kommunen. Nuvarande belåning motsvarar strax över 130 tkr per invånare.

En låg kommunalskatt

Kommunalskatten har varit oförändrad på 20,33% under året och är 63 öre lägre än snittet i Halland och 34 öre lägre än snittet i riket. En låg skattesats är en resurs utifrån ett finansiellt perspektiv eftersom det innebär möjligheter att förstärka ekonomin, vilket är svårare i en kommun med högre skattetryck.

Likviditeten håller sig på en bra nivå

En god ekonomisk planering innebär att kommunkoncernen under ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Målsättningen är att kommunkoncernen ska kunna betala de löpande utgifterna utan att låna. Ett mått som visar den kortsiktiga betalningsförmågan är kassalikviditeten, det vill säga hur stor andel av de kortfristiga skulderna som kan betalas utan att behöva sälja tillgångar. Kommunkoncernen redovisade 2022 en kassalikviditet på 44% vilket är en försämring med 13 procentenheter jämfört med föregående år. Den relativt låga kassalikviditeten förklaras av att kommunkoncernen klassificerar alla lån som förfaller till betalning inom tolv månader som kortfristiga. Med den kortfristiga delen av upplåningen exkluderad stiger kassalikviditeten till 103%. Det är en bra nivå, risken för att kommunkoncernen inte ska kunna omsätta sina lån får ses som låg.

Utöver de bokförda likvida medlen fanns vid årets slut en outnyttjad checkkredit på 200 mnkr för kommunkoncernen. Checkkrediten har under året utökats med 100 mnkr för att kunna hantera tiden mellan att Varbergs Energikoncernen köper in el för att sedan få betalt från kunderna.

God beredskap på kort och lång sikt

Den sammanvägda bilden är att kommunkoncernen har en god beredskap för att hantera ekonomiska risker på kort och lång sikt men att den ökade belåningen gör kommunkoncernen mer riskexponerad.

Risk

Målsättningen med riskperspektivet är att beskriva olika faktorer som kan påverka kommunkoncernens ekonomiska ställning om och när de inträffar.

Oförändrat borgensåtagande

För att bedöma kommunkoncernen ur ett riskperspektiv är det viktigt att se till vilka borgen-åtaganden som finns. Varbergs kommun har idag borgensåtagande på 556 mnkr, varav 500 mnkr avser Varbergs Stadshus AB:s lån. Borgensåtagandet har minskat något via amortering hos borgenären.

Vid sidan av dessa åtaganden har kommunen tecknat en solidarisk borgen som avser Kommuninvests skulder. Skulle detta borgensåtagande behöva infrias skulle Varbergs kommuns andel som uppgår till 1%, motsvara 6 000 mnkr. Risken bedöms som låg då alla Kommuninvest kunder är kommuner eller regioner.

Förändrad ränta påverkar kostnadsbilden

Ränteläget för kommunsektorn förändrats snabbt, vid årsskiftet var räntan på ett femårigt lån 3,3% att jämföra med 0,9% för ett år sedan. Ränteökningen slår inte igenom fullt så snabbt för kommunkoncernen då kommunen och bolagen har långsiktiga räntestrategier, ökningen under året var bara 0,23 procentenheter. Med nuvarande belåning motsvarar en ränteökning med 1%-enhet ökade kostnader med 61 mnkr vilket ska ställas mot kommunkoncernens resultat på 342 mnkr.

Risken för skulderna i bolagskoncernen bedöms ändå som liten, eftersom bolagen har ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten och innehåller betydande övervärden.

Snabba prisökningar påverkar både investeringar och drift

Efter en lång period utan inflation och med nollränta har priserna på varor, material och energi stigit kraftigt. En prisökning med 1% motsvarar ökade kostnader med 58 mnkr och ökade investeringsutgifter med 13 mnkr. Så länge kommunalskatten ökar i samma takt har kommunen möjlighet att hantera prisökningarna. Det gäller även bolagen som kan justera priser och taxor. En för snabb ökningstakt är dock en stor utmaning att hantera. Konsumentprisindex har under slutet av året legat på nästan 9%.

Stora pensionsåtaganden utanför balansräkningen

Kommunens pensionsförpliktelse uppgår till sammanlagt 1 277 mnkr. Den största delen av förpliktelsen ligger utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Förbindelsen minskas löpande med årliga utbetalningar och kommer vara fullt ut hanterad under 2050-talet. Soliditeten påverkas tydligt om ansvarsförbindelsen räknas in och faller då från 38 till 30 procent. Risken för att inte kunna hantera utbetalningarna från ansvarsförbindelsen är liten. Detta då pensionsåtagandet byggdes upp fram till och med 1998, kommunen har sedan dess fortsatt växa invånarmässigt.

Kontroll

Målsättningen med kontrollperspektivet är att beskriva hur väl kommunkoncernen har följt den ekonomiska planeringen, främst de finansiella målen.

På totalen god följsamhet mot budget

En grundpelare i kommunkoncernens ekonomistyrning är att nämnder och bolag följer den budget som fullmäktige har beslutat. Om det under året visar sig att prognosen avviker mot budget har alla nämnder och bolag i uppgift att anmäla detta till kommunstyrelsen. De ska också vidta åtgärder för att återkomma till en budget i balans. På totalen överträffade kommunkoncernen det budgeterade resultatet för verksamhetsdriften med 37 mnkr, vilket motsvarar ca 0,6% av verksamhetens kostnader. Av nio nämnder var det fem som inte höll sin budget. Av de sex verksamhetsdrivande bolagen var det två som inte nådde budget. De nämnder och bolag som avvek mot budget kommunicerade alla för risken i god tid till kommunstyrelsen.

Återkommande uppföljning till kommunfullmäktige

Under året har den ekonomiska utvecklingen rapporterats till kommunfullmäktige vid två tillfällen, efter april och efter augusti. Vid dessa tillfällen har ett ekonomiskt resultat på 60-110 mnkr prognosticerats vilket visat sig vara något för högt. Anledningen till de något höga prognoserna var att de framskjutna exploateringsintäkterna inte framkom förrän under hösten.

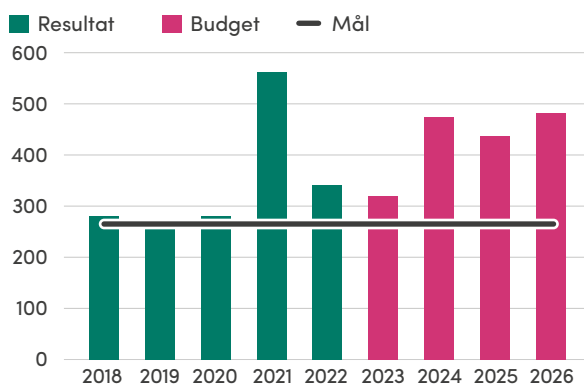
För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige fastställt fem finansiella mål. Två avser kommunkoncernen och tre avser kommunen. Det är första gången som kommunfullmäktige sätter finansiella mål för hela kommunkoncernen. Målen är konstruerade så att de ska uppnås över tid för att motverka kortsiktiga beslut. Nivån på målen sätts i varje nytt budgetbeslut utifrån förändrade förutsättningar.

Kommunkoncernen

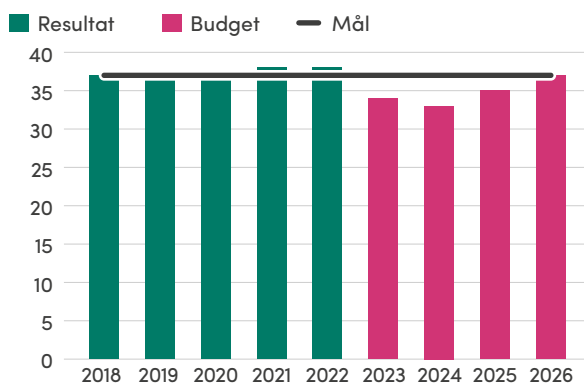
- Årets resultat för kommunkoncernen ska, efter finansiella poster, som ett genomsnitt uppgå till minst 265 mnkr per år för perioden 2018-2026.
- Soliditeten för kommunkoncernen ska vid planperiodens slut uppgå till minst 37%.

Kommunkoncernen når de finansiella målen under 2022. Årets resultat överstiger den budgeterade nivån med 37 mnkr och investeringstakten har varit lägre än planerat.

Årets resultat för kommunkoncernen, mnkr

Soliditet för kommunkoncernen, %

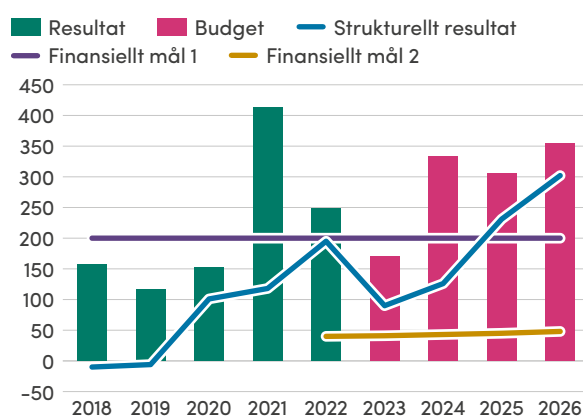

Kommunen

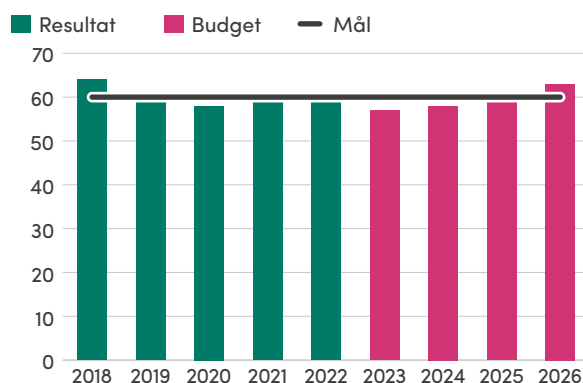
- Årets resultat för kommunkoncernen ska som ett genomsnitt uppgå till minst 200 mnkr per år för perioden 2018-2026.
- Årets strukturella resultat ska för varje enskilt år uppgå till minst 1% av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
- Soliditeten för kommunen (exklusive pensionsåtagande i ansvarsförbindelse samt skulder avseende kommunala bolag) ska vid planperiodens slut uppgå till minst 60%.

Kommunen når samtliga tre finansiella mål för 2022. Årets resultat överstiger den budgeterade nivån och investeringstakten varit lägre än planerat.

Årets resultat för kommunen, mnkr

Soliditet för kommunen, %

Målredovisning

Under perioden 2020–2023 har kommunkoncernen fokus på fyra strategiska målområden och nio prioriterade mål, beslutade av kommunfullmäktige.

Målområdena och de prioriterade målen är långsiktiga och bygger på aktivt utvecklingsarbete över tid. Sammantaget är bedömningen att kommunkoncernen har kommit en bit på väg mot måluppfyllelse inom samtliga målområden och att det tagits steg framåt under året trots de försvårande omständigheter som pandemin och krig i Europa inneburit.

Mycket har hänt inom alla målområden under året, men allt går inte att berätta om i årsredovisningen. På kommande sidor ges en redovisning av utvalda delar av arbetet under året och en sammanfattande analys kring måluppfyllelsen och vilka resultat som uppnås så långt.

Bedömning av måluppfyllelse

Bedömning av måluppfyllelsen för varje målområde är gjord utifrån en tregradig skala:

1. **Stark utveckling** i målarbetet och på god väg mot måluppfyllelse

2. **Utveckling** inom vissa områden och på väg mot måluppfyllelse

3. **Svag utveckling** i målarbetet och i relation till målområdet

Bedömning av trend

Trenden för resultatindikatorerna baseras på en sammanvägd bedömning av resultatet de senaste fem åren om jämförelsedata finns tillgängligt. Trenden beskrivs utifrån en tregradig skala:

1. **Utvecklingen går åt rätt håll**

2. **Ingen tydlig förändring**

3. **Utvecklingen går åt fel håll**

Målområde 1: Ett samhälle för alla

Måluppfyllelse: Den samlade bedömningen är att vi är på väg mot måluppfyllelse och har kommit en bit på väg i relation till de prioriterade målen. Resultatutvecklingen är i stort enligt plan men det krävs ytterligare insatser av nämnder och bolag för att kunna nå måluppfyllelse.

Prioriterade mål

- Varberg ska vara en inkluderande kommun som präglas av tillit och social sammanhållning.
- Alla invånare ska genom delaktighet och valfrihet få de bästa förutsättningarna genom livet.

Bakgrund

Målområdet har sin bakgrund i att människors tillit till varandra och till samhällsinstitutioner är grundläggande för såväl ekonomisk utveckling som offentlig välfärd. Sambandet mellan hög tillit och välfärdsindikatorer som god hälsa, låg kriminalitet, hög grad av trygghet och uppskattad lycka är väl dokumenterad i forskningen. En polarisering i samhället riskerar att medföra ökade klyftor mellan olika grupper.

Årets arbete och resultat Bättre förutsättningar genom livet

Förskola, grundskola, särskola och gymnasieskola arbetar alla strukturerat för att utveckla kvalitet och likvärdighet i undervisningen, vilket är centralt för att kunna ge de allra bästa förutsättningarna genom livet. Inom samtliga skolformer pågår arbete med tillgängliga lärmiljöer och differentierad undervisning för att skapa förutsättningar för alla barn och elever att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Det kan handla om allt från att öka kunskapen om flerspråkiga barns språkutveckling i förskolan, till att erbjuda yrkeshögskolans elever möjlighet till kuratorstöd.

Verksamheterna inom kultur- och fritidsområdet fortsätter arbetet med att identifiera och nå särskilt utsatta grupper. Samverkan med bland annat intresseföreningar, specialistvården, skolan, särskolan, kulturguider och socialförvaltningen har underlättat att nå dessa grupper. Under året har det bland annat erbjudits friskvårds- och aktivitetsgrupper för barn. Därutöver har personer med funktionsnedsättningar erbjudits stöd till en aktiv fritid. Aktiv senior har fokuserat på gruppen ofrivilligt ensamma seniorer genom uppsökande verksamhet, arbetet har skett i samverkan med bland andra Röda Korset. Kulturskolan har i samarbete med Mariedalsskolan och gymnasiesärskolan startat upp en teckenkör som hade sitt första framträdande vid evenemanget "Jul på Rosenfred".

Psykisk ohälsa i olika målgrupper är en utbredd och stor utmaning i samtliga av socialnämndens verksamheter. Kompetenshöjande aktiviteter hos personalen pågår för att kunna ge insatser som ger ökad trygghet och meningsfullhet för personer med psykisk ohälsa.

Arbetet med våld i nära relationer fortlöper. Frågor kring våld ställs vid utredningar och intern samverkan sker i dessa frågor. Extern samverkan sker också, bland annat med polisen, kvinnojouren, ungdomsjouren, barnmorskor och skolkuratorer.

Arbete och framtid

I ett gemensamt projekt har arbetsmarknadsenheten och enheten för ekonomiskt bistånd, arbetat med introduktionsanställningar för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Av de 30 personer som gavs möjlighet att delta i projektet blev de flesta självförsörjande under sin anställning, få kommer att behöva återgå till arbetslöshet och bidragsberoende.

Varbergs Bostads AB ingår i olika samarbeten med kommunens skolor och yrkeshögskola. Syftet är att ge barn, ungdomar och vuxna som studerar, inblick i arbetslivet och beskriva vilka behov som kan uppstå inom bostads- och fastighetsbranschen i framtiden.

Dialog och delaktighet

Delaktighet är en dimension av social hållbarhet som kan ske genom att stimulera medborgarnas deltagande i kommunens utveckling. Under året har det skett en dialog med skolbarn om trafiksäkerheten längs barnens skolvägar. Informationen som samlades in kommer att bli viktig i det fortsatta arbetet med att identifiera nödvändiga åtgärder för säker skolväg för barn.

För att öka delaktigheten bland de boende har Varbergs omsorg arbetat med boråd där de äldre får vara med och bestämma om allt från blommor till aktiviteter.

Barnkonventionen och barnrättslagen

Under året har verksamheter inom hamn- och gatunämnden haft fokus på praktisk tillämpning av barnperspektivet vid utformning av trygga och inkluderande offentliga miljöer. Ett exempel på detta är utsiktsplats Briggen som invigdes under året. Utsiktsplatsen ska ge allmänheten möjlighet att följa ombyggnationen kring Varbergs hamn och stationsområde under stadsutvecklingsprojektet. Varbergs kommun hade initialt en helt annan idé om utformning av platsen. Efter samarbetet med de kreativa ungdomarna från Varbergs grundskola togs en ny gestaltning fram utifrån elevernas tankar och idéer. Projektet är unikt i sitt slag eftersom barn och ungdomar med funktionsnedsättningar sällan är representerade vid dialog- och samverkansprocesser.

Under de senaste åren har det skett ett arbete som ska bidra till en bättre psykisk hälsa för barn och unga. Fokus har legat på samverkan med andra aktörer för att möta barns rätt till delaktighet. Ett exempel är Hallands gemensamma barnahus som har som syfte att ge barn som misstänks ha utsatts för våld eller andra övergrepp samordnade insatser mellan kommunen och en rad myndigheter.

Sammanfattande analys av utvecklingen inom målområdet

I Varbergs kommun ska samhället kännetecknas av hög tillit, trygghet och stark social sammanhållning. Inkludering, jämställdhet, delaktighet och stöttning av civilsamhället är centrala begrepp i beskrivningen av målområdet. Det finns långsiktiga strategier och ett fokuserat arbete pågår. Samverkan mellan nämnder och bolag samt systematik i arbetet ger förutsättningar för styrka och effektivitet i måluppfyllelse. Målområdets resultatindikatorer visar en stabil utveckling över tid, även om flera faktorer pekar på att det kommer bli mer utmanande framöver, uthållighet i arbetet är viktigt.

Det finns tydliga indikationer på att behovet av särskilt stöd och individuella anpassningar ökar inom samtliga skolformer och även inom vård och omsorg. Det ökade behovet är en utmaning som ställer krav på att stärka stödstrukturer och skapa likvärdiga förutsättningar. Framöver är det viktigt att kommunkoncernen hittar sätt för att möta de alltmer komplexa behoven genom tidiga och samordnade insatser.

Arbetslösheten har minskat under året. Samtidigt gör lågkonjunkturen att arbetsmarknaden kan försvagas. De grupper som redan har svårast att få arbete riskerar att hamna ännu längre bort från arbetsmarknaden. Framgångsrika arbetsmarknadsinsatser kommer att bli viktiga för att möta utvecklingen.

För att bygga ett starkt demokratiskt samhälle som präglas av tillit, krävs mod att ständigt möta medborgarna för att bygga tillitsfulla relationer. Det är också av avgörande betydelse att via dialog säkra representation utifrån olika perspektiv, exempelvis diskrimineringsgrunderna. Arbetet med delaktighet sker på olika håll, samtidigt har kommunen utvecklingspotential.

För att lyckas i arbetet med social hållbarhet fordras också ett nära samarbete med civilsamhället. Inom vissa verksamheter fungerar detta väl. Stöttning av civilsamhället behöver dock förbättras och bli både bredare (inom fler verksamheter) och djupare. Att nå måluppfyllelse inom målområdet är utmanande. Samtidigt är social hållbarhet synonymt med uthållighet och långsiktigheten i arbetet är viktig för att nå resultat över tid.

Resultatindikator för målområde 1: Ett samhälle för alla	Förväntad resultatnivå	Föregående mätning	Senaste mätning*	Trend, senaste fem åren
Resultat i medborgarundersökningen – Andel som känner sig trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute.	Ökning	85,3%	87,3%	➔
Resultat i medborgarundersökningen – Andel som känner sig trygga utomhus i området där de bor när det är ljust ute.	Ökning	98,7%	96,8%	➔
Andel som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar).	Bibehålla nuvarande resultat	43% (2020)	31% (2021)	⬇
Andel av befolkningen som är långtidsarbetslösa i åldern 25–64 år.	Minskning	2,6%	1,9%	➔
Andel av invånarna i åldern 16–84 år med avsaknad av tillit till andra.	Minskning	24%	24%	➔
Kvinnors medianinkomst som andel av mäns medianinkomst.	Ökning	76,3% (2020)	76,4 (2021)	↗
Resultat i medborgarundersökningen – Andel av invånarna som anser att möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra.	Ökning	19%	18,2%	➔
Andel av invånarna i åldern 17–24 år som varken arbetar eller studerar.	Minskning	6,0% (2019)	6,1% (2020)	↗
Andel av eleverna i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram.	Ökning	87,7%	90,2%	↗
Möjlighet till valfrihet – Andel grundskoleelever folkbokförda i kommunen som gick i en fristående grundskola eller annan kommuns skola.	Bibehålla nuvarande resultat	7,7% (2020)	7,8% (2021)	↗
Möjlighet till valfrihet – Andel externa utförare i särskilt boende i kommunen.	Bibehålla nuvarande resultat	34%	59%	↗
Möjlighet till valfrihet – Andel externa utförare i hemtjänst i kommunen.	Bibehålla nuvarande resultat	28%	27%	⬇

*Senaste mätning avser 2022 om inget annat anges.

Målområde 2: Hela kommunen lever och utvecklas

Måluppfyllelse: Den samlade bedömningen är att kommunen har kommit långt i målarbetet och är på god väg mot måluppfyllelse. Det pågår ett målmedvetet arbete i nämnder och bolag som bidrar till starka resultat inom målområdet.

Prioriterade mål

- I Varberg ska det finnas goda och attraktiva livsmiljöer i hela kommunen.
- En variation av bostäder ska tillgodose invånarnas behov.
- Kommunen ska främja en god infrastruktur och ett hållbart resande.

Årets arbete och resultat Hållbar utveckling

Kommunkoncernens andra hållbarhetsbokslut togs fram under våren och under höstens arbete har fokus legat på hur kommunens verksamheter gemensamt tar steg framåt för att nå hållbarhetsmålen. Arbete med en energi- och klimatstrategi pågår, i den ligger fokus på energieffektivisering och att minska klimatutsläppen. Även en koldioxidbudget är framtagen. För att öka hållbarheten inom det kommunägda fastighetsbeståndet har ett kvalitetsledningssystem börjat prövas på utvalda projekt. Under året har en ny VA-utbyggnadsplan för befintlig bebyggelse antagits, en viktig del för en hållbar VA-planering.

Riktlinjer för ekosystemtjänster har skickats på remiss och arbetet för en förbättrad folkhälsa och ökad trygghet fortsätter i samverkan med polisen och Region Halland. Det har också pågått förberedande

arbete kopplat till den nya lagen om brottsförebyggande arbete som träder i kraft 2023.

I augusti antog kommunfullmäktige planeringsriktningar som ska ligga till grund för kommunens nya översiktsplan. Under året har en utredning om skyfalls- och översvänningsrisker i kommunen tagits fram. Den blir ett underlag för översiktsplansarbetet och en kommande klimatanpassningsplan. En utredning om möjligheter till förnyelsebar energiproduktion av vind- och solkraft i kommunen är i slutfasen, likaså en analys om jordbruksmarkens betydelse och värde.

I Varberg ska det finnas goda och attraktiva livsmiljöer i hela kommunen

Parallellt med den nya översiktsplanen pågår ett arbete med en fördjupad översiktsplan för Väröbacka. Här planeras en stor utbyggnad av bostäder, verksamheter och service i en hållbar utveckling med stationsläget som nav.

Varbergs kommun tar fram ortutvecklingsstrategier för kommunens mindre orter. Syftet är att ta till vara lokala initiativ som bidrar till en positiv utveckling. Strategin för Valinge antogs av kommunfullmäktige i januari.

När enkelspårsträckan för Väst kustbanan tas bort finns unika möjligheter att utveckla attraktiva miljöer. En utredning om hur spårområdet kan utvecklas har tagits fram och dialog med medborgare och näringsliv har varit ett viktigt inslag.

För att möta kommunens behov av ny- och ombyggnad av skolor och förskolor samt ny- och tillbyggnad för räddningstjänstens behov, har ett flertal detaljplaner startats upp under året.

I en attraktiv livsmiljö ingår god tillgång till natur och parkmark, så kallade gröna och blå ytor. Här arbetar kommunen med nya riktlinjer för att kunna bedöma behovet av sådana ytor samt hur de bäst ska utformas för att vara hållbara över tid och bidra till ökade ekosystemtjänster.

För att skapa en levande kommun har nya lekplatser och ungdomshäng byggts, både i centrum och i tätorter runt om i kommunen.

En variation av bostäder ska tillgodose invånarnas behov

Under året har 606 bostäder färdigställt, en stor andel är byggda av Varbergs Bostads AB. Efterfrågan på hyresrätter i allmännyttan har varit stor. Bostadsbyggandet har lett till både en ökad omflyttning och inflyttning. En majoritet av de inflyttande kommer från Varberg och därmed har flyttkedjor skapats i kommunen.

Varbergs kommun har också byggt för socialförvaltningens målgrupper under året, bland annat ett samsjuklighetsboende, ett nytt särskilt boende med dagverksamhet samt ett stödboende för vuxna med beroendeproblematik.

För att få bättre förståelse för vad som behöver byggas för att möta invånarnas behov av bostäder har en bostadsbehovsanalys tagits fram under året. Denna är ett kunskapsunderlag till all fysisk planering, särskilt markanvisningsplanen.

Kommunen ska främja en god infrastruktur och ett hållbart resande

Kommunen har gjort flera insatser för mer hållbar mobilitet. Cykelstråk har byggts ut och det har genomförts informationskampanjer. Detta har medfört att Varberg klättrat uppåt på listan över Sveriges bästa cykelstäder.

För att förbättra för de som går, cyklar och åker kollektivt har arbetet med stationsområdet och spårområdet fortsatt. Samtidigt har data samlats in för att få bättre kunskap kring hur olika trafikslag fungerar i centrala Varberg.

Antalet tjänsteresor har minskat inom kommunen. Troligen beror detta på att det erbjuds fler digitala lösningar i spåren av pandemin. Under året har Varbergs kommun genomfört flera åtgärder för att bli en cykelvänlig arbetsplats och resorna med cykel har ökat.

Sammanfattande analys av utvecklingen inom målområdet

Den samlade bedömningen är att kommunen närmar sig god måluppfyllelse inom området. Över hela kommunen har det byggts och utvecklats och trenden för kommunen är fortsatt positiv. Men ska trenden fortsätta på inslaget spår krävs fortsatta insatser.

Kommunen behöver arbeta för en hållbar samhällsutveckling: ekologiskt, ekonomiskt och socialt. Varbergs kommun måste bland annat fortsätta satsa på hållbar mobilitet, för unga och för dem med funktionsnedsättning, detta gäller även på landsbygden. Kommunen måste också fånga upp resurssvaga områden och grupper i samhället. Exempelvis ökar behovet av skyddade boenden och boenden för personer med missbruksproblematik och psykisk ohälsa.

Även om antalet färdigställda bostäder minskade jämfört med föregående år nås prognosticerat behov av nybyggda bostäder ändå med god marginal. Inflödet av ärenden till stadsbyggnadskontoret och lantmäteriet har minskat på grund av konjunktur och omvärldsläge. Det innebär att antalet inkommande ärenden snart är nere på en nivå som ansågs vara normal före pandemin.

För att förvalta och utveckla fastigheter och mark på bästa sätt behöver kommunen utveckla sin roll som både fastighetsägare och markägare. Att förstå och utveckla bostadsmarknaden är en viktig del för att stimulera till ökad rörlighet. Då kan kommunen verka för att invånarnas behov av bostäder bättre matchas. Genom att bygga bostäder anpassade för den äldre befolkningen kan fler flyttkedjor skapas. Det skulle i sin tur skapa ökade möjligheterna för kommunens yngre invånare. Det krävs också ett intensivt arbete för att möta behoven av nya skolor och förskolor.

Det behövs en tydligare kommunövergripande styrning för hållbar utveckling som genomsyrar flera verksamheter.

Vid utbyggnad av fastigheter, bilvägar och parkeringsplatser behöver ett större fokus finnas på ekosystemtjänster, hållbar mobilitet och sociala konsekvenser. Uppföljningen visar att det i huvudsak är andra faktorer som styr idag.

Var någonstans utbyggnad av bostäder och verksamheter sker kommer att ha stor effekt på hur hållbar samhällsutvecklingen kommer att bli ur alla aspekter på längre sikt.

Resultatindikator för målområde 2: Hela kommunen lever och utvecklas	Förväntad resultatnivå	Föregående mätning	Senaste mätning*	Trend, senaste fem åren
Resultat i medborgarundersökningen – Andel som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på.	Ökning	97,6%	96,8%	➔
Resultat i medborgarundersökningen – Andel som anser att kommunen sköter sina olika verksamheter bra.	Ökning	84,7%	84,8%	➔
Befolkningstillväxt i Varbergs tätort, antal invånare.	Ökning	1 038	854	↗
Befolkningstillväxt i serviceorterna, antal invånare.	Ökning	-51	98	➔
Resultat i medborgarundersökningen – Andel som kan rekommendera andra att flytta till kommunen.	Ökning	78,4%	81,1%	↗
Antal färdigställda bostäder i Varbergs tätort.	Ökning	743	572	↗
Antal färdigställda bostäder utanför Varbergs tätort.	Ökning	85	34	↘
Andel av kommunens hushåll som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.	Ökning	86% (2020)	89,2% (2021)	↗
Antal resor per invånare med kollektivtrafik i kommunen.	Ökning	33,5 (2020)	31,2 (2021)	↘

*Senaste mätning avser 2022 om inget annat anges.

Målområde 3: Livskraftigt näringsliv

Måluppfyllelse: Den samlade bedömningen är att kommunen har kommit långt i målarbetet och är på god väg mot måluppfyllelse. Det pågår ett målmedvetet arbete i nämnder och bolag som bidrar till starka resultat inom målområdet.

Prioriterade mål

- Kommunen ska vara en möjliggörare som ger företag förutsättningar för etablering, expansion och utveckling.
- I kontakten med kommunen ska näringslivet få bästa möjliga bemötande och service.

Bakgrund

En allt viktigare framgångsfaktor för alla typer av organisationer är möjligheten att skapa goda nätverk mellan människor, organisationer och företag. I samverkan med varandra kan olika kunskaper och erfarenheter kombineras på ett kreativt sätt som bidrar till utveckling och framgång.

Årets arbete och resultat Förutsättningar för utveckling, etablering och expansion

Varberg växer i antal företag och har en fortsatt låg arbetslöshet även om det finns tecken på en ökad oro inför framtiden. Intresset för nya etableringar har under året varit stort både avseende byggnation på industrimark och företagsetableringar i stadskärnan.

I juni såldes en större tomt på Holmagärde till apoteksföretaget Apotea. Detta var den största försäljningen hittills på kommunens nya verksamhetsområde och affären förväntas ge många nya arbetstillfällen. Det pågår ytterligare försäljningar

inom området.

Mot slutet av 2022 medförde räntehöjningar, inflation och sviktande konjunktur ett minskat intresse, vilket har lett till att vissa affärer inte genomförts.

Genom ett aktivt samarbete med nya entreprenörer och lokala fastighetsägare har Varberg få lediga verksamhetslokaler i innerstaden. Under året har näringslivets tillgång till offentlig plats förbättrats genom e-tjänster för att boka torgplats och food-truck-plats. Varbergs Fastighets AB har genomfört projekt som stärker Varbergs stadskärna i viktiga fastigheter som Varbergs stadshotell, Tullhuset och Kallbadhuset. Hamnen i Varberg är Sveriges största hamn för skogsprodukter. Hallands Hamnar Varberg AB ser att allt fler företag väljer hamnen i Varberg för att hantera sitt gods. Stora kunder i närområdet inom skogsindustrin har genomfört stora investeringar som stärker hamnens konkurrenskraft som lokal och regional aktör framöver.

Bästa möjliga bemötande och service

Varbergs kommun har fortsatt förbättra företagsklimatet i kommunen. Förbättringen kan ses både i SKR:s mätning Insikt och Svenskt Näringslivs företagsklimatmätning där resultatet förbättras för sjätte året i rad. Under året har Varbergs kommun genomfört en utbildningsinsats med fokus på samverkan och ett lotsande förhållningssätt. Deltagarna var samtliga tjänstepersoner med företagskontakter. Flera avdelningar deltog med goda exempel på verksamhetsutveckling som gett en positiv påverkan på företagsklimatet, exempelvis stadsbyggnadskontorets företagsgrupp, företagslotsen och Varberg direkt. I arbetet med ett gott företagsklimat finns det ännu utmaningar när det gäller att minska kö- och handläggningstiderna. I vissa fall finns det också behov av förbättrad information om handläggningsprocesser och kostnader.

När det gäller servicefaktorerna ”effektivitet” och ”information” har förbättringstakten i organisationen varit lägre än exempelvis avseende ”bemötande” och ”service” där kommunens tjänstepersoner får ett generellt högt betyg av företagen inom samtliga myndighetsområden. Förenklingar i tillståndsprocesser, möjlighet till personlig rådgivning och bättre digitala tjänster och rutiner är några saker som lyfts fram som förbättringsområden för att nå måluppfyllelse.

Under året har exploatörsträffen ”Bygga i Varberg” skapats. Det är en ny populär arena för möten med näringslivet. Träffarna syftar till att förbättra dialogen om aktuella samhällsfrågor som exempelvis markanvisningsplanen. Varbergs Fastighets AB har börjat med entreprenörsträffar för att som fastighetsägare lägga en grund för ett systematiskt marknadsarbete.

Service till näringslivet präglas av en utveckling mot ökad självservice och digitalisering. Digitala brevutskick, chattfunktion kopplat till Varberg direkt och fler e-tjänster är några exempel. Det är fortsatt viktigt att jobba för att korta svarstiderna för Varberg direkt.

En kreativ miljö som lockar näringslivet

Under året har två nya mötesplatser tillkommit: Briggen och Sjöallén. Satsningen ”Kreativitet under byggtiden” fortsätter med ett konststoppdrag kopplat till projekt Varbergstunneln. Genom satsningen, som innebär att temporära miljöer skapas, har Varbergs kommun möjlighet att testa nya arbetssätt och samarbetsformer.

Under året har utvecklingsarbetet ”Levande stadskärna” påbörjats. Det är ett samarbete mellan flera förvaltningar med syfte att säkerställa en långsiktig positiv utveckling av stadskärnan. Cityindex, en omsättningsmätning av näringslivet i stadskärnan, visar på en stabil utveckling över tid. Statistiken över gästnätternas utveckling visar på en ökning med 14,8%, ett bra resultat både regionalt och nationellt.

Attraktiv plats och tillgång på kompetens

Platsens attraktivitet spelar allt större roll vid val av boplat, företagsplats eller plats att besöka. Varberg konkurrerar med andra platser kring kompetens och företagsetableringar med den stora fördelen att Varberg är en attraktiv plats att bo på. Kampanjer för att lyfta platsen görs kontinuerligt och ger resultat. Ljussatsningen ”Rys och mys” fick utmärkelsen Swedish Arts and Business Award för god samverkan mellan kommun och näringsliv.

Möjligheten att hitta rätt kompetens är en av näringslivets mest prioriterade frågor. Initiativ som ”Unga i arbete”, samarbete mellan vuxenutbildningen och Gekås samt gymnasiets arbete med Ung företagsamhet bidrar långsiktigt. Peder Skrivare skola blev 2022 utsedd till landets bästa UF-skola.

Under året har Campus Varberg ökat samarbetet med näringslivet. På Campus Varberg har tre nya yrkeshögskoleutbildningar startat under hösten, samtliga med en tydlig inriktning på teknik, data och IT.

Sammanfattande analys av utvecklingen inom området

Det är ännu oklart hur stor negativ påverkan nuvarande konjunktur kommer att ha på investeringsviljan, företagsetableringar, handeln i centrum och besöksnäringen. Förutsättningarna för näringslivet kommer troligen vara betydligt tuffare med höga energipriser, höjda räntor och en hög inflation ännu ett tag framöver. Region Halland tar fram statistik som hjälper kommunerna att ha en god bild av konjunkturutvecklingen. Bilden är att Varberg går in i detta osäkra läge från en stark position.

Genom Holmagärde har Varbergs kommun attraktiv verksamhetsmark i rätt läge. Under de kommande åren finns det samtidigt en utmaning i att till skapa ny detaljplanelagd, försäljningsklar mark.

Kommunkoncernen har kapacitet att, med snabbhet och ett gott bemötande, kunna hantera stora tillståndprocesser för de företag som valt att etablera sig i kommunen. Det ger en konkurrensfördel för Varbergs kommun.

Utbildningen av tjänstepersoner som har företagskontakter spred kunskap om goda utvecklingsinsatser mellan förvaltningarna. Det sänkte trösklarna för att inspireras och ta hjälp av varandra inom organisationen.

Förändring i praktiskt arbete och attityd har gett resultat i organisationen som helhet under målperioden. Majoriteten av de systematiska förbättringsprocesserna kring företagsklimatet pågår dock på respektive förvaltning. Insatser och samarbete mellan förvaltningarna är få och inte organiserade. Det krävs samverkan för att förbättra helhetsupplevelsen för näringslivets kontakter med Varbergs kommun då näringsidkare ofta behöver vara i kontakt med flera olika avdelningar. Ett gott exempel på hur detta kan organiseras är Företagslotsen.

För att främja kompetensförsörjning kopplat till näringslivet finns flera påbörjade samarbeten och insatser, dessa är viktiga steg i ett långsiktigt arbete. Kontaktytorna mellan näringslivet och utbildningssektorn främjas genom Campus Varbergs nya samarbeten vilket på sikt kan utvecklas och breddas.

Resultatindikator för målområde 3: Livskraftigt näringsliv	Förväntad resultatnivå	Föregående mätning	Senaste mätning*	Trend, senaste fem åren
Företagsklimat enligt Öppna jämförelser, totalt Nöjd-Kund-Index.	Ökning	74 (2020)	76 (2021)	↗
Andel i % av invånarna i åldern 25–64 år med eftergymnasial utbildning.	Ökning	40.4% (2020)	41,1% (2021)	↗
Tillgång till detaljplanelagd verksamhetsmark i Varbergs tätort.	Ökning	4 152 102 kvm	4 143 612 kvm	↘
Tillgång till detaljplanelagd verksamhetsmark i serviceorterna.	Ökning	3 805 300 kvm	3 805 300 kvm	↘
Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs mätning, %-nöjdhet.	Ökning	96	72	↗
Andel som anger att de fått ett gott bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen.	Ökning	87,2%	81,3%	↘

*Senaste mätning avser 2022 om inget annat anges.

Målområde 4: Organisation som utmärks av utveckling och förnyelse

Måluppfyllelse: Den samlade bedömningen är att vi är på väg mot måluppfyllelse och har kommit en bit på väg i relation till de prioriterade målen. Resultatutvecklingen är i stort enligt plan men det krävs ytterligare insatser av nämnder och bolag för att kunna nå måluppfyllelse.

Prioriterade mål

- Kommunen ska visa nytänkande och använda ny teknik och digitalisering för att utveckla verksamheter och arbetsmetoder.
- Kompetensförsörjningen ska tryggas genom fokus på gott ledarskap och ett hållbart arbetsliv.

Bakgrund

Kommuner och regioner står de närmaste åren inför stora pensionsavgångar, brist på utbildad personal och svårigheter att rekrytera vissa yrkesgrupper. En allt hårdare konkurrens om kompetens ställer krav på kommunen som arbetsgivare och på verksamhetens utformning. Samtidigt ger teknikutveckling ökade möjligheter till effektivisering. Genom digitalisering och artificiell intelligens (AI) sker omvälvande förändringar som påverkar alla organisationer.

Årets arbete och resultat

Nytänkande, ny teknik och nya lösningar

Under året har flera initiativ tagits för att förbättra verksamheten med stöd av digitalisering. Vid delåret konstaterades att takten i förändringsarbetet av olika anledningar hade bromsats in. Färre nya satsningar noterades och vissa påbörjade utvecklingsprojekt hade stött på hinder. Under hösten har dock flera nya initiativ tagits. Sett till hela året går det därför att konstatera att koncernen generellt har haft fokus på att hitta nya, smarta lösningar, vilket har lett till administrativa vinster såväl som förenklingar för invånare och intressenter.

Genom att ta hjälp av digital teknik kan kommunen ge en mer administrativt effektiv, enklare, träffsäker och transparent service. Varberg direkt har åter kunnat öppna en chatt som möjlig kontaktväg med kommunen, vilket ökar tillgängligheten och ger möjligheten att vara anonym. Administrativa rutiner kring fakturering har digitaliserats inom kulturområdet. De tidigare erfarenheterna från pappersfri skolstart inom grundskolan har tagits till vara och lett till en utveckling av motsvarande arbete för gymnasieskolan. Erfarenheterna från dessa arbeten har bedömts som mycket goda när det gäller påverkan på det administrativa arbetet.

Under året har kommunen infört nya handläggningssystem för bygglov och tillståndsverksamhet för markupplåtelse. Dessa har gett positiva effekter för både administration och intressenter.

Under året har effekter av digitala lösningar blivit tydligare. Processer inom ekonomi- och personalområdet har automatiserats, vilket har frigjort tid till andra arbetsmoment. Ett nytt analysverktyg anpassat för mätningar av matsvinn har gjort att manuell administration i princip har försvunnit i anslutning till mätningarna. Lösningar för att felsöka och avläsa larm i fastigheter på distans har gjort att driftpersonal kan avgöra behov av insats utan att åka till fastigheterna. Vissa beslut inom skolområdet har kunnat automatiseras.

I vissa verksamheter har planerat förändringsarbete fått stå tillbaka på grund av pandemirelaterade orsaker och ansträngd personalsituation. Några av dessa rapporterar att det nu finns möjlighet att gå vidare med planerat arbete.

De resultatindikatorer som finns kopplade till det prioriterade målet visar att ungefär lika många e-tjänster har utvecklats jämfört med föregående år. Tusentals ärenden har hanterats i de olika e-tjänsterna. Effekten av hantering i e-tjänster är en förenklad och mer rättssäker administration. Den möter även invånarens förväntan om att kunna hantera kommunala ärenden papperslöst.

Kompetensutmaningen och ett hållbart arbetsliv

Enligt forskning finns det några faktorer som är centrala för att skapa ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv. Några av dessa faktorer handlar om medarbetarens engagemang och delaktighet och om närvarande chefer.

Det koncernövergripande kulturarbetet som inleddes 2021 har fortsatt under året. Arbetet har fokuserat på implementeringen av "Vår kultur – så lever vi visionen", ett kommungemensamt styrdocument som guidar chefer och medarbetare i frågor kring ledarskap, medarbetarskap och samarbetskap. Nätverksträffar för chefer har genomförts och samtliga medarbetare inom koncernen kunde under hösten mötas under medarbetarträffar för att prata och inspireras kring medarbetarskap och samarbetskap. Ett stort antal dialoger har även genomförts på arbetsplatser för att öppna upp samtal kring organisationskulturen. Arbetet bedöms vara ett viktigt steg för att stärka den gemensamma kulturen i hela koncernen, ta vara på medarbetarens engagemang, belysa ledarskapets betydelse och visa på att utmaningar kräver bredare samarbete.

Under året inleddes en viktig satsning på ledarutveckling. Programmet Utvecklande ledarskap (UL) fokuserar på att identifiera, träna på och utveckla framgångsrika ledarbeteenden. UL är obligatoriskt för alla chefer i kommunkoncernen. Utöver detta har ledarskapsatsningar genomförts inom exempelvis socialförvaltningen.

Det har under året blivit tydligt att kommunen har en stor utmaning när det gäller kompetens- och personalförsörjningen, exempelvis inom äldreomsorg och förskola. Flera initiativ har startats upp under året, men förväntas ge effekt först under 2023. Andra initiativ är mer långsiktiga. Ett exempel på initiativ som förväntas gynna kommunen är ett nytt samarbete mellan utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen och Högskolan i Halmstad om en kompletterande pedagogisk utbildning för lärarexamen.

De resultatindikatorer som är kopplade till det prioriterade målet indikerar att nämndernas jämställdhetsarbete ännu inte fått genomslag på kommunnivå. Värdet är det samma som vid föregående mätning. Samtidigt har genomsnittsvärdet för andra kommuner ökat, vilket gör att Varberg halkar efter. Sjukfrånvaron har ökat något och bedöms ligga på en hög nivå. Utfallet är en konsekvens av omfattande smittspridning, framför allt under början av året. Hållbart medarbetarengagemang (HME) mättes under hösten och visade på bra stabila värden jämfört med 2020.

Sammanfattande analys av utvecklingen inom målområdet

Under pandemin har flera steg tagits i riktning mot ökad användning av digitala hjälpmedel. Detta har varit viktigt för att förändra inställningen till teknik och tvingat fram beteendeförändringar kring möten och arbetssätt. Efter de inledande åren, med stort fokus på många nya e-tjänster och inläring av nya system, uppstod olika former av hinder i form av datasäkerhetsfrågor, upphandlingsfrågor, tekniska frågor och samordningsfrågor. Samtidigt har det varit svårt att överblicka vilken konkret effekt i form av bättre resursanvändning de nya lösningarna har lett till. Bedömningen är att effekter nu kan noteras, framför allt där administrativa moment har kunnat automatiseras och där arbetssätt har kunnat förändras mer ingående.

Kompetensutmaningen för kommunen är av den digniteten att fler goda exempel på ändrade arbetssätt, oavsett teknikanvändning, behöver identifieras och växlas upp. Jämställdhetsarbetet behöver få större genomslag så att den potentiella arbetskraften blir större i starkt kvinnokodade yrken. Det krävs även insatser dels för att få medarbetare att i större utsträckning välja att arbeta heltid, dels för att förlänga arbetslivet. De satsningar på intern kompetensutveckling som har pågått under perioden behöver fortsätta. Det blir också allt viktigare att vara en attraktiv arbetsplats och praktikplats. Bedömningen är att det i dagsläget är svårt att se hur kompetensutmaningen inom välfärden kan mötas genom samma personaltäthet som idag. Förutom användande av teknik och andra arbetssätt kan det bli aktuellt att prioritera bland kommunala uppdrag.

Koncernen har gjort stora satsningar kring organisationskultur och ledarskapsutveckling, vilket bedöms vara viktigt framåt. Trots en turbulent och ansträngande period under pandemin visade mätningen av HME stabila resultat. Detta kan ses som ett kvitto på att de satsningar som görs främjar ett hållbart arbetsliv. Det finns sannolikt potential i att integrera arbeten relaterade till de två prioriterade målen för att främja hälsa, för att på så sätt påverka arbetsmiljö och sjukfrånvaro på en mer strukturell nivå.

Resultatindikator för målområde 4: Organisation som utmärks av utveckling och förnyelse	Förväntad resultatnivå	Föregående mätning	Senaste mätning*	Trend senaste fem åren
Antal införda e-tjänster	Ökning	73	70	⬇️
Antal genomförda digitaliseringsprojekt	Ökning	66	60	➡️
Kommunens resultat avseende Hållbart Medarbetarengagemang (HME), totalindex	Ökning	78 (2020)	78	➡️
Jämställdhet inom kommunens organisation, totalt jämställdhetsindex (Jämix)	Ökning	88 (2020)	88 (2021)	⬇️
Den totala sjukfrånvaron i % bland de kommunalt anställda	Minskning	7,7%	8,0%	⬇️

*Senaste mätning avser 2021 om inget annat anges.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagens balanskrav måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter att realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Varbergs kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år.

Resultatutjämningsreserv

Varbergs kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). Detta regelverk ger kommunen möjlighet att reservera delar av positiva resultat. Tidigare års överskott kan sedan användas för att jämma ut minskade skatteintäkter enskilda år vid lågkonjunktur. Ingående RUR uppgår till 382 mnkr och för 2022 kan ytterligare avsättning göras i och med att balanskravsresultatet är högre än 1% av skatter och generella statsbidrag (som enligt beslut av kommunfullmäktige är maximal nivå för RUR), utgående RUR uppgår därmed till 410 mnkr. Den totala avsättningen får maximalt motsvara 10% av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

Balanskravsutredning, mnkr	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	249,1
Realisationsvinster	0,0
Årets resultat efter balanskravsjustering	249,0
Medel till resultatutjämningsreserv	-27,6
Balanskravsresultat	221,4

Väsentliga personalförhållanden

Varbergs kommun är Varbergs största arbetsgivare. Kommunkoncernen möter dagligen invånarnas behov av service genom hela livet. Många av uppdragen är personaltäta och medarbetarna har en avgörande betydelse för att samhället ska fungera. Precis som förra året satte pandemin sin prägel inom de flesta verksamheter i början av året. Trots hög smittspridning behövde majoriteten av kommunens medarbetare vara på plats för att kunna ge viktig service till lokalsamhället.

Året har visat att det finns utmaningar inom verksamheterna, exempelvis kring personalförsörjning och konsekvenser av hög frånvaro. Samtidigt har kommunen ett starkt utgångsläge. De flesta ser fram emot att gå till arbetet, behovet av timavlönad tid är lågt. Flera mätningar visar att invånare och intressenter är nöjda med den service kommunen ger.

Våra medarbetare

I december 2022 hade kommunkoncernen 5 100 tillsvidareanställda. Av dessa var cirka 4 800 anställda inom primärkommunen, vilket var 100 fler än föregående år. Omräknat till årsarbetare på heltid motsvarar ökningen 2,5%. Köks- och måltidsarbete står för den största ökningen (9%) medan handlägg- och administratörsarbete har minskat (-0,3%).

De flesta av kommunens medarbetare är tillsvidareanställda med månadslön. Tendensen de senaste åren att antalet visstidsanställningar blir färre har hållit i sig. Det är flest kvinnor anställda, men andelen män har ökat något. Medelåldern bland medarbetarna är på samma nivå som föregående år, men den genomsnittliga anställningstiden har sjunkit från 13 till 12 år.

Verksamheten utförs i huvudsak av månadsavlönade medarbetare. Kommunen har arbetat aktivt med ökad grundbemanning för att öka anställningstryggheten för medarbetare och för att minska behovet av timavlönad tid. Andelen timavlönad tid har minskat något från föregående år. Jämfört med andra kommuner är nivån låg.

Personal- och kompetensförsörjning

Flera verksamheter har rapporterat om en märkbart hårdare konkurrens på arbetsmarknaden vid rekrytering. Några exempel är under- och sjuksköterskor, måltidspersonal och teknisk personal. För att möta behovet av personal och kompetens har nämnderna arbetat aktivt med olika insatser. Flera nämnder har reviderat eller beslutat om nya strategiska kompetensförsörjningsplaner, däribland socialnämnden och förskole- och grundskolenämnden.

Det största rekryteringsbehovet beror på personalrörlighet, det vill säga att medarbetare byter tjänst. Under året har de externa avgångarna ökat, från sex till nio procent. Framför allt har det varit högre omsättning inom kommunstyrelsens förvaltning och socialförvaltningen. Ökningen kan delvis förklaras av att rörligheten på arbetsmarknaden ökade efter att ha varit låg under pandemin. Däremot är det färre som har gått i pension under året. Den genomsnittliga pensionsåldern ökade marginellt jämfört med föregående år.

Rekryteringsbehovet under året har uppstått vid ny eller utökad verksamhet, men även till följd av frånvaro. Inom vård och omsorg har det funnits stora svårigheter att rekrytera nya medarbetare, då det ofta har saknats sökande med rätt kompetens. Det har lett till tidvis mycket ansträngande personalsituationer. Även inom grundskolan har bemanningsläget varit ansträngt, men efter genomförda rekryteringar har den höga andelen behöriga lärare bibehållits. I andra verksamheter har urvalet av sökande varit gott till de tjänster som har tillsatts.

En viktig del är den interna kompetensutvecklingen och möjligheter till olika former av praktik. I flera verksamheter har möjligheten till kompetensutveckling förbättrats under andra halvan av året, då pandemins effekter börjat klinga av.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Året inleddes med en mycket kraftig smittökning i samhället. Arbetsmiljöarbetet handlade därför till stora delar om att minska risken för smitta på arbetsplatserna. Det smittrelaterade arbetet har fortsatt inom exempelvis äldreomsorgen, eftersom pandemin fortsatt varit en realitet. I andra verksamheter har ett större fokus lagts vid den sociala och organisatoriska arbetsmiljön.

Under hösten genomförde primärkommunen en kommunövergripande medarbetarundersökning som bland annat undersökte den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Trots ett ansträngt läge under åren med pandemin visade mätningen på bra, stabila värden inom motivation, styrning och ledarskap. Liksom vid tidigare undersökningar uppgav de flesta medarbetarna att arbetet är meningsfullt och att de ser fram emot att gå till arbetet. Samtidigt visade undersökningen utmaningar kring exempelvis återhämtning. Samtliga arbetsplatser har efter mätningen arbetat vidare med resultatet för att antingen bibehålla en god arbetsmiljö eller för att förbättra den.

Under året följde Arbetsmiljöverket upp sin inspektion av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete som genomfördes 2021. Uppföljningen visade att Arbetsmiljöverket var nöjda med kommunens insatser. Därför avslutades inspektionen utan behov av ytterligare åtgärder.

Med anledning av smittspridning under början av året ökade antalet anmälda tillbud och arbetssskador från 1 515 under 2021 till 1 638 händelser under 2022. Anmälda arbetssskador som lett till sjukfrånvaro har dock fortsatt att minska, en trend som håller i sig trots åren med pandemi. Ökningen av anmälda tillbud handlade i första hand om smitta. När det gäller anmälda arbetssskador är det framför allt skador orsakade av elev/kund/klient som har ökat.

Sjukfrånvaron ökade under året med 0,3 procentenheter till 8%. Det är den korta sjukfrånvaron som har ökat, medan den medellånga sjukfrånvaron har minskat något. Sjukfrånvaro längre än 60 dagar har legat på samma nivå sedan ett par år tillbaka. En ökning av den totala sjukfrånvaron kan ses bland både män och kvinnor. Ökningen har varit klart större bland kvinnor vilket gör att skillnaden mellan könen har ökat jämfört med de tre senaste åren. Pandemin har påverkat de av kommunens arbetsplatser som är utpräglat kvinnokodade i större utsträckning än arbetsplatser med mer jämn könsfördelning. Arbetets karaktär inom de kvinnokodade arbetsplatserna, i form av nära personlig kontakt inom förskola och äldreomsorg, är en starkt bidragande faktor till den högre sjukfrånvaron bland kvinnor under de senaste åren.

Jämställdhet

Kommunen deltar årligen i ett externt sammanställt jämställdhetsindex, Jämix. I den senaste sammanställningen (2021) noterades samma resultat som föregående mätning. Samtidigt har medelvärdet bland övriga kommuner som mäts ökat, vilket gör att kommunen vid en jämförelse halkar efter. Bland nyckeltalen som jämförs inom Jämix har som tidigare nämnts skillnaden i den totala sjukfrånvaron ökat under 2022, däremot inte den långa sjukfrånvaron. Även skillnaden i uttag av föräldradagar har ökat. Skillnaderna mellan könen har dock minskat något när det gäller ovägd medellön och andel med tillsvidareanställning. I ett antal nyckeltal kan ingen skillnad ses.

Uppföljningen av jämställdhetsarbetet och nämndernas arbete med att motverka risk för diskriminering fördjupas i det kommande personal- och hälsobokslutet för 2022.

Antal anställda	2022	2021	2020
Antal tillsvidareanställda	4 821	4 720	4 568
därav män, %	19,7	19,3	19,2
därav kvinnor, %	80,3	80,7	80,8
Total sysselsättning utifrån grundanställning omräknad till heltidsarbete, tillsvidareanställda	4 567	4 457	4 334
därav män, %	20,2	19,8	19,6
därav kvinnor, %	79,8	80,2	80,4
Total sysselsättning utifrån faktisk tjänstgöringsgrad omräknad till heltidsarbete, tillsvidareanställda	4 459	4 336	4 183
därav män, %	20,5	20	20
därav kvinnor, %	79,5	80	80
Genomsnittsålder, tillsvidareanställda	46	46,1	46,4
Genomsnittlig pensionsålder	64,7	64,6	64,2
Tidsbegränsad anställning med månadslön	530	583	597
därav män, %	28,9	31,7	27,6
därav kvinnor, %	71,1	68,3	72,4

Producerad tid och kostnad	2022	2021	2020
Producerad tid, tusen timmar	7 616	7 512	7 067
Personalkostnad, mnkr	2 820	2 724	2 546

Timavlönad tid av producerad tid, %	2022	2021	2020
Andel timmar utförda av timavlönade	4,2	4,3	4,1

Genomsnittlig sysselsättningsgrad deltid arbetande tillsvidareanställda, %	2022	2021	2020
Kvinnor	78,0	77,3	77,1
Män	71,9	68,7	68,0
Totalt	77,3	76,6	76,3

Genomsnittlig sysselsättningsgrad samtliga tillsvidareanställda, %	2022	2021	2020
Kvinnor	94,2	93,9	94,1
Män	96,9	96,6	96,6
Totalt	94,7	94,4	94,6

Andel heltid tillsvidareanställda, %	2022	2021	2020
Kvinnor	73,5	73	74,9
Män	89,3	89,4	89,5
Totalt	76,6	76,2	77,7

Andel sjukfrånvaro av tillgänglig tid, %	2022	2021	2020
--	------	------	------

Samtliga anställda	2022	2021	2020
29 år eller yngre	7,6	7,2	7,0
30-39 år	7,5	7,4	8,0
40-49 år	7,3	6,8	7,4
50-59 år	8,3	8,2	9,1
60-67 år	9,9	8,9	9,4
Totalt samtliga anställda	8,0	7,7	8,2

Kvinnor	2022	2021	2020
29 år eller yngre	8,1	7,7	7,6
30-39 år	8,3	8,3	8,7
40-49 år	8,1	7,6	8,2
50-59 år	9,3	9,3	10,1
60-67 år	10,8	9,0	9,3
Totalt kvinnor	8,9	8,4	8,9

Män	2022	2021	2020
29 år eller yngre	6,5	6,4	5,7
30-39 år	4,9	4,3	5,4
40-49 år	4,3	4,0	4,5
50-59 år	4,3	3,4	4,9
60-67 år	6,5	8,4	9,5
Totalt män	5,0	4,9	5,7

Längd på sjukfrånvaron	2022	2021	2020
Sjukfrånvaro 1-14 dagar, samtliga	4,5	3,9	4,4
Sjukfrånvaro 15-59 dagar, samtliga	1,0	1,1	1,2
Sjukfrånvaro >60 dagar, samtliga	2,6	2,6	2,6
Sjukfrånvaro >60 dagar som andel av total sjukfrånvaro, samtliga	32,1	34,1	31,7

Förväntad utveckling

Sveriges kommuner och regioner, SKR, skriver i sin ekonomirapport från december 2022 om de kärva tider som kommunsektorn går till mötes. Inflationen leder till ökade driftskostnader men även till att pensionskostnaderna fördubblas fram till år 2024. Till detta kommer stigande räntekostnader och osäkerhet kring skatteintäkternas utveckling.

De rekordhöga ekonomiska resultat som landets kommuner haft de senaste åren är en viktig faktor för att sektorn ska kunna klara de försämrade ekonomiska förutsättningarna. Enligt SKR förväntas resultatet för kommunerna falla till 8 mdkr för år 2023, vilket är en minskning med 24 mdkr jämfört med 2022. För 2024 förväntas resultaten falla ytterligare till ett underskott på -5 mdkr. Detta ställer stora krav på omställning och effektivisering. Om ett resultat på 2% av skatter och generella statsbidrag ska uppnås så behöver kostnaderna minska eller intäkterna öka med 19 mdkr år 2024.

Även om de ekonomiska förutsättningarna är svåra, är det kompetensförsörjningen som är den stora utmaningen för sektorn. SKR menar att den brist på arbetskraft som redan syns i kommunerna kommer bli än mer omfattande framöver. En viktig åtgärd för att klara kompetensförsörjningen är att öka utbudet av arbetskraft. Det kan handla om att de som idag är arbetslösa får anställning, att fler arbetar heltid eller att äldre arbetar längre upp i åldrarna.

Förutsättningar för Varbergs kommun

Varbergs kommunkoncern står inför fortsatt höga investeringsnivåer kommande år, bland annat för att möta det ökade antalet invånare i kommunen. De höga investeringsnivåerna innebär en ökad belåning och påverkar därmed resurserna till löpande drift inom verksamheterna. Låneskulden för kommunkoncernen förväntas öka från 6 mdkr 2022 till drygt 10 mdkr 2027. En ständig avvägning måste därför göras mellan önskvärd storlek på resultat och storlek på planerade investeringar.

För att klara de ekonomiska utmaningarna har Varbergs kommun antagit långsiktiga finansiella mål för perioden 2019–2027. Budgeten för planperioden 2023–2027 är upprättad i enlighet med de riktlinjer som kommunen antagit för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas nå de finansiella målen, undantaget det strukturella resultatet för 2023 och 2024 då den höga inflationen ger engångseffekter på pensionskostnaderna. I budgeten ingår såväl årliga omställningskrav på samtliga nämnder som koncernövergripande anpassningsåtgärder.

Under året identifierades fem nyckelområden för kommunen som är avgörande för kommunens utveckling. Det handlar bland annat om hur kommunen ska lösa kompetensutmaningen när konkurrensen om kompetensen ökar, hur Varberg kan växa på ett hållbart sätt och hur fler invånare kan engageras i utvecklingen av kommunen när det politiska engagemanget förändrats. Den analys som tagits fram kring de fem nyckelområdena fungerar som underlag för kommande prioriteringar och beslut

Foto: Natalie Greppi

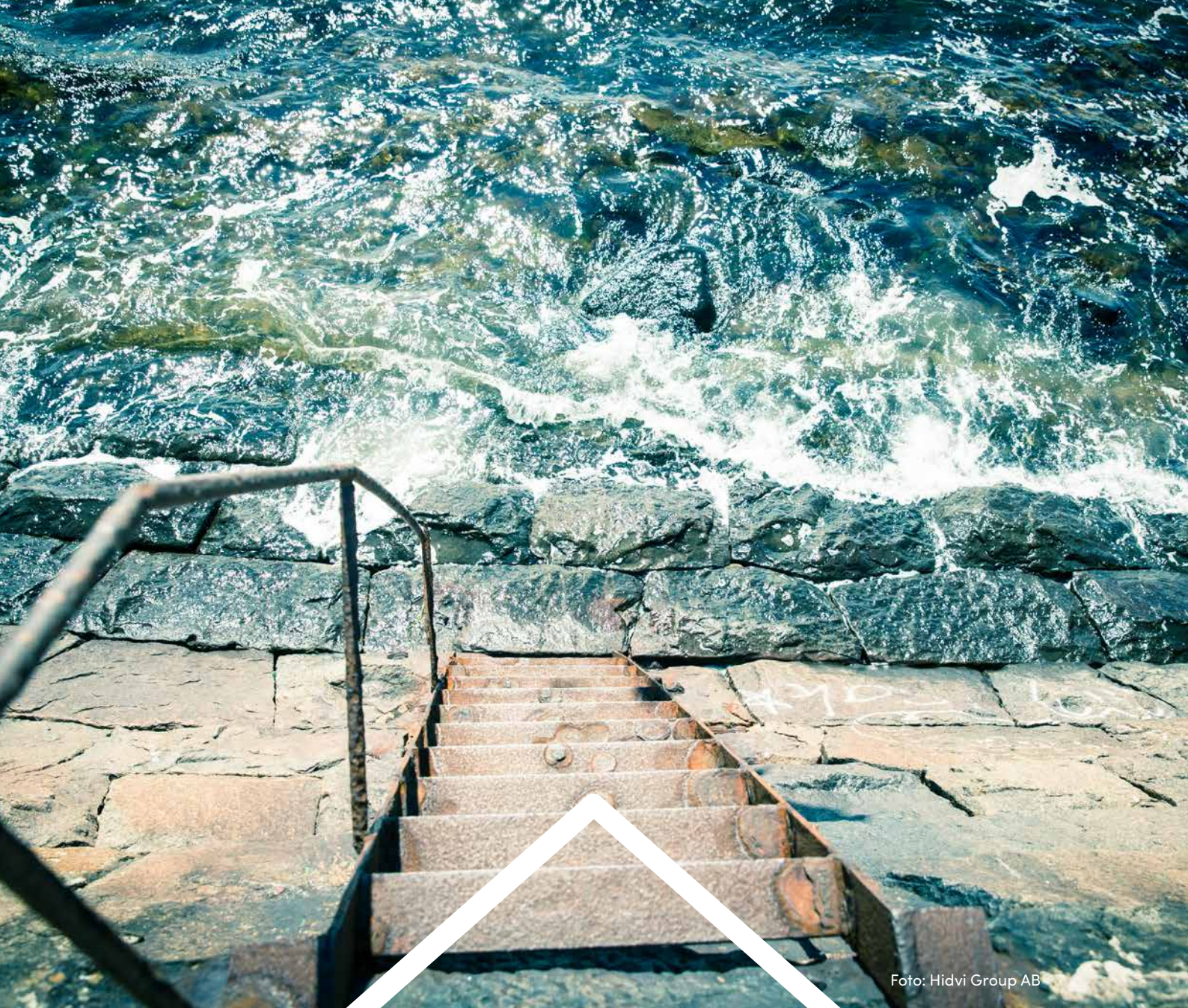

Foto: Hidvi Group AB

Drifts- och investeringsredovisning

Driftsredovisning

Driftsredovisningen är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten. I november 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om nämndernas ekonomiska ramar för 2022. Efter fullmäktigebeslutet fördelade respektive nämnd ut ramen på verksamhetsgrenar utifrån nämndens prioriteringar. Under året har nämnderna lämnat en redogörelse för nettoutfall för perioden och prognos för helåret vid fyra tillfällen utöver bokslutet. Ett flertal beslut har fattas under året som påverkat nämndernas ramar.

Årets budget

Vid sitt sammanträde i november 2021 fastställde kommunfullmäktige driftsramen för 2022 till 3 817 mnkr. Av dessa reserverades 49 mnkr för att kompensera nämnderna för kostnadsökningar i lönerevisionen, 52 mnkr reserverades för att kompensera nämnderna för ökade drifts- och kapitalkostnader i samband med nyinvesteringar och 10 mnkr reserverades för att hantera oförutsedda händelser.

Medel för att hantera lönerevisionen delades ut till nämnderna i maj, 44 mnkr av reserverade 49 mnkr nyttjades. För att hantera kostnadsökningar i samband med driftsättning av nya investeringar har 32 mnkr av reserverade 52 mnkr fördelats ut på nämnderna under året. Av de reserverade medlen för att hantera oförutsedda händelser har sju miljoner använts.

Under året har kultur- och fritidsnämnden beslutade att nyttja nämndens resultatreserv från tidigare år och har med det ökat sin ram med 0,8 mnkr. Besluten avsåg extra lovaktiviteter för barn och unga samt restaurering av konstverk. Även utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattade under året beslut om att använda resultatreserven. Ramen utökades med 1,3 mnkr för kompetenshöjande insatser och digitalisering.

När riksdagen fattade beslut om budget för 2022 avsatte de 1,4 mdkr för att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin samt 3 mdkr för minskat antal timanställningar inom äldreomsorgen och utökad sjuksköterskebemanning, även det inom äldreomsorgen. Under året mottog Varbergs kommun totalt 17,9 mnkr från dessa statsbidrag. Efter rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (RKR) har dessa medel hanterats som generella statsbidrag i kommunens ekonomiska redovisning och budgeten har justerats. Posten generella statsbidrag har utökats med 17,9 mnkr samtidigt som driftsramarna för förskole- och grundskolenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt socialnämnden har justerats med motsvarande belopp.

Förändring budget, mnkr	2022
Beslutad driftsram 16 november 2021	-3 817,1
Nyttjande av resultatreserv	-2,1
Tillkommande generella statsbidrag	-17,9
Driftsram 31 december 2022	-3 837,2

Årets uppföljningar

Under året har nämndernas ekonomi följts upp efter utgången av februari, april, augusti, oktober och december. Årets prognoser har påverkats av osäkerheten kring de verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenserna av såväl pandemin som förändrat säkerhetsläge i Europa. Men också exploateringsintäkternas utveckling och kommunens övertagande av anläggningar från Trafikverket påverkade prognoserna.

Uppföljningen efter februari visade ett underskott med nära 52 mnkr för året, främst beroende tidsförskjutningar i kommunstyrelsens exploateringsprojekt och ekonomiska utmaningar i socialnämndens verksamheter till följd av pandemin.

Tertialrapporten och delårsrapporten indikerade ett minskat underskott mot budget. Socialnämnden signalerade ett ytterligare försämrat resultat och lämnade en prognos på 30 mnkr för året. Socialnämndens försämrade prognos uppvägs helt av en förbättrad prognos för kommunstyrelsen efter övertagande av anläggningar från Trafikverket. Prognosen förbättrades också som en följd av att avsatta medel för kostnadsökningar i samband med driftsättning av nya investeringar inte behövde användas fullt ut.

Genom oktoberrapporten försämrades prognosen efter tillkommande tidsförskjutningar inom exploateringsverksamheten och en ytterligare försämring av socialnämndens ekonomiska situation.

Uppföljningsrapporter, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Februari	-3 847,5	-3 898,9	-51,5
April	-3 858,2	-3 890,7	-32,5
Augusti	-3 858,2	-3 893,3	-35,0
Oktober	-3 858,4	-3 920,2	-61,8

Nämndernas resultat

Nämndernas drift resulterade för året i en negativ budgetavvikelse på 90 mnkr. Avvikelsen förklaras till stor del av tidsmässiga förskjutningar av projekt inom exploateringsverksamheten, men även av höga kostnader inom socialnämndens verksamhetsområden. Till detta kommer det förändrade säkerhetsläget i Europa med stigande priser och räntor som påverkat nämndernas verksamhet och ekonomi på flera olika sätt.

Kommunstyrelsen är den nämnd som visar störst negativ avvikelse mot budget. Det är inom kommunstyrelsen som kommunens exploateringsverksamhet hanteras och det är här som de redovisningsmässiga intäkterna bokförs när kommunen övertar anläggningar från Trafikverket. Årets resultat från exploateringsverksamheten understeg budget med 99 mnkr medan mottagande av del av Österleden från Trafikverket genererade en intäkt på 40 mnkr. Kommunstyrelsen hade under året lägre verksamhetskostnader än beräknat som en följd av vakanta tjänster och att avsatta utvecklingsmedel inte användes fullt ut.

Socialnämnden signalerade redan i samband med februari rapporten att merkostnader kopplat till pandemin påverkade nämnden även under inledningen av 2022. Genom oktoberrapporten lämnade nämnden en negativ prognos för året på 40 mnkr, vilket också blev årets budgetavvikelse. De pandemirelaterade kostnaderna förklarar 13 mnkr av avvikelsen. Andra förklaringar till underskottet är ökat behov av hemtjänstinsatser och externa placeringar inom barn och unga samt vuxna. Till detta kommer kostnadsökningar då nämndens verksamheter möter allt fler personer med komplexa och individuella behov.

Nämnden har under året beslutat om åtgärder som sänkt kostnadsnivån med cirka 12 mnkr för 2022. Ytterligare förslag på åtgärder har presenterats genom de genomlysningar av nämndens ekonomiska situation som genomförts under året. Gällande de direkta merkostnaderna till följd av pandemin beslutade kommunstyrelsen i april att dessa kommer att avskrivas vid reglering av nämndens över- och underskott i samband med bokslutet.

Under året påverkades flera av nämnderna av den tilltagande inflationen med stigande priser på bland annat råvaror och energi. Förskole- och grundskolenämnden redovisade en negativ avvikelse mot budget på nära 8 mnkr för 2022. Budgetunderskottet förklaras dels av stigande kostnader för skolskjuts som en konsekvens av ökade drivmedelskostnader, dels av stigande kostnader för el, värme och vatten. Även kultur- och fritidsnämnden hade stigande kostnader för el, värme och vatten att hantera under året, då främst avseende nämndens idrottsanläggningar. Högre intäkter än budgeterat tillsammans med vakanta tjänster medförde att underskottet begränsades till -0,7 mnkr för året.

Hamn- och gatunämnden hade 2022 en nettokostnad i nivå med budget. Året präglades av starka fartygsintäkter och höga intäkter för upplåtelse av offentlig plats. Nämnden hade samtidigt höga kostnader för bidrag till enskilda vägnätet, planerade drift- och underhållsåtgärder på gator och vägar samt merkostnader för tånghantering.

Ökade kostnader för drift och underhåll av kommunens fastigheter är den huvudsakliga förklaringen till servicenämndens negativa budgetavvikelse för året. Till detta kommer initiala kostnader vid uppstart av kommunens nya bemanningseenhet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens positiva avvikelse mot årets budget förklaras dels av att de medel som nämnden beslutat använda från resultatreserven inte nyttjats fullt ut, dels av lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

För att få fram det totala driftsresultatet vägs de kommungemensamma avräkningarna in och de ej fördelade budgetmedlen som tillsammans avviker positivt mot budget med 27 mnkr. I de kommungemensamma avräkningarna finns de externa poster som bland annat fördelas ut på nämnderna i form av personalomkostnadspålägg och internränta. Eftersom nivåerna på dessa beräknas inför året och sedan schabloniseras ut i verksamhet uppstår det avvikelser mot faktiskt utfall. Den positiva avvikelsen för övriga kommungemensamma poster förklaras till största delen av att avsatta medel för oförutsedda händelser inte använts fullt ut och av att driftskostnaderna för nya investeringar blev lägre än beräknat.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Kommunfullmäktige	0,0	-3,9	-3,9	-3,7	-3,5	-0,4
Kommunrevisionen	0,0	-1,9	-1,9	-1,8	-1,9	0,0
Valnämnden	1,9	-2,8	-0,9	0,0	-1,0	0,0
Överförmyndarnämnden	5,7	-11,3	-5,7	-5,5	-5,9	0,2
Kommunstyrelsen	141,6	-381,8	-240,1	33,4	-199,0	-41,2
Förskole- och grundskolenämnden	164,8	-1 634,8	-1 470,0	-1 404,3	-1 462,2	-7,7
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	106,0	-466,4	-360,4	-345,6	-362,0	1,6
Socialnämnden	267,5	-1 635,7	-1 368,2	-1 305,2	-1 328,7	-39,6
Byggnadsnämnden	49,5	-76,3	-26,8	-22,7	-27,8	1,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11,2	-22,9	-11,6	-11,1	-12,3	0,7
Hamn- och gatunämnden	110,3	-265,5	-155,1	-141,6	-155,1	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	26,4	-210,1	-183,7	-163,5	-183,0	-0,7
Servicenämnden	755,4	-793,0	-37,6	-31,0	-33,9	-3,7
Summa nämndernas drift	1 640,3	-5 506,3	-3 866,0	-3 402,4	-3 776,2	-89,8
Övriga kommungemensamma poster						
Kommungemensamma avräkningar	750,7	-784,5	-33,7	-40,8	-32,6	-1,2
O fördelade budgetmedel	0,0	0,0	0,0	0,0	-28,4	28,4
Summa övriga kommungemensamma poster	750,7	-784,5	-33,7	-40,8	-60,9	27,2
Verksamhetens nettokostnad	2 391,1	-6 290,8	-3 899,7	-3 443,2	-3 837,2	-62,6

Investeringsredovisning

Varberg växer och utvecklas och med en ökande befolkning kommer ett allt större behov av både bostäder och verksamhetslokaler. Investeringsplanen för 2022 rymde flera investeringsprojekt för att öka kapaciteten i förskolor, skolor och boenden. Till detta kom investeringar i bland annat offentlig plats och infrastruktur för en hållbar stadsutveckling samt nya idrotts- och fritidsanläggningar.

Årets investeringsbudget uppgick till drygt 705 mnkr. Av dessa var 403 mnkr beslutade och tillförda vid årets ingång, medan 8 mnkr avseende Värö räddningsstation beslutades och tillfördes under året. Resterande 294 mnkr var överförda från föregående års investeringsbudget.

Den samlade nettoutgiften för året var 470 mnkr, vilket är 57 mnkr eller 14% högre än föregående år. Under året användes 67% av det budgeterade investeringsutrymmet, vilket även det är högre än förra årets upparbetningsgrad. Upparbetningsgraden påverkades av tidsförskjutningar i flera projekt och av att en del av de medel som avsatts för reinvesteringsprojekt kommer användas i planerade projekt under 2023. Hamn- och gatunämnden hade under året en upparbetningsgrad på 94%, vilken är den högsta upparbetningsgraden på 10 år. Främsta orsaken till detta är att framdriften av Farehamnsprojektet varit god.

Under året påverkades investeringsprojekten av stigande priser och bristande tillgång till material, delvis till följd av pandemin men främst som en effekt av kriget i Ukraina. Leveranskapaciteten för energi, oljebaserade produkter och stålprodukter påverkades kraftigt av kriget. Under hösten sjönk prisnivåerna tillbaka något, men från en hög nivå.

Skolfastigheter

Investeringsbudgeten för 2022 innefattade medel för kapacitetshöjande åtgärder och verksamhetsanpassningar av lokaler på grundskolor och på Peder Skrivares gymnasieskola. Under året har åtgärder bland annat genomförts på grundskolorna i Rolfstorp, Bläshammar och Trönninge men även på gymnasieskolan.

Förskolor

Under året färdigställdes och invigdes en ny förskola i Bua med plats för 80 barn. Arbetet har påbörjats för ytterligare förskoleplatser bland annat i Trönninge-näs, Limabacka och Varbergs centrum.

Omsorgsverksamheter

Planering för en ny gruppboende i Limabacka pågår. Bostaden förväntas stå klar våren 2024 och rymma sex lägenheter i två separata huskroppar med tillhörande gemensamhetsutrymmen och utemiljö. Under året startade även en förstudie för särskilt boende och förskola på gemensam tomt i Trönninge.

Idrotts- och fritidsanläggningar

Varbergs Bois herrlag gick upp i Allsvenskan i slutet av 2019. För att laget ska tillåtas spela på sin hemarena Påskbergsvallen (tidigare Varberg Energi Arena) krävdes en ombyggnation av vallen. Ombyggnationen sker i två etapper. Etapp 1 genomfördes våren 2020 och under 2022 påbörjades etapp 2 med nya läktare och serviceutrymmen. Ombyggnationen väntas vara klar under 2023.

Under året startade arbetet med att bygga en ny skatepark i centrala Varberg. Anläggningen kommer att ha streeyta och parkterrain med en bowl tillsammans med ytor för umgänge. Parken beräknas stå klar under 2023.

Övriga förvaltningsfastigheter

I gruppen övriga förvaltningsfastigheter ingår bland annat om- och nybyggnation av räddningsstationer. Ombyggnationen av Värö räddningsstation påbörjades under året och planeras färdigställas under 2023.

Offentlig plats

Flera projekt pågår för utveckling av kommunens offentliga platser, bland annat i Apelviken. Projektet syftar till att skapa en ledande surfdestination genom att förstärka surf- och badprofilen samt utveckla möjligheterna för rekreation i Apelviken året runt. Arbetet pågår även med att anlägga ett rekreativsområde vid den täckta Lassabackadeponin vid Getteröns naturreservat. Under året invigdes mångfaldsträdgården och den offentliga toaletten är på plats. Under 2023 kommer naturområdet att färdigställas och under 2024 planeras byggnationen av fågel- och utsiktstornet Kärven.

Gång- och cykelvägar

Flera insatser genomförs för att främja hållbart resande. Exempel på detta är cykelvägar, kollektivtrafikåtgärder samt beläggning och belysning av gång- och cykelvägar. Under året pågick arbetet med bland annat byggnation av ett inre tvärstråk för cyklister mellan Lassabackaområdet och Ranelidsrondellen.

Gator och vägar

Ombyggnation av korsningar och gator pågår på olika håll i kommunen för att uppnå ett bättre trafikflöde, ökad säkerhet för oskyddade trafikanter och bättre miljö. Två delprojekt är i byggnationsfas, det gäller Platsarna och Träslösvägen. Andra trafikinvesteringar såsom beläggningsarbeten samt kollektivtrafik- och trafikmiljöåtgärder genomförs löpande i hela kommunen. Under året har bland annat slitlagerbeläggning på Västkustvägen och tillgänglighetsanpassning av hållplatserna på Sörse och Rosenfred genomförts.

Inventarier och IT

De medel som i budget avsätts för inköp av inventarier och IT ska dels användas till färdigställda anläggningar och mindre verksamhetsinvesteringar, dels till IT-utrustning såsom datorer och mobiltelefoner samt IT-infrastruktur.

Hamnanläggningar

Inom ramen för kommunens stadsutvecklingsprojekt kommer Farehamnen att byggas ut med nya kajplatser för att ersätta den äldre handelshamnen som försvinner i samband med att Västerport byggs. Kommunens del av projektet omfattar muddring, bankpållning och markuppfyllnad. Hamnbolaget ansvarar för järnväg, gata, terminalyta, kajer, skogspir samt utrustning och installationer.

Mark- och fastighetsförvärv

Kommunfullmäktige avsätter årligen medel till förvärv av strategisk mark, för framtida exploateringar eller för inlösen vid infrastrukturella projekt. Under 2022 gjordes endast mindre förvärv.

Reinvesteringar i fastigheter

Periodiskt underhåll av fastigheter redovisas som reinvesteringar. Under 2022 genomfördes åtgärder för nära 70 mnkr, bland annat i Varbergs idrottshall, Östergårdens storkök, Simstadion, Påskbergsskolan och Furubergsskolan. Årets budget var hög och en del av de medel som avsattes kommer användas i planerade projekt under 2023.

Förstudier

Årets utgifter för förstudier till kommande investeringar uppgick till nära 10 mnkr. Den mest omfattande förstudien under året avsåg ny grundskola, anpassad grundskola och idrottshall på Håsten.

Gåvor

Under året mottog Varbergs kommun en del av Österleden från Trafikverket. När vägen övergick i kommunens ägo intäktsfördes den enligt gällande redovisningsprinciper och blev samtidigt en anläggningstillgång som kommer att belasta kommunens resultat genom avskrivningar åren framöver. Kommunen övertog under året även allmän plats på Arboretum.

Finansiell leasing

I denna post ryms finansiell leasing av kommunens bilar.

Investeringar inom exploateringsverksamheten

Under året har utgifter för markarbeten och infrastruktur inom kommunens exploateringsverksamhet upparbetats.

Uppföljning av fleråriga projekt och beslutade projektbudgetar

Många av kommunens större investeringsprojekt löper över flera år. Även om projekten ibland tidsmässigt förskjuts och då avviker från årets budgeterade utgift, så är följsamheten till beslutade projektbudgetar över lag god. Årets uppföljning av pågående och avslutade fleråriga projekt visar en positiv avvikelse på cirka 20 mnkr. Förskolan i Bua, det särskilda boendet Midsommargården och is- och simarenan Pingvinen är några projekt med lägre utgifter än planerat. Som en konsekvens av brist på material och hög inflation visar emellertid flera infrastrukturprojekt negativa avvikelse mot projektkalkylerna.

Investeringsområde, mnkr	Netto- utgift 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse	Projekt- prognos	Projekt- kalkyl	Projekt- avvikelse
Skolfastigheter	23,2	44,6	21,4	128,8	129,6	0,8
Förskolor	11,4	58,9	47,5	217,9	239,4	21,5
<i>varav Bua förskola</i>	6,2	11,5	5,2	56,8	61,5	4,7
Omsorgsverksamheter	4,0	21,8	17,8	216,4	235,9	19,5
Idrotts- och fritidsanläggningar	42,3	42,5	0,2	547,1	564,9	17,8
<i>varav Påskbergsvallen (tidigare Varberg Energi arena)</i>	28,9	18,3	-10,6	64,9	64,9	0,0
Övriga förvaltningsfastigheter	8,2	36,5	28,3	109,2	108,3	-0,9
Offentlig plats	49,5	59,9	10,3	175,7	164,1	-11,6
<i>varav Apelviken</i>	22,1	16,5	-5,6	60,0	54,3	-5,7
Gång- och cykelvägar	30,1	51,8	21,7	106,9	96,1	-10,8
<i>varav Cykel - inre tvärstråk</i>	17,3	17,3	0,0	35,0	29,0	-6,0
Gator och vägar	33,0	57,6	24,6	264,7	249,9	-14,8
Hamnanläggningar	135,8	117,1	-18,7	227,8	224,8	-3,0
<i>varav Farehamnen</i>	131,6	102,3	-29,3	203,8	203,8	0,0
Inventarier och IT	52,7	72,2	19,6	3,7	4,8	1,1
Mark- och fastighetsförvärv	0,0	23,5	23,5			
Reinvesteringar i fastigheter	69,7	118,5	48,8			
Förstudier	10,0	0,0	-10,0			
Totalt nettoinvesteringar	470,0	705,0	235,0	1 998,1	2 017,7	19,7
Gåvor	52,5					
Finansiell leasing	9,7					
Totalt investeringar, inkl. gåvor och finansiell leasing	532,2					
Investeringar inom exploateringsverksamheten	11,0					
Totalt investeringar, inkl. gåvor, finansiell leasing och exploateringsverksamheten	543,2					

Exploateringsredovisning

Exploatering innebär att omvandla råmark till färdiga bostads- eller verksamhetsområden. De senaste åren har kommunens exploateringsverksamhet haft högt tryck eftersom efterfrågan på bostads- och verksamhetstomter är hög.

Kommunens exploateringsverksamhet är en viktig del i arbetet för att öka antalet bostäder i kommunen och möjliggöra fler företagsetableringar. Processen börjar med att kommunen utarbetar ett övergripande programområde och därefter enskilda detaljplaner. Efter samråd, granskning och antagande kan anläggningsarbetet starta. Om markområdena ägs av kommunen avslutas processen med markanvisning och/eller tomtförsäljning. I övriga fall avslutas processen med besiktning, uppföljning och slutreglering av avtal med privat exploatör. Efterfrågan på bostads- och verksamhetstomter i Varberg är fortsatt hög.

Att budgetera och prognostisera resultatet av exploateringsverksamheten är förknippat med osäkerhet eftersom överklagande, försenade upphandlingar, oförutsedda markförhållanden eller lägre efterfrågan påverkar utfallet med stora belopp.

Påverkan på resultatet

Exploateringsverksamheten påverkade kommunens resultat för 2022 med 14,6 mnkr. Intäkterna består av markförsäljning 3,9 mnkr, exploateringsersättningar 3,8 mnkr och mottagande av gåva i form av allmän plats i Arboretum 12,5 mnkr. Avdragna kostnader uppgår till 5,6 mnkr.

Sammantaget blev resultatet för exploateringsverksamheten 99 mnkr lägre än budget. Den största negativa avvikelsen mot budget, 46,5 mnkr, förklaras av den upphävda detaljplanen för stadsdelen Västerport vilket gör att projektet skjuts framåt i tiden. Andra projekt som förskjuts till kommande år är Adjunkten 8,8 mnkr, Trönningenäs inre delen 6,4 mnkr, Rektorn 4,4 mnkr och Tärnan 4,2 mnkr.

Under året såldes mark på Holmagärde till Apotea. Intäkten om 33,9 mnkr förskjuts till 2023. Orsaken är att köpets giltighet är beroende av att köpebrev utfärdas. Det kommer att ske när hela det avtalade beloppet är betalt, bygglov har beviljats och byggnation har påbörjats. I Holmagärde har två tomter återlämnats. Det finns risk att ytterligare en tomt lämnas tillbaka, vilket Varbergs kommun har tagits höjd för i resultatet för 2022. Sammantaget påverkar återlämnandet av tomter resultatet med 7,1 mnkr.

Under det gångna året har Varbergs kommun också haft positiva avvikelser. En gåva i form av allmän plats i Arboretum till ett värde av 12,5 mnkr samt tomtförsäljning i Derome och Bua är bakgrunden till avvikelserna.

Dessutom har flera äldre exploateringsobjekt avslutats, varav vissa har bidragit med positivt resultat och andra med negativt resultat.

Exploateringsredovisning i balansräkningen

Förändringen mellan ingående och utgående värde inom bostadsmark beror å ena sidan på att nya utgifter har upparbetats under året. Å andra sidan har flera stora utbyggnader av gator och offentlig plats färdigställts i exploateringsområden och överförts till kommunens anläggningstillgångar. Bland annat Breared, Himle norr om Lantmannavägen, Hansegård/Gröningagård och Bläshammar.

För exploatering av verksamhetsmark har värdet i balansräkningen minskat med 60 mnkr, vilket främst förklaras av att utbyggnad av gator och offentlig plats i Holmagärde har färdigställts och överförts till kommunens anläggningstillgångar. Även utbyggnad av gator i Tändstiftet vid Lugnetrondellen har överförts till kommunens anläggningstillgångar.

Ett exploateringsområde har avslutats och kvarvarande mark har förts över till tomtlagret.

Kassaflödesmässigt hör de största inkomsterna till tomtförsäljningar i Holmagärde. Flera av dessa intäktsfördes dock 2021 då tillträde skedde. På utgiftssidan hör de största posterna till Västerport, anläggningar i Tändstiftet vid Lugnetrondellen samt upparbetning i programområdet Himle.

Exploateringsredovisning, mnkr	Ingående balans	Inkomster	Utgifter	Avslutat mot resultaträkning	Avslutat mot balansräkning	Utgående balans
Bostadsmark	-119,0	5,4	-26,4	0,3	34,5	-105,3
Verksamhetsmark	-76,3	43,7	-11,1	1,7	25,7	-16,4
Tomtlager	-8,3	1,8	-0,0	-1,4	-0,6	-8,6
Totalt	-203,6	50,8	-37,5	0,5	59,5	-130,3
Vändning upplupna saneringskostnader Falkenbäck från 2021				-2,6		
Gåva allmän plats Arboretum				-12,5		
Totalt				-14,6		

Foto: Natalie Greppi

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Resultaträkning, mnkr	Not	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Verksamhetens intäkter	1	2 677,4	2 847,6	848,0	1 074,8
Verksamhetens kostnader	2,3,10	-5 857,9	-5 629,6	-4 463,9	-4 271,2
Avskrivningar	4	-524,9	-498,3	-259,0	-225,1
Verksamhetens nettokostnader		-3 705,4	-3 280,3	-3 875,0	-3 421,6
Skatteintäkter	5	3 343,8	3 122,7	3 343,8	3 122,7
Generella statsbidrag och utjämning	6	754,6	699,3	754,6	699,3
Verksamhetens resultat		392,9	541,7	223,4	400,3
Finansiella intäkter	7	7,0	62,1	80,6	53,4
Finansiella kostnader	8	-57,8	-40,8	-54,9	-40,5
Resultat efter finansiella poster		342,1	563,0	249,1	413,3
<i>Varav extraordinära poster</i>		-	-	-	-
<i>Varav jämförelsestörande poster</i>	9	52,5	170,0	52,5	170,0
Årets resultat	11	342,1	563,0	249,1	413,3

Balansräkning

Tillgångar, mnkr	Not	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	12	3,6	2,9	2,2	0,9
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	9 271,1	8 337,8	4 918,6	4 532,8
Maskiner och inventarier	14	2 562,6	2 530,7	238,4	239,3
Finansiella anläggningstillgångar	15 & 16	89,8	70,2	4 727,8	4 172,1
Summa anläggningstillgångar		11 927,1	10 941,5	9 887,0	8 945,1
Bidrag till statlig infrastruktur	3	211,0	210,5	211,0	210,5
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	17	144,1	224,9	130,3	203,6
Fordringar	18	852,4	680,9	749,4	457,8
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-
Kassa och bank	19	252,2	358,8	250,4	356,4
Summa omsättningstillgångar		1 248,7	1 264,6	1 130,1	1 017,9
Summa tillgångar		13 386,8	12 416,6	11 228,0	10 173,5
Eget kapital					
Årets resultat		342,1	563,0	249,1	413,3
Resultatutjämningsreserv		409,8	382,2	409,8	382,2
Övrigt eget kapital		4 303,3	3 767,9	3 372,0	2 986,3
Summa eget kapital	20	5 055,2	4 713,1	4 030,9	3 781,8
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	253,9	228,0	253,9	228,0
Andra avsättningar	22	349,5	321,2	40,8	38,0
Summa avsättningar		603,5	549,2	294,8	266,0
Skulder					
Långfristiga skulder	23	5 207,8	5 329,9	4 304,6	4 530,6
Kortfristiga skulder	24	2 520,3	1 824,4	2 597,8	1 595,1
Summa skulder		7 728,1	7 154,3	6 902,4	6 125,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		13 386,8	12 416,6	11 228,0	10 173,5
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	25	11,8	11,8	0,0	0,0
Ansvarsförbindelser		1 058,2	1 106,0	1 554,3	1 602,2
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26, 27 & 28	998,2	1 044,8	998,2	1 044,8
Övriga ansvarsförbindelser	29, 30	60,0	61,2	556,2	557,4

Kassaflöde

Kassaflöde, mnkr	Not	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Löpande verksamhet					
Årets resultat		342,1	563,0	249,1	413,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	31	476,5	423,6	182,5	109,5
Övriga likviditetspåverkande poster	32	-20,7	-28,9	-20,7	-28,3
Poster som redovisas i annan sektion	33	0,0	-157,9	0,0	-45,2
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>797,8</i>	<i>799,7</i>	<i>410,8</i>	<i>449,2</i>
Förändring kortfristiga fordringar		-171,5	-252,9	-291,6	-111,1
Förändring exploateringsfastigheter, förråd och varulager		80,8	4,6	73,4	17,7
Förändring rörelseskulder		24,3	100,1	234,4	-98,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		731,4	651,5	427,0	257,2
Investeringsverksamhet					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-1,5	0,0	-1,5	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-1 358,9	-1 191,5	-510,6	-451,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	73,5	0,0	45,2
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	-0,1
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	84,5	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-19,6	-3,0	-555,7	-177,5
Försäljning av finansiellaanläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	50,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 380,0	-1 036,5	-1 067,8	-533,6
Finansieringsverksamhet					
Nyupptagna lån		559,7	421,8	559,7	335,7
Amortering av skulder för finansiell leasing		-10,1	8,4	-17,4	-14,4
Amortering av långfristiga skulder		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		549,5	430,3	542,3	321,3
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-7,5	0,0	-7,5	0,0
Årets kassaflöde		-106,6	45,2	-106,1	44,9
Likvida medel vid årets början		358,8	313,6	356,4	311,6
Likvida medel vid årets slut		252,2	358,8	250,4	356,4
Förändring likvida medel		-106,6	45,2	-106,1	44,9

Noter resultaträkning

NOT 1	Koncernen	Koncernen	Kommunen	Kommunen
Verksamhetens intäkter, mnkr	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter ¹	1 201,1	1 173,5	83,5	83,8
Taxor och avgifter	394,9	376,7	176,9	162,9
Hyror och arrenden ¹	555,5	517,5	94,6	90,4
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	381,3	495,7	380,6	494,9
Bidrag och gåvor från privata aktörer ¹	20,0	2,9	20,0	2,9
EU-bidrag	2,5	4,3	2,5	4,3
Övriga bidrag	44,0	32,0	43,8	34,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	35,5	37,4	35,5	37,4
Intäkter från exploateringsverksamhet	7,6	121,2	7,6	124,0
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,0	47,7	0,0	38,3
Övriga verksamhetsintäkter	35,0	38,6	3,0	1,1
Summa verksamhetens intäkter	2 677,4	2 847,6	848,0	1 074,8

¹Kommunkoncernens siffror för 2021 är justerade mellan raderna jämfört årsredovisning 2021 för att ta hänsyn till nettoomsättningen vad gäller hyresintäkter. Ingen ändring i totalen på verksamhetens intäkter.

NOT 2	Koncernen	Koncernen	Kommunen	Kommunen
Verksamhetens kostnader, mnkr	2022	2021	2022	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-2 824,2	-2 715,2	-2 632,3	-2 533,8
Pensionskostnader	-206,6	-204,4	-187,7	-190,5
Aktiverat eget arbete	79,0	64,1	59,4	50,5
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-0,8	-1,0	-0,8	-1,0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-5,5	-36,6	-5,5	-36,6
Köp av huvudverksamhet	-769,5	-719,7	-780,2	-719,7
Lämnade bidrag	-119,8	-116,8	-123,9	-119,6
Lokal- och fastighetskostnader	-128,9	-191,5	-201,1	-193,8
Bränsle/Energi	-19,4	-34,1	-76,5	-60,2
Förbrukningsmaterial	-160,0	-163,1	-160,3	-163,2
Transport och resor	-76,8	-58,9	-77,2	-59,1
Handelsvaror	-833,8	-872,8	0,0	0,0
Övriga kostnader	-741,2	-535,3	-250,7	-220,3
Skattekostnader och uppskjuten skatt	-23,1	-25,3	0,0	0,0
Realisationsförluster och utrangeringar av anläggningstillgångar	-4,8	-1,2	-4,8	-6,3
Summa verksamhetens kostnader	-5 835,4	-5 612,0	-4 441,4	-4 253,7

NOT 3 Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Beslutad medfinansiering	414,0	391,0	414,0	391,0
Upplöst tidigare år	-180,5	-163,0	-180,5	-163,0
Årets upplösning	-22,5	-17,5	-22,5	-17,5
Återstår att lösa upp	211,0	210,5	211,0	210,5

Upplösningen avser:

1) Avtal med Trafikverket om medfinansiering av järnvägstunnel under Varberg på västkustbanan. Medfinansieringsbeloppet som beslutades 2009, uppgår till 290 mnkr och löses upp under 25 år. Under 2017 beslutade Kommunfullmäktige om ett tillägg till medfinansieringen på 101 mnkr. Tillägget löses upp på 17 år för att få samma sluttid som det ursprungliga beloppet.

2) Avtal med Trafikverket om medfinansiering för Norra stationsbron skrevs år 2020 men bokades inte som bidrag till infrastruktur och började lösas upp det året. Därför avser upplösningen under 2022 även åren 2020 och 2021. Norra stationsbron är ett följdprojekt av projektet med tunneln och dubbelspåret och därför valdes 14 års upplösningstid för Norra stationsbron för att medfinansieringarna till Trafikverket avseende tunneln och dess följdprojekt ska vara kostnadsförda i sin helhet vid samma tidpunkt (år 2034). Medfinansieringen för Norra Stationsbron uppgår till 23 mnkr.

NOT 4 Av- och nedskrivningar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,8	-0,8	-0,2	-0,2
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-318,7	-287,5	-199,9	-173,0
Avskrivningar maskiner och inventarier	-205,3	-194,1	-58,9	-51,0
Nedskrivningar och återföring av tidigare nedskrivningar	-0,1	-15,9	0,0	-0,9
Summa av- och nedskrivningar	-524,9	-498,3	-259,0	-225,1

NOT 5 Skatteintäkter, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Preliminär kommunalskatt	3 245,1	3 037,4	3 245,1	3 037,4
Slutavräkning 2021	20,8	74,6	20,8	74,6
Preliminär slutavräkning 2022	77,9	10,6	77,9	10,6
Summa skatteintäkter	3 343,8	3 122,7	3 343,8	3 122,7

NOT 6 Generella statsbidrag och utjämning, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Inkomstutjämningsbidrag	554,1	500,6	554,1	500,6
Regleringsbidrag /avgift	183,7	194,1	183,7	194,1
Kommunal fastighetsavgift	153,0	146,9	153,0	146,9
Kostnadsutjämning	-109,8	-132,8	-109,8	-132,8
Införandebidrag	0,0	19,8	0,0	19,8
LSS-utjämning	-49,4	-66,5	-49,4	-66,5
Övriga generella bidrag från staten ²	23,1	37,3	23,1	37,3
Summa generella statsbidrag och utjämnings	754,6	699,3	754,6	699,3

²De största posterna:
Skolmiljarden 8,9 mnkr
Statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden 8,6 mnkr
Statsbidrag som avser flyktningmottagande från Ukraina, 3,8 mnkr

NOT 7 Finansiella intäkter, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Ränteintäkter	1,8	0,9	41,1	32,1
Utdelningar på aktier och andelar	4,4	1,8	19,4	1,8
Borgensavgift	0,0	0,0	19,5	19,0
Övriga finansiella intäkter	0,9	59,4	0,7	0,5
Summa finansiella intäkter	7,0	62,1	80,6	53,4

NOT 8 Finansiella kostnader, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Räntekostnader	-50,6	-36,3	-47,6	-34,6
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-4,8	-3,3	-4,8	-3,3
Övriga finansiella kostnader	-2,5	-1,2	-2,5	-2,5
Summa finansiella kostnader	-57,8	-40,8	-54,9	-40,5

NOT 9 Jämförelsestörande poster, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Erhållna anläggningstillgångar	52,5	170,0	52,5	170,0
	52,5	170,0	52,5	170,0

Under 2022 mottog Varbergs kommun en del av Österleden av Trafikverket utan ersättning, värderat till 40 mnkr. Även allmänna anläggningar på Arboretum överläts utan ersättning till kommunen från exploitör till ett värde av 12,5 mnkr.

NOT 10 Kostnad för räkenskapsrevision, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Sakkunnigt biträde	-1,0	-1,0	-0,2	-0,2
Förtroendevalda revisorer	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
	-1,2	-1,1	-0,2	-0,2

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för angivet år.

NOT 11 Kommunens resultat mot budget, mnkr	Redovisning	Budget	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnad	-3 875,0	-3 836,5	-38,5
Skatteintäkter	3 343,8	3 256,5	87,3
Generella statsbidrag och utjämnningar	754,6	728,3	26,3
Finansnetto	25,7	33,0	-7,3
Årets resultat	249,1	181,3	67,8

Följande särredovisningar är upprättade enligt lag

El-, gas- och fjärrvärmenätsverksamhet
Finns tillgänglig hos Varbergs Energi AB, tel 0340-62 88 11, kundservice@varbergsenergi.se

Vatten, avlopp och avfallsverksamhet
Finns tillgänglig hos Vatten och miljö i Väst AB, tel 0757-27 40 00, vivab@vivab.info

Noter i balansräkning

NOT 12 Immateriella tillgångar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Redovisat värde vid årets början	2,9	3,6	0,9	1,1
Investeringar	1,5	0,0	1,5	0,0
Redovisat värde av avyttrat eller utrangerat	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Återförda nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-0,8	-0,8	-0,2	-0,2
Överföring till eller från annat slag av tillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balans	3,6	2,9	2,2	0,9
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	<i>3,7 år</i>	<i>4,7 år</i>	<i>4,0 år</i>	<i>5,0 år</i>

NOT 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Redovisat värde vid årets början ³	8 337,8	7 534,5	4 532,8	4 167,5
Investeringar	1 152,9	953,7	449,1	369,7
Redovisat värde av avyttrat eller utrangerat	-3,7	-29,6	-2,0	-14,1
Nedskrivningar	-34,2	-15,5	0,0	-0,5
Återförda nedskrivningar	5,4	0,1	0,0	0,1
Avskrivningar ³	-318,7	-287,5	-199,9	-173,0
Överföring till eller från annat slag av tillgång	79,2	12,0	86,0	13,2
Övriga förändringar	52,5	170,0	52,5	170,0
Utgående balans	9 271,1	8 337,8	4 918,6	4 532,8
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	<i>26,2 år</i>	<i>26,2 år</i>	<i>22,7 år</i>	<i>24,1 år</i>

³Kommunen hyr sex bostadspaviljonger som klassificeras som finansiell leasing. 52 494 tkr av beloppet på raden "Redovisat värde vid årets början" består av ingående balans avseende paviljongerna. Avskrivningar under året uppgick till 7 256 tkr och ingår som en del av raden "Avskrivningar". Eftersom inhyrning sker från det kommunala bolaget Varbergs Fastighets AB är posterna eliminerade i kommunkoncernens siffror.

NOT 14 Maskiner och inventarier, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Redovisat värde vid årets början ⁴	2 530,7	2 489,3	239,3	209,7
Investeringar ⁴	206,0	237,7	61,5	81,5
Redovisat värde av avyttrat eller ut rangerat	-2,8	-2,8	-2,8	-0,4
Nedskrivningar	0,0	-0,5	0,0	-0,5
Återförda nedskrivningar	28,7	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar ⁴	-205,3	-194,1	-58,9	-51,0
Överföring till eller från annat slag av tillgång	0,1	1,1	0,1	0,0
Övriga förändringar	5,2	0,0	-0,7	0,0
Utgående balans	2 562,6	2 530,7	238,4	239,3
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	<i>12,3 år</i>	<i>12,8 år</i>	<i>4,1 år</i>	<i>4,1 år</i>

⁴Kommunen har på balansdagen 210 leasade fordon som är klassificerade som finansiell leasing. 35 351 tkr av beloppet på raden "Redovisat värde vid årets början" består av ingående balans avseende fordonen. Nya leasingavtal avseende fordon med ett värde på 9 691 tkr ingår i beloppet på raden "Investeringar". Avskrivningar under året uppgick till 9 397 tkr och ingår som en del av raden "Avskrivningar".

NOT 15 Aktier och andelar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Aktier				
Varbergs Stadshus AB	0,0	0,0	269,7	269,7
Ettapp 1 i Varberg AB	0,1	0,0	0,1	0,1
Inera AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Andelar				
Kommuninvest Ekonomisk Förening	50,0	44,3	50,0	44,3
Kommunassurans syd	2,3	2,3	2,3	2,3
Övriga andelar	12,5	12,5	0,6	0,6
Summa aktier och andelar	64,9	59,2	322,7	317,0

NOT 16 Långfristiga fordringar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
VA-lån	0,1	0,1	0,1	0,1
Varbergs Bostads AB	0,0	0,0	1 354,2	1 169,2
Varberg Energi AB	0,0	0,0	720,7	720,7
Varbergs Fastighets AB	0,0	0,0	772,3	707,3
Varberg Vatten AB	0,0	0,0	1 450,4	1 250,4
Hallands Hamnar Varberg AB	0,0	0,0	100,0	0,0
Ettapp 1 i Varberg AB	7,5	0,0	7,5	7,5
Övriga långfristiga fordringar	17,3	10,9	0,0	0,0
Summa långfristiga fordringar	24,8	11,0	4 405,1	3 855,1

NOT 17 Förråd, lager och exploateringsfastigheter, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Förråd och lager				
Förråd och lager	13,8	13,7	0,0	0,0
Exploateringsfastigheter				
Bostadsmark	105,3	119,0	105,3	119,0
Verksamhetsmark	16,4	83,8	16,4	76,3
Färdigexploaterad mark	8,6	8,3	8,6	8,3
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	144,1	224,9	130,3	203,6

NOT 18 Kortfristiga fordringar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Kundfordringar	106,0	88,9	68,1	53,4
Fordran på staten avseende fastighetsavgift	142,6	129,9	142,6	129,9
Momsavräkning	42,4	36,2	42,4	36,2
Kommunalskattefordringar	173,3	74,6	173,3	74,6
Förutbetalda kostnader	96,8	103,4	97,2	87,8
Upplupna intäkter	251,7	230,7	41,8	55,2
Fordran koncernkonto	0,0	0,0	179,5	15,7
Övriga kortfristiga fordringar	39,6	17,1	4,5	5,1
Summa kortfristiga fordringar	852,4	680,9	749,4	457,8

NOT 19 Kassa och bank, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Kassa och bank	252,2	358,8	250,4	356,4

Kommunen och de kommunala bolagen har avtal om finansiella tjänster med Varbergs Sparbank AB, avtalet omfattar sedvanliga banktjänster inklusive hantering av likvida medel via koncernkonto.

NOT 20 Eget kapital, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Årets resultat	342,1	563,0	249,1	413,3
Resultatutjämningsreserv	409,8	382,2	409,8	382,2
Övrigt eget kapital	4 303,3	3 767,9	3 372,0	2 986,3
Summa eget kapital	5 055,2	4 713,1	4 030,9	3 781,8

NOT 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser inklusive särskild löneskatt, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Pensionsavsättning⁵				
Ingående avsättning	228,0	193,8	228,0	193,8
<i>Varav exklusive ÖK-SAP</i>	163,9	142,3	163,9	142,3
ÖK-SAP	0,8	0,0	0,8	0,0
OPF-KL	3,0	2,5	3,0	2,5
PBF	15,8	11,3	15,8	11,3
Särskild löneskatt	44,5	37,8	44,5	37,8
Nya förpliktelser under året	32,5	39,6	32,5	39,6
<i>Varav nyintjänad pension</i>	24,9	17,6	24,9	17,6
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,8	3,3	4,8	3,3
Pension till efterlevande	1,0	1,0	1,0	1,0
Övrigt	-4,5	10,6	-4,5	10,6
Särskild löneskatt	6,3	7,1	6,3	7,1
Årets utbetalningar	-6,6	-5,4	-6,6	-5,4
Utbetalningar	-5,3	-4,4	-5,3	-4,4
Särskild löneskatt	-1,3	-1,1	-1,3	-1,1
Utgående pensionsavsättning	253,9	228,0	253,9	228,0
<i>Varav exklusive ÖK-SAP</i>	189,2	163,9	189,2	163,9
ÖK-SAP	1,2	0,8	1,2	0,8
OPF-KL	3,9	3,0	3,9	3,0
PBF	10,0	15,8	10,0	15,8
Särskild löneskatt	49,6	44,5	49,6	44,5
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal politiker med visstidsförordnande	4	4	4	4
Antal tjänstemän med visstidsförordnande	0	0	0	0

⁵Förpliktelsen är genom försäkring minskad med 24,9 mnkr. Försäkringen avser delar av 113 anställdas förmånsbestämda pension.

Försäkringen sades upp 2011. Överskottsfonden i försäkringen uppgår till 2,6 mnkr.

NOT 22 Andra avsättningar, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Avsättning för återställande av deponier⁶				
Ingående avsättning	22,6	44,4	22,6	44,4
Avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Indexering	1,0	0,9	1,0	0,9
lanspråktaga avsättningar	-14,2	-22,7	-14,2	-22,7
Utgående avsättning	9,4	22,6	9,4	22,6
Avsättning parkeringsplatser⁷				
Ingående avsättning	7,5	7,6	7,5	7,6
Avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Utgående avsättning	7,5	7,5	7,5	7,5
Avsättning sanering kvarteret Renen				
Ingående avsättning	0,0	12,9	0,0	12,9
Avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar	0,0	-12,9	0,0	-12,9
Utgående avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning medfinansiering till statlig infrastruktur⁸				
Ingående avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättning	23,0	0,0	23,0	0,0
Indexering	3,4	0,0	3,4	0,0
lanspråktaga avsättningar	-7,5	0,0	-7,5	0,0
Utgående avsättning	18,9	0,0	18,9	0,0
Avsättning uppskjuten skatt på obeskattade reserver				
Ingående avsättning	265,1	242,1	0,0	0,0
Avsättning	25,1	23,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	290,2	265,1	0,0	0,0
Övriga avsättningar				
Ingående avsättning	26,0	18,8	7,9	0,1
Avsättning	1,2	7,8	0,9	7,8
lanspråktaga avsättningar	-3,7	-0,6	-3,7	0,0
Utgående avsättning	23,5	26,0	5,0	7,9
Summa andra avsättningar	349,5	321,2	40,8	38,0

⁶För att kunna möta framtida åtaganden för återställande av deponierna i Lassabacka, Hunnestad och Veddige har avsättningar gjorts. Vatten och Miljö i Väst AB, som ansvarar för återställandet, kommer succesivt avropa de avsatta medlen under tiden arbetet fortlöper. Avsättningen indexeras med KPI.

⁷Fastighetsägare som inte kan ombesörja parkering på egen tomt, utan vill använda kommuns parkering, betalar en parkeringsavlösen till kommunen. Denna avlösen betalas i samma nominellt belopp tillbaka om fastighetsägaren vid senare tillfälle ordnar med parkering inom den egna tomten.

⁸Kommunen har ingått avtal med Trafikverket om att medfinansiera Norra stationsbron. Avsättningen räknas upp med KPI och betalning sker enligt betalningsplan.

NOT 23 Långfristiga skulder, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Lån i banker och kreditinstitut ⁹				
Kommuninvest	4 214,2	4 452,2	3 714,2	3 952,2
Nordiska investeringsbanken	450,0	450,0	450,0	450,0
Övriga långfristiga skulder	395,3	351,8	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Offentliga investeringsbidrag ^{10,11}	113,3	40,6	60,3	40,6
Långfristig leasingsskuld ¹²	34,9	35,4	80,1	87,8
Summa långfristiga skulder	5 207,8	5 329,9	4 304,6	4 530,6
¹⁰ Återstående antal år (vägt snitt)	34 år	17 år	21 år	17 år
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta, inklusive derivat	0,9%	0,7%	0,9%	0,7%
Genomsnittlig ränta, exklusive derivat	1,0%	0,2%	1,0%	0,2%
Genomsnittlig räntebindningstid, inklusive derivat	2,1 år	2,4 år	2,2 år	2,5 år
Genomsnittlig räntebindningstid, exklusive derivat	0,2 år	0,3 år	0,2 år	0,2 år
Utestående derivat	3 882,0	4 292,0	3 882,0	4 292,0
Marknadsvärde derivat	263,0	24,7	263,0	24,7
Lån som förfaller inom:				
1 år	25%	16%	26%	13%
1-3 år	44%	37%	43%	38%
3-5 år	19%	34%	18%	34%
5-10 år	12%	13%	13%	15%
Leasingavgifter				
Operationella leasingavtal				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	47,3	32,8	32,2	18,7
Senare än 1 år men inom 5 år	60,9	44,3	31,0	10,9
Senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa leasingavgifter	108,2	77,0	63,2	29,6
Finansiella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	35,6	36,0	85,1	94,0
Framtida finansiella kostnader	-0,7	-0,6	-5,0	-6,1
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	34,9	35,4	80,1	87,8
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	10,9	8,3	18,4	15,6
Senare än 1 år men inom 5 år	24,0	27,0	47,7	55,7
Senare än 5 år	0,0	0,0	14,1	16,6
Summa	34,9	35,4	80,1	87,8

⁹Beskrivning av ränteläge, räntebindningstid m.m. återfinns i förvaltningsberättelsen.

¹⁰Offentliga investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

¹¹Den finansiella leasingen avser sex bostadspaviljonger och 183 fordon. 18 % förfaller till betalning inom ett år. 63 % förfaller till betalning inom 2-5 år och resterande efter 5 år.

¹²Den finansiella leasingen avser sex bostadspaviljonger och 210 fordon. 23% förfaller till betalning inom ett år, 60% förfaller till betalning inom 2-5 år och 18% efter 5 år.

NOT 24 Kortfristiga skulder, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Leverantörsskulder	315,8	321,5	208,6	221,8
Personalens skatter och avgifter	40,4	40,0	40,4	40,0
Kortfristig del av långfristiga skulder till banker och kreditinstitut	1 453,0	665,0	1 453,0	665,0
Upplupna kostnader ¹³	174,6	311,9	114,4	96,2
Förutbetalda intäkter ¹⁴	140,3	103,8	89,0	70,5
Kommunalskatteskuld	0,0	35,5	0,0	35,5
Semesterlöneskuld	161,5	161,0	161,5	161,0
Upplupen pensionskostnad ¹³	104,6	101,6	104,6	101,6
Koncernkonto	0,0	0,0	372,0	163,8
Övriga kortfristiga skulder	130,1	84,2	54,3	39,8
Summa kortfristiga skulder	2 520,3	1 824,4	2 597,8	1 595,1

¹³Jämförelsesiffrorna avseende upplupen kostnad för löneskatt på pensioner för 2021 har flyttats från rad "Upplupna kostnader" till "Upplupen pensionskostnad" jämfört med årsredovisning 2021.

¹⁴De förutbetalda intäkterna består till stora delar av förutbetalda statsbidrag för socialnämndens samt handpenningar och förutbetalda bidrag kopplat till exploateringsverksamheten. Skillnaden i belopp mellan 2021 och 2022 förklaras främst av tidigare nämnda handpenningar och förutbetalda exploateringsbidrag.

NOT 25 Panter och därmed jämförliga säkerheter, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Företagsinteckningar	11,8	11,8	0,0	0,0

NOT 26 Ålderspension från före 1998 som ansvarsförbindelse, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Ingående ansvarsförbindelse	1 036,2	1 057,1	1 036,2	1 057,1
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	6,8	7,0	6,8	7,0
Basbeloppsuppräknig	24,3	11,8	24,3	11,8
Bromsen	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändring av diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0,0	29,6	0,0	29,6
Övrig post	-3,5	2,5	-3,5	2,5
Årets utbetalningar	-72,2	-71,8	-72,2	-71,8
Utgående ansvarsförbindelse	991,6	1 036,2	991,6	1 036,2
Aktualiseringsgrad	97%	97%	97%	97%

NOT 27 Visstidspension för politiker som ansvarsförbindelse, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Ingående ansvarsförbindelse	8,6	8,9	8,6	8,9
Ränteuppräknig	0,0	0,1	0,0	0,1
Basbeloppsuppräknig	0,1	0,0	0,1	0,0
Övrig post	0,0	-1,2	0,0	-1,2
Årets nyintjänande	-2,1	0,8	-2,1	0,8
Utgående ansvarsförbindelse	6,6	8,6	6,6	8,6
Aktualiseringsgrad	100 %	100 %	100 %	100 %

NOT 28 Ålderspension före 1998 för politiker som ansvarsförbindelse, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Ingående ansvarsförbindelse	0,0	2,2	0,0	2,2
Ränteuppräknig	0,0	0,0	0,0	0,0
Basbeloppsuppräknig	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	0,0	0,0	0,0	0,0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Överfört till ordinarie beräkning	0,0	-2,2	0,0	-2,2
Årets nyintjänande	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ansvarsförbindelse	0,0	0,0	0,0	0,0

NOT 29 Borgensförbindelser, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Riksbyggen (avser förhyrda gruppbostädler)	30,7	30,9	30,7	30,9
Varbergs Stadshus AB	0,0	0,0	500,0	500,0
Övriga borgensåtaganden	28,1	29,2	25,4	26,5
Summa borgensförbindelser	58,9	60,1	556,2	557,4

NOT 30 Övriga ansvarsförbindelser, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Garantiförbindelser FPG och Fastigo	1,1	1,1	0,0	0,0

Noter kassaflöde

NOT 31 Justering för ej likviditetspåverkade poster, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Avskrivningar	524,8	482,3	259,0	224,2
Nedskrivningar	0,1	15,9	0,0	0,9
Utrangeringar och bokfört värde vid försäljning	6,5	32,3	4,8	14,6
Gjorda avsättningar	86,3	71,3	60,8	48,3
Återförda avsättningar	-3,7	-12,9	-3,7	-12,9
Intäktsförda ej likvida gåvor	-52,5	-170,0	-52,5	-170,0
Upplösning av infrastrukturellt bidrag	22,5	17,5	22,5	17,5
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-107,5	-13,0	-108,4	-13,2
Summa justering för ej likviditetspåverkande poster	476,5	423,6	182,5	109,5

NOT 32 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Utbetalning av avsättning för pensioner	-6,6	-5,4	-6,6	-5,4
Utbetalning av övriga avsättningar	-14,2	-23,5	-14,2	-22,9
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	-20,7	-28,9	-20,7	-28,3

NOT 33 Poster som redovisas i annan sektion, mnkr	Koncernen 2022	Koncernen 2021	Kommunen 2022	Kommunen 2021
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	-157,9	0,0	-45,2
Summa poster som redovisas i annan sektion	0,0	-157,9	0,0	-45,2

Redovisningsprinciper

Kommunens årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer som ges ut av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR). Vissa avsteg från rekommendationerna har gjorts och dessa beskrivs vid respektive redovisningsprincip.

Intäkter och kostnader

Skatteintäkter och statsbidrag

Kommunens redovisade skatteintäkter består av de preliminära skattebetalningar som kommunen erhållit under året, men också av utfallet av den definitiva slutavräkningen för föregående år samt preliminär slutavräkning för innevarande år. Preliminär slutavräkning baseras på SKR:s prognos från december 2022.

Statsbidrag klassificeras och intäktsförs i enlighet med respektive bidragsvillkor och restriktioner.

Gåvor

Om kommunen erhåller en gåva i form av en anläggningstillgång intäktsförs gåvan när intäktskriterierna är uppfyllda och tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen och skrivs av enligt en bedömd nyttjandeperiod.

Under 2022 erhöll Varbergs kommun en gåva från Trafikverket i form av del av Österleden (väg, gång- och cykelväg mm) samt allmänna anläggningar i exploateringsprojekt Arboretum där exploitören själv byggt de allmänna anläggningarna och sedan överlätit dessa till kommunen. Värdet av Österleden (40 mnkr) samt Arboretum (12,5 mnkr) har i sin helhet bokförts som en intäkt under 2022 då intäktskriterierna anses vara uppfyllda. Överlämning av anläggningarna har skett och därmed ses de ekonomiska fördelarna ha tillfallit kommunen.

Periodisering

Det ekonomiska resultatet i kommunen sker i enlighet med bokföringsmässiga grunder, det vill säga att inkomster och utgifter periodiseras till den period som de avser. Ett lägsta krav för respektive nämnd är att alla belopp över 50 000 kr ska periodiseras.

Periodisering av timlöner görs inte, då variationen inte bedöms vara av väsentlig karaktär. Under 2019–2022 har det i januari utbetalats timlöner för december föregående år med belopp mellan 3,8 mnkr och 4,5 mnkr. I januari 2023 uppgick utbetalningen av timlön för december 2022 till 4,3 mnkr.

Kostnadsföring av semester-, ferie- och uppehållslön

Semester-, ferie- och uppehållslön beräknas i personalsystemet och belastar den aktuella verksamheten den månad som intjänandet sker och tillgodogörs balansräkningens skuldsida. Uttagen och inrapporterad ledighet/semester, inklusive personalomkostnadspålägg, belastar semesterlöneskulden.

Jämförelsestörande poster

Redovisning av jämförelsestörande poster görs vid händelser eller transaktioner som är av väsentlig karaktär och som är viktiga att uppmärksamma när en jämförelse görs med andra perioder. Varbergs kommun har inga generella kriterier kring vad som bedöms vara jämförelsestörande poster, utan en bedömning görs från fall till fall. Försäljningar av exploateringsfastigheter respektive anläggningstillgångar redovisas normalt sett inte som jämförelsestörande.

Vid jämförelsestörande poster ges mer information om posten i not till resultaträkningen.

Tillgångar Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som en anläggningstillgång om beloppet överstiger ett halvt prisbasbelopp.

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för genomförda avskrivningar samt eventuella nedskrivningar.

För samtliga anläggningstillgångar, förutom hamnanläggningar, används linjär avskrivning vid beräkning av kapitalkostnaderna. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat. Det finns inga schabloniserade avskrivningstider utan varje tillgång får en avskrivningstid utifrån bedömd nyttjandeperiod.

Hamnanläggningarna skrivs av som annuiteter på mellan 20–50 år.

Det görs en årlig översyn av samtliga anläggningstillgångar där en prövning utförs avseende eventuellt nedskrivningsbehov eller utrangeringsbehov.

Även omprövning av nyttjandeperioder utförs då det finns omständigheter som pekar på att väsentliga avvikelser från tidigare bedömningar behöver göras.

Kommunens IT-infrastruktur i form av servrar och nätverk värderas som en enhet med respektive lagringsyta och accesspunkt som delar av en helhet. Likaså värderas datorer och telefoner som delar av en helhet.

Avskrivningar för större färdigställda investeringar i verksamhetslokaler har påbörjats löpande under året. Under 2022 har färdigställda investeringar för Bua förskola och Varbergs räddningsstation börjat skrivas av under innevarande år.

Vid inköp av datorer och mobiltelefoner aktiveras investeringarna löpande en gång per månad.

Avsteg från RKR:s rekommendationer

Kommunen har under 2022 som huvudregel lagt upp nya investeringar i anläggningstillgångar i anläggningsregistret i samband med bokslut 2022 med första avskrivningsperiod januari 2023. Detta är inte i enlighet med normeringen då tillgångar ska börja skrivas av i samband med att en tillgång tas i drift.

Under 2023 kommer avskrivningar påbörjas löpande under året efter färdigställande av investering.

I enlighet med gällande normering ska en investering enbart belastas med lönekostnad och sociala avgifter vid eget arbete med att utveckla eller iordningsställa tillgången. Den egna personalen måste också tidredovisa för att dess lönekostnad och sociala avgifter ska kunna räknas in i anskaffningsvärdet. Varbergs kommun aktiverar i dagsläget mer än bara lönekostnad och sociala avgifter i utvecklandet och iordningställandet av anläggningstillgångar. Varbergs kommun har under 2022 aktiverat ca 59 mnkr avseende eget arbete i investeringsprojekt egen personal, varav ca 24 mnkr ej avser löner och sociala avgifter.

Investeringsbidrag

Offentliga investeringsbidrag intäktsförs i takt med avskrivningarna på tillgången som bidraget avser. Ett offentligt bidrag är ett bidrag från EU, staten, kommuner och fristående organ som bildats av dessa.

Icke-offentliga investeringsbidrag intäktsförs när intäktskriterierna är uppfyllda.

Leasing av fordon och lokaler

Kommunens hyresavtal av fordon klassificeras som finansiell leasing i balansräkningen när avtalen är längre än tre år eller nuvärdet av minimileasingavgifterna motsvarar tillgångens verkliga värde. Vid utgången av 2022 hade kommunen 210 avtal av denna karaktär.

Kommunens hyresavtal av lokaler som är längre än tre år och där kommunen garanterar att hyresgivaren går skadeslös vid avtalsslut, redovisas som finansiell leasing i balansräkningen. Vid årets slut 2022 hade kommunen sex sådana avtal rörande bostadspaviljonger.

Kommunen kommer under 2023 gå igenom de externa hyresavtal där kommunen är hyresgäst för att utreda om det finns fler hyresavtal som bör klassas som finansiella.

Hyresavtal som är tre år eller kortare betraktas som operationella och tas inte upp som anläggnings-tillgångar.

Bidrag till statlig infrastruktur

Av LKBR framgår att bidrag till statlig infrastruktur antingen kan redovisas som en kostnad i resultaträkningen eller tas upp i balansräkningen under posten "Bidrag till infrastruktur". I not till resultaträkningen anges de två medfinansieringar som hanterats via balansräkningen, varav ett av dessa tagits upp under 2022.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas inflyta. Kundfordringar som är äldre än ett år skrivs bokföringsmässigt av och kostnadsförs som befarade kundförluster.

Omsättningstillgångar i form av exploateringsfastigheter värderas enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Vid försäljning av en exploateringsfastighet redovisas intäkten i enlighet med RKR R2 och kostnaden för tomtframställan redovisas vid samma tidpunkt.

Skulder

Avsättningar

Pensionskulden redovisas enligt blandmodellen. Det innebär att pension intjänad till och med verksamhetsåret 1997 behandlas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och kostnadsförs i samband med utbetalning. Från 1998 och framåt kostnadsförs pensionsintjäning samt ändringar i parametrarna för förmånsbestämd pension innevarande år. Vad gäller förmånsbestämda pensionsförmåner redovisas dessa som en avsättning. Kommunen beräknar pensionskulden i enlighet med riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS). Pensionskostnader har belastats med löneskatt på 24,26%.

Övriga avsättningar är upptagna till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Mer information kring respektive avsättning finns att hitta i noter till balansräkningen.

Finansiella skulder

Finansiella skulder som förfaller till betalning inom 12 månader och saknar överenskommelse om refinansiering räknas som kortfristig skuld, även i de fall kommunen avser att förlänga avtalen.

Kommunen innehar räntederivat för att säkra exponering för ränterisk. Derivatet kvalificerar för säkringsredovisning och därmed redovisas inte någon skuld för derivat som har ett negativt verkligt värde. Då ränteswapparna innehas i syfte att säkra ränterisk i kommunens upplåning, redovisas räntekuponger på swapparna som en del av räntekostnaderna.

Sammanställda räkenskaper

Den kommunala årsredovisningen ska utöver en sammanställning över de kommunala räkenskaperna även innehålla sammanställda räkenskaper för koncernen. Den sammanställda redovisningen är gjord enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att eget kapital i det förvärvade bolaget elimineras vid förvärvstidpunkten. I redovisningen ingår därefter endast kapital intjänat efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas att det i redovisningen endast ingår så stor del av företagens resultat- och balansräkning som motsvarar kommunens ägarandel.

I de sammanställda räkenskaperna ingår Varbergs kommun med bolagskoncern Varbergs Stadshus AB. I förvaltningsberättelsen finns en förteckning över vilka bolag som ingår i bolagskoncernen. Inga förändringar i sammansättningen av koncernen har skett under räkenskapsåret. Bolagskoncernen ingår i de sammanställda räkenskaperna då Varbergs kommun har ett varaktigt inflytande över denna samt att omsättning och omslutning för bolagskoncernen överstiger gränsvärdena som beskrivs i nästa stycke.

Varbergs kommun äger även bolaget Etapp 1 i Varberg AB med dotterbolag. Dessa bolag exkluderas ur de sammanställda räkenskaperna, då bolagets verksamhet i sammanhanget bedöms vara av obetydlig omfattning. Av obetydlig omfattning innebär att den kommunala koncernens andel av omsättning eller omslutning är mindre än 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Både omsättning och omslutning är i detta fall lägre än gränsvärdet.

De kommunala bolagen samt moderbolaget upprättar års- och koncernredovisningarna i all väsentlighet i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning har upprättats i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 med följande undantag:

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Uthyrning av kontorslokaler klassificeras som operationell leasing. Leasingintäkterna redovisas linjärt under leasingperioden.

Interna mellanhavanden

Samtliga mellanhavanden inom koncernen elimineras i samband med att de sammanställda räkenskaperna upprättas.

Skillnader i redovisningsprinciper mellan kommun och bolagskoncern

Kommunen och bolagskoncernen upprättar sina respektive redovisningar enligt olika regelverk. Detta innebär att grunderna för olika redovisningsmässiga beslut skiljer sig åt. Exempelvis kan kommunen hävda servicepotential eller framtida ekonomiska fördelar för att kunna aktivera utgifter på balansräkningen. I regelverket för bolagskoncernen finns inte begreppet servicepotential och därför måste utgifter ha en direkt koppling till framtida ekonomiska fördelar för att kunna aktiveras. Även processen för nedskrivningar skiljer sig åt mellan regelverken då kommunens tillgångar sällan förväntas generera positiva framtida kassaflöden. En nedskrivningsprövning i enlighet med K3-regelverket är därför normalt sett inte möjlig.

Eftersom kommunen och bolagskoncernen har olika regelverk kring bokföring och redovisning kan det uppstå redovisningssituationer där regelverken står i motsats till varandra. I dessa situationer är det kommunens regelverk som har företräde. Detta kan innebära att omräkningar och omvärderingar behöver göras. Ett undantag för detta avser pensionsredovisningen, där kommunen redovisar enligt blandmodellen och bolagen redovisar hela pensionsåtagandet som skuld.

Under 2022 har Varbergs Bostads AB erhållit ett investeringsbidrag på ca 54 mnkr. I detta fall har bidraget redovisats i enlighet med K3 och minskat investeringsutgiften. Eftersom detta står i motsats till hur det ska hanteras i enlighet med god redovisningssed inom kommunal sektor, har därför dessa offentliga investeringsbidrag behövt justerats och räknats om för att redovisningsmässigt hantera det korrekt i de sammanställda räkenskaperna.

Redovisningsprinciper i driftsredovisningen

Löner har belastats med individuellt personalomkostnadspålägg (beroende på ålder och lön) som inkluderar arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar har belastats med verklig avskrivningstid samt en internränta på 1,5%.

Internhyror för lokaler debiteras respektive nämnd utifrån gällande hyresmodell. I hyran ingår grundhyra samt tillkommande kapitalkostnader för respektive fastighet. Värme, vatten och el samt övriga beställningstjänster debiteras utifrån verklig förbrukning/nyttjande.

Kostnader för IT interndeberas respektive nämnd. IT-enheter som datorer, mobiler och surfplattor debiteras som en hyra per månad som utgörs av kapitalkostnader för inköp av enheter samt administrationskostnader. IT-kostnader för verksamhetssystem och nätverk debiteras enligt nyttjandegrad utifrån driftskostnader för system och nät samt kapitalkostnader för utbyggnad av nätverket. Användarspecifika IT-kostnader såsom användarkonto, datasupport och telefoni interndeberas per medarbetare/IT-enhet utifrån program- och licenskostnader samt personalresurser.

Respektive nämnd debiteras även en kostnad per medarbetare för kommunhälsa och för de fackliga företrädarna.

Kommunens försäkringskostnader fördelas i de flesta fall ut till respektive nämnd. Exempelvis fördelas premien för olycksfallsförsäkringen och motorfordonsförsäkringen ut till respektive nämnd utifrån antal personer/fordon som försäkringarna täcker medan kostnaden för ett par försäkringar (tjänstereseförsäkring samt konst- och utställningsförsäkring) ligger på kommunstyrelsen.

Foto: Natalie Greppi

Verksamhetsberättelse

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Här sitter 61 folkvalda politiker som fått invånarnas förtroende att bestämma vilka mål och riktlinjer kommunen ska arbeta efter. De fattar beslut om bland annat budget, kommunalskatt och avgifter, godkänner årsredovisningen och beslutar om ledamöter i de politiska nämnderna.

Hänt i verksamheten

Under året har kommunfullmäktige bland annat beslutat om budget, ortsutvecklingsstrategi - Framtidens Valinge, ny räddningsstation i Värö samt överenskommelse om gemensam överförmyndarnämnd i Varbergs, Falkenbergs och Marks kommuner. Kommunfullmäktige har haft tio sammanträden under året.

Framtid

Under våren 2023 sker utbildning av kommunens förtroendevalda.

Ekonomi

Kommunfullmäktige redovisar en nettokostnad på 3,9 mnkr för 2022. Jämfört med 2021 är kostnaden 0,2 mnkr högre.

Den negativa budgetavvikelsen beror på till stor del på högre arvodeskostnader till följd av längre sammanträden. Totalt överstiger kostnader för arbetskraft budget med 0,3 mnkr.

Följ kommunfullmäktiges sammanträden på [varberg.se/kf](https://www.varberg.se/kf)

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Kommunfullmäktige	0,0	-3,9	-3,9	-3,7	-3,5	-0,4

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen kontrollerar att kommunens verksamhet sköts utifrån invånarnas intressen, att skattepengarna förvaltas på ett säkert och effektivt sätt. Varje år gör revisorerna en löpande oberoende granskning av all verksamhet inom kommunstyrelsen och övriga nämnder. Granskning sker på uppdrag av kommunfullmäktige och redovisas delvis genom revisionsberättelsen som ingår i årsredovisningen.

Hänt i verksamheten

Kommunrevisionen har utöver återkommande insatser som granskning av delårsrapport och bokslut, bland annat genomfört följande projekt:

- Granskning av socialnämndens åtgärder för budget i balans.
- Granskning av Varberg direkt.
- Granskning av organisation och ledning gällande arbetsmiljö och risker för oegentligheter.
- Granskning av investeringsprojektet Pingvinen inklusive drift av extern utförare.
- Granskning av uppföljning och kontroll av externa utförare.

Ekonomi

Kommunrevisionen redovisar en nettokostnad på 1,9 mnkr för år 2022, vilket är i linje med budget.

Jämfört med 2021 är nettokostnaden knappt 0,1 mnkr högre, vilket förklaras av högre kostnader för verksamhetskonsulter.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Kommunrevisionen	0,0	-1,9	-1,9	-1,8	-1,9	0,0

Valnämnden

Valnämnden ansvarar för planering och genomförande av val och folkomröstningar. Enligt vallagen ska varje kommun ha en valnämnd.

Hänt i verksamheten

Valnämndens kansli har under året förberett och genomfört val till riksdagen, regionfullmäktige och kommunfullmäktige. På valdagen arbetade cirka 300 röstmottagare i kommunens vallokaler och sammanlagt arbetade cirka 400 personer med förberedelser och genomförande av de allmänna valen. Valnämnden har haft fyra sammanträden under året.

Framtid

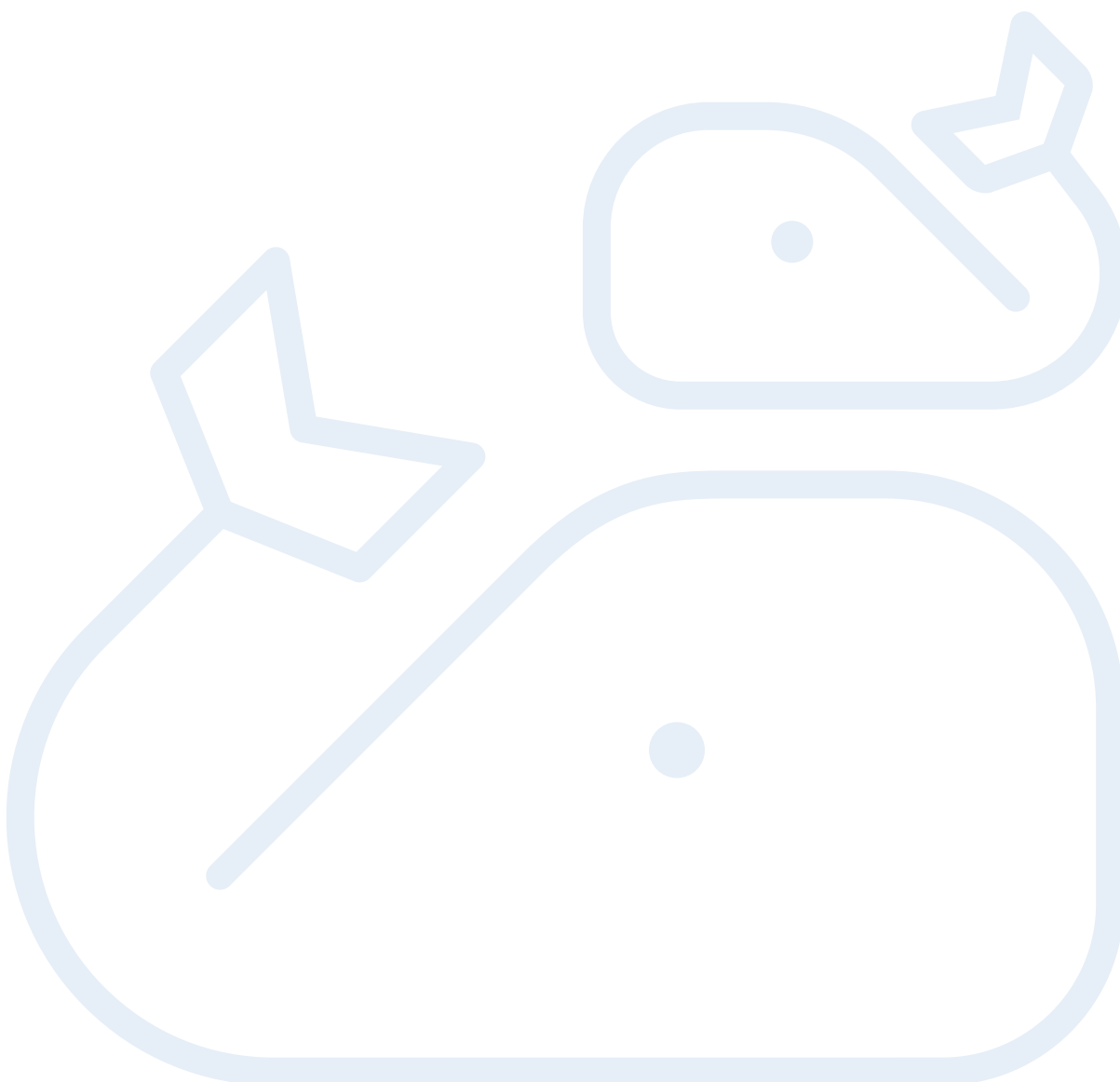
2024 är det val till Europaparlamentet och 2026 är det val till riksdagen, regionfullmäktige och kommunfullmäktige. Planeringen inför val till Europaparlamentet påbörjas under 2023.

Ekonomi

Valnämnden redovisar en nettokostnad på 0,9 mnkr för 2022. Därmed användes 96% av budgeten under året.

Under ett valår ökar alla kostnader, framför allt personalkostnaderna. Verksamheten får även intäkter i form av bidrag. Nettokostnaden för 2022 är därför betydligt högre än föregående år.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Valnämnden	1,9	-2,8	-0,9	0,0	-1,0	0,0

Överförmyndar- nämnden

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Tillsynen ska tillgodose kommuninvånarnas behov av rättssäkerhet och service samt motverka rättsförluster för barn och vuxna personer som inte själva kan tillvarata sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person. I uppdraget ingår också att sörja för att förordnade ställföreträdare får utbildning samt råd och stöd i sina uppdrag.

Varbergs kommun och Falkenbergs kommun har en gemensam överförmyndarnämnd som under 2022 samverkat med överförmyndarnämnden i Marks kommun.

Hänt i verksamheten

Varbergs och Falkenbergs kommun ingick under 2022 ett samverkansavtal om överförmyndarverksamheten med Marks kommun. Samverkan innebar att nämnden Varberg/Falkenberg successivt övertog överförmyndarnämnden Marks verksamhet från maj månad. All verksamhet var övertagen i oktober. Samverkan har bland annat inneburit en stor andel nyanställd personal. Under året har förberedelser gjorts inför bildandet av en ny gemensam överförmyndarnämnd mellan Varberg, Falkenberg och Mark. Den nya nämnden är i gång sedan januari 2023.

Organisationsförändringen har medfört mycket arbete under 2022 och vissa av nämndens mål har fått nedprioriteras. Nämndens prioriteringar inför 2022 var uppgifter relaterade till den planerade samverkan med Marks kommun och att få en gemensam nämnd på plats från 2023. Över lag har ändå de flesta av nämndens mål uppnåtts och verksamheten visar generellt ett bra resultat 2022.

Personal

Överförmyndarnämnden har under året nyrekryterat nio medarbetare. Rekryteringsläget har varit gott och medfört en jämnare könsfördelning. Sjukfrånvaron har sjunkit ytterligare och ligger på en låg nivå för de senaste tolv månaderna. Resultatet från årets medarbetarundersökning föll väl ut.

Nämndens mål

Nämnden har uppfyllt flertalet av sina mål under 2022. Vissa mål har bort- eller nedprioriterats med anledning av att samverkan med Marks kommun varit prioriterad. Målet om hög tilltro till verksamheten, där stora delar av nämndens grunduppdrag ligger, efterlevs väl medan målet om digitalisering fått stå tillbaka under året.

Framtid

Ställföreträdarutredningen (SOU 2021:36) ger en rad förslag som syftar till förändringar inom nämndens område. Betänkandet föreslog att lagändringar skulle träda i kraft den 1 januari 2023 men regeringens arbete med förslaget har avstannat och det fanns vid 2022 års slut ingen information om när arbetet ska återupptas. Om förslagen i utredningen blir verklighet medför de en rad förändringar i nämndens uppdrag, som växer ytterligare.

Ekonomi

Överförmyndarnämnden Varberg redovisar för 2022 en nettokostnad på 5,7 mnkr, vilket motsvarar en förbrukning på 97% av årsbudgeten. Den positiva avvikelsen mot budget förklaras till stor del av lägre arvodeskostnader för gode män än beräknat. Vid jämförelse med 2021 är nettokostnaden för året 0,2 mnkr högre vilket beror på generellt högre kostnader då verksamheten har vuxit i och med övertagandet av överförmyndarverksamheten i Marks kommun.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budget- avvikelse
Överförmyndarnämnden	5,7	-11,3	-5,7	-5,5	-5,9	0,2

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens angelägenheter och bevakar frågor som kan påverka kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen har det övergripande ansvaret för att mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat om följs.

Kommunstyrelsen har även tillsyn över kommunens övriga nämnder och styrelser. Det är kommunstyrelsen som ser till att kommunen utför de uppgifter som enligt lag är en plikt för kommunen att sköta och uttalar sig i alla frågor som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för att lämna förslag till budget och leder budgetarbetet för hela kommunen. Andra ansvarsområden är ekonomistyrning och redovisning, personalfrågor samt övergripande samordning och planering.

Hänt i verksamheten

2022 har varit ett händelserikt år där såväl pandemin som det osäkra omvärldsläget haft stor inverkan på verksamheten. Förvaltningen har under året fokuserat bland annat på att leda och samordna inkluderingsarbetet, kommunens kulturarbete för samtliga medarbetare samt utvecklat och stärkt organisationens kommunikation.

Förvaltningens höga personalomsättning har haft viss påverkan på möjligheten till verksamhetsutveckling. Men trots detta har utvecklingsarbete skett inom ett antal områden, exempelvis inom rekryteringsprocessen och kommunkoncernens nuläges- och omvärldsanalys.

Det ekonomiska läget med hög inflation och höga räntor har påverkat de ekonomiska förutsättningarna för både drift, investeringar och exploateringar. En inbromsning kan ses för både byggnationen av bostäder och övrig byggnation. Projekten Väröbacka och Varbergstunneln fortskrider, medan Västerport tidsmässigt förskjutits efter att detaljplanen upphävts av Mark- och miljööverdomstolen. Kommunen har överklagat beslutet och Mark- och miljööverdomstolen har meddelat att de ger prövningstillstånd.

Personal

Kommunstyrelsens förvaltning har sammanlagt 173 medarbetare var av 156 personer är tillsvidareanställda. Under 2022 hade förvaltningen en hög personalomsättning, 15,6% vilket har påverkat verksamheten på flera sätt. I rekryteringarna har det funnits kandidater som har matchat kriterierna på efterfrågad kompetens. Lokalförsörjning och upphandling är de svåraste områdena att rekrytera inom.

Den totala sjukfrånvaron har ökat något jämfört med föregående år. Ökningen beror på att den korta sjukfrånvaron har stigit från 1,36% till 2,08%. Ökningen kan förklaras med att många arbetade hemifrån under pandemiåren 2020 och 2021. Under 2022 har arbetslivet återgått till mer normala förhållanden.

Förvaltningen har ett högt medarbetarengagemang, vilket syns i den medarbetarenkät som genomfördes under året.

Nämndens mål

Kommunstyrelsen har beslutat om fyra nämndsmål som är långsiktiga och bygger på aktivt utvecklingsarbete över tid. Den sammantagna bedömningen kring måluppfyllnaden är att målarbetet till stora delar löper enligt plan. Det har tagits steg framåt inom ramen för samtliga mål. Det pågår ett målmedvetet arbete som på olika sätt bidrar till resultat, men för att nå full måluppfyllelse krävs fortsatta insatser under målperioden. Utvecklingen för resultatindikatorerna följer i stort förväntad resultatnivå.

Framtid

Varberg är i en expansiv fas med flera stora samhällsutvecklingsprojekt. Samtidigt möter kommunen en demografisk utmaning med fler barn, unga och äldre. Dessutom finns ekonomiska utmaningar i och med det osäkra omvärldsläget. Detta ställer sammantaget ett ökat krav på ledning och samordning från kommunstyrelsen.

Ekonomi

Kommunstyrelsen redovisar en nettokostnad för året på 240 mnkr, vilket avviker negativt mot budget med 41 mnkr. Framst är denna skillnad kopplad till tidsförskjutningar inom exploateringsverksamheten som avviker -99 mnkr mot budget. Det vägs dock upp av andra händelser som inte fanns med i beräkningarna för året, bland annat mottog kommunen en del av Österleden av Trafikverket, gåvan ger en positiv avvikelse om +40 mnkr. Även personalkostnaderna avviker positivt till följd av vakanta tjänster. En annan faktor är att delar av konsultbudgeten är inte nyttjad.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	141,6	-381,8	-240,1	33,4	-199,0	-41,2

Förskole- och grundskolenämnden

Förskole- och grundskolenämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Nämndens förvaltning, förskole- och grundskoleförvaltningen, arbetar bland annat med att leda och samordna strategisk planering, uppföljning och bereda beslutsunderlag inom olika områden som ekonomi, personal, lokaler, kvalitet och utveckling samt IT.

På förvaltningen finns också stöd i form av specialisttjänster, expedition och nämndadministration. Verksamheternas ansvar är att utbilda barn och elever och stärka deras självförtroende så att de lämnar sin skolgång med de rätta förutsättningarna för att uppnå sina drömmar.

Hänt i verksamheten

Förskole- och grundskolenämndens verksamheter har fortsatt påverkats av pandemin. Trots påfrestningarna har verksamheterna varit i gång och fungerat som en viktig mötesplats för barn och elever.

Under året delade regeringen ut ett statligt stöd till grundskolan med anledning av pandemin, vilket motsvarande 6,5 mnkr för nämnden.

I ett växande Varberg utökas verksamheten. Bua förskola öppnade i januari och ger fler förskoleplatser än tidigare. Inom grundskolan har verksamhet startats upp i nya skolmoduler, vid vårterminens start i Blåshammar och vid höstterminens start i Rolfstorp.

Inför höstterminen 2022 utökades Kung Karl skola och Sibbarps skola till årskurs F-6 skolor utifrån beslut om förändrad skolorganisation. I och med de beslutade förändringarna har upptagningsområdena i kommunen optimerats i relation till de befintliga skollokalerna.

Personal

Personalförändringen har periodvis varit hög och lett till en ansträngd arbetssituation även efter att pandemin avmattats. Under 2022 har nämnden beslutat om en ny strategi för kompetensförsörjning och aktiviteter har startats inom prioriterade fokusområden.

Verksamheten har en hög andel medarbetare som är behöriga enligt skollagens krav.

Nämndens mål

Det pågår ett intensivt arbete med nämndens mål på alla nivåer i verksamheten. Arbetet har påverkats av pandemin men under 2022 har flera processer återupptagits i ordinarie form och andra insatser har kunnat påbörjas. Den samlade bedömningen är att nämnden har kommit en bit i målarbetet och är på väg mot måluppfyllelse för de tre nämndsmålen.

Eleverna i årskurs 9 har en högre måluppfyllelse gällande gymnasiebehörigheten än tidigare år. Elevernas upplevelse av mående, trygghet och trivsel är på stabila nivåer för de yngre eleverna men sjunker för de äldre eleverna.

Framtid

Ett växande Varberg medför fler barn och elever i verksamheten, vilket möjliggör fortsatt utveckling. Samtidigt skapar det nya och förändrade behov för verksamheten att hantera.

Omvärlden ger en osäker framtid för nämndens ansvarsområden. Framför allt hur pandemin påverkar barn, elever och personal på längre sikt samt inriktningen från den nationella styrningen.

Ekonomi

Nämnden har nyttjat 1 470,0 mnkr av budgeten om 1 462,2 mnkr vilket motsvarar en nyttjandegrad om 100,5%. Nämnden redovisar för år 2022 en negativ budgetavvikelse om 7,7 mnkr. Underskottet motsvarar 0,5% av tilldelad budgetram.

Den negativa budgetavvikelsen är framför allt kopplad till att det varit ett extraordinärt år med höjda drivmedelspriser och elpriser. Prisökningarna har medfört att kostnader för skolskjuts, el, värme och vatten har ökat med totalt 9 mnkr.

Under året har statsbidrag från Skolverket ökat med 7,8 mnkr jämfört med år 2021. Totalt har nämnden fått statsbidrag på 81,8 mnkr.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Förskole- och grundskolenämnden	164,8	-1 634,8	-1 470,0	-1 404,3	-1 462,2	-7,7

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarsområde omfattar skolformerna gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning samt det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar.

Nämnden är även verksamhetsansvarig för yrkeshögskolan, för att i samarbete med andra lärosäten erbjuda högre utbildning (högskole- och universitetsutbildningar) och för verksamheten inom Alexandersoninstitutet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde omfattar även arbetsbefrämjande åtgärder och integrationsfrågor som ingår i det kommunala uppdraget.

Hänt i verksamheten

Antalet invånare ökar i Varbergs kommun och därmed även antalet gymnasieelever. Det pågår en förstudie om att etablera fler gymnasieplatser på Peder Skrivares skola.

För att möta behovet av fler gymnasieplatser under läsåret 2023 fattade nämnden beslut om att etablera skolmoduler på kvarteret Renen.

I augusti fick nämnden i uppdrag att ansvara för mottagandet av ukrainska flyktingar som kommer enligt massflyktsdirektivet.

Personal

Samtliga avdelningar inom förvaltningen har genomfört konferenser med avstamp i kommunens kulturarbete och fokuserat på framtiden genom strategiska planer. Jämställhetsarbetet fortsätter som en del av det systematiska kvalitetsarbetet samtidigt som olika insatser genomförs. Den totala sjukfrånvaron är fortsatt låg och ligger på 4,92% de senaste tolv månaderna.

Nämndens mål

Efter en tid med fokus på insatser kopplade till pandemin har nämndens målarbete återgått till ordinarie former. Fokus har varit på en långsiktig god målutveckling. Målarbetet har gett goda resultat som avspeglar sig i nämndens resultatindikatorer. Det är en hög andel som tar examen inom nämndens utbildningsområden och en positiv utveckling kan noteras i arbetet för att få fler att gå vidare till arbete eller studier. Utmaningar kvarstår vad gäller att möta elevers och studenters behov av stödsatser. Ytterligare aktiviteter behöver vidtas för att kunna möta arbetsmarknadens behov av kompetens.

Framtid

Under 2022 fattade riksdagen beslut om flera reformer inom skolområdet. Bland annat kommer kursbetyg att ersättas av ämnesbetyg under 2025. Riksdagen beslutade även om en annan förändring som innebär ett krav om ökad samverkan mellan kommuner när det gäller planering och dimensionering av vissa utbildningar på gymnasial nivå. Alla kommuner ska samverka med minst två andra kommuner.

Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildningar som påbörjas 2025. Redan nu har arbete påbörjats för att förbereda inför implementeringen av förändringarna.

Arbetsförmedlingen prognostiserar för en ökad arbetslöshet, vilket kan komma att påverka arbetsmarknadsenhetens verksamhet och även leda till ett ökat söktryck till vuxenutbildningen och yrkeshögskolan.

Ekonomi

Nämndens visar för 2022 en positiv avvikelse mot årets budget på 1,6 mnkr, vilket motsvarar 0,43%. Föregående års avvikelse var +6,2 mnkr.

Under våren beslutade nämnden att 1,3 mnkr från resultatreserven skulle användas till digitalisering samt konferenser med avstamp i kommunens kulturarbete för samtliga avdelningar inom förvaltningen. Delen rörande digitalisering har inte nyttjats och bidrar till nämndens överskott med 0,7 mnkr. Resterande överskott förklaras av vakanser på kansliet och arbetsmarknadsenheten.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	106,0	-466,4	-360,4	-345,6	-362,0	1,6

Socialnämnden

Socialnämndens uppdrag är att hjälpa invånare som av olika skäl behöver stöd i sin vardag. Social och ekonomisk trygghet, jämlika villkor och möjlighet att delta aktivt i samhällslivet ska främjas genom omsorg, assistans, rådgivning och andra insatser från nämndens förvaltning, socialförvaltningen.

Socialnämndens verksamhetsområde är mångfacetterat och omfattar bland annat omsorg om äldre, hälso- och sjukvårdsinsatser och insatser till personer med funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar nämnden för stöd, rådgivning och andra insatser till barn, ungdomar och vuxna.

Hänt i verksamheten

Pandemin har fortsatt haft en stor påverkan på socialnämndens verksamheter med hög sjukfrånvaro och även ökat behov av vård. Även vaccinationsarbete har genomförts utöver ordinarie verksamhet. Under hela året har personal- och kompetensförsörjningen varit en stor utmaning.

I januari öppnades ett nytt äldreboende med 54 platser. Då tillgången på boendeplatser i nuläget är god stängdes tillfälligt Lindgårdens äldreboende för att möjliggöra renovering. Lindgården beräknas öppna igen under 2024.

Under året har ett samsjuklighetsboende för personer med missbruksproblematik och psykisk ohälsa startats upp. Det har också startats ett stödboende för vuxna med beroendeproblematik som saknar boende.

Personal

Socialnämndens största utmaning är kompetensförsörjningen. Allt större svårigheter med att rekrytera medarbetare och chefer med rätt kompetens tillsammans med en hög sjukfrånvaro ger en mycket utmanande situation.

Ett arbete har startats i syfte att ge ett förslag på en arbetstidsmodell som är hållbar och möjliggör en god arbetsmiljö för medarbetarna. Dessutom ska den beakta kvaliteten för nämndens målgrupper samt effektivitet.

Medarbetarenkäten visar relativt goda resultat för ett hållbart medarbetarengagemang vilket är en avgörande faktor för hur nämnden lyckas utföra sitt uppdrag. Ett utvecklingsarbete pågår med tillitsbaserad styrning och ledning i fokus.

Nämndens mål

Den samlade bedömningen är att förvaltningen är på god väg mot måluppfyllelse, dock har pandemi och en svår kompetensförsörjningssituation delvis försvårat utvecklingsarbetet. Av nämndens fem mål bedöms fyra vara på god till måluppfyllelse. Insatser som är en del av det dagliga arbetet och som ger en positiv påverkan på målen har bedrivits trots pandemi och en svår situation kring kompetensförsörjning. Det finns dock risk för att nämndens mål kring personal- och kompetensförsörjning inte kommer att nås då sjukfrånvaron fortsatt är mycket hög.

Framtid

Nämndens verksamheter påverkas av flera faktorer. Demografin ställer krav på ytterligare kapacitet i verksamheten samtidigt som kompetensförsörjningen är mycket utmanande. Målgruppers behov blir mer komplexa och förväntningarna förändras, inte minst till följd av digitaliseringen. Dessutom sker en successiv förflyttning av åtaganden och ansvar mot det kommunala, inte minst inom hälso- och sjukvård.

Ekonomi

Kostnadsutvecklingen de senaste åren har varit hög för flertalet av nämndens verksamheter. Det beror bland annat på ökat behov av individuella lösningar samt på en förskjutning av ansvaret för vård och omsorg mot det kommunala.

Socialnämnden uppvisar en negativ avvikelse mot budget på 39,6 mnkr för 2022. Verksamheten påverkas fortfarande av pandemin och merkostnaderna uppgår till cirka 13 mnkr. Behovet av hemtjänst ökar mer än beräknat så även behovet av externa placeringar. Dessutom ser förvaltningen kostnadsökningar inom funktionsnedsättningsområdet och särskilt boende för äldre, bland annat på grund av allt fler personer med komplexa och individuella behov.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Socialnämnden	267,5	-1 635,7	-1 368,2	-1 305,2	-1 328,7	-39,6

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för stadsbyggnadsfrågor och fullgör kommunens skyldigheter enligt plan- och bygglagen, bortsett från översiktlig planering. Nämnden tar beslut om hur kommunens markområden ska användas och hur bebyggelse ska uppföras, förändras eller bevaras.

Nämndens förvaltning, stadsbyggnadskontoret, arbetar bland annat med detaljplanering, bygglovsfrågor, kontroll och tillsyn enligt plan- och bygglagen, rådgivning kring bebyggelse och gestaltning, mätning och framställning av kartor, 3D-bilder och modeller. I organisationen ingår också den kommunala lantmäterimyndigheten, som bland annat ansvarar för fastighetsbildning och förändringar i fastighetsbeståndet.

Hänt i verksamheten

Under året har förvaltningen infört ett nytt ärendehanteringssystem. Förändringen ska ge en mer automatiserad process och större nytta för kunderna. En ny tjänst för digitala brevtuskskick är också på plats.

Efter en topp under 2020 och 2021 har nu omvärldsfaktorer påverkat inflödet av ärenden. Antalet lovärenden har minskat med 15% jämfört med föregående år.

Det kan även noteras en nedåtgående trend inom utstakning och lägeskontroller, antalet har minskat med 15% under året. Antalet nybyggnadskartor har minskat med 30%.

För icke prioriterade ärenden är kön till den kommunala lantmäterimyndigheten 18 månader. Antalet planansökningar är på samma nivå som senare år.

Det fortgår ett utvecklingsarbete inom KommunGIS och verksamheten förbereder för öppna geodata.

Personal

Under 2022 har förvaltningen utökat antalet medarbetare för att ha utrymme för utvecklingsarbete. Sjukskrivningstalen är låga och den största arbetsmiljöfrågan är den höga arbetsbelastningen.

Förvaltningen har gjort en riskanalys av inför ombyggnationen av stadshus C. Vissa funktioner kommer att evakueras under ombyggnaden. Under byggtiden blir det viktigt att bevaka arbetsmiljön och sammanhållningen inom förvaltningen.

Nämndens mål

Det pågår ett arbete med att öka servicenivån. Externa undersökningar visar att kundnöjdheten hos sökanden ökar.

Det förs diskussioner kring helhetstänkande i planering, både internt och med exploatörer.

Bytet av ärendehanteringssystem har varit ett nödvändigt steg för att uppnå målen. Skiftet har möjliggjort utvecklade tjänster som kan nyttjas av sökanden.

Årets medarbetarundersökning visar en positiv utveckling i medarbetarnas skattning av motivation, ledarskap och styrning på arbetsplatsen. Vid föregående undersökning visade resultatet behov av förbättring, nu har resultatet nått godkänd nivå.

Utveckling sker med steg i rätt riktning och målen kan därför nås.

Framtid

Den rådande konjunkturen medför att inflödet av ärenden minskar. Detta kan påverka det ekonomiska resultatet. Varberg är dock en attraktiv kommun och är därmed inte lika påverkad som många andra kommuner.

Under året har förvaltningen tagit steg på vägen för att uppnå målet om en obruten digital samhällsbyggnadsprocess, digitala detaljplaner och digital översiktsplan är två exempel. Detta ger också en grund för arbete med öppna data. Det pågår även utveckling av processer och tjänster.

Ekonomi

Byggnadsnämnden redovisar en nettokostnad på 26,8 mnkr för 2022. Föregående års nettokostnad var 22,7 mkr.

Nämndens intäkter för året var lägre än beräknat. Detta på grund av en lägre intäktstakt i bygglovsärenden och bytet av ärendesystem som medförde ett planerat stopp i produktionen.

Personalkostnaderna ökade jämfört med föregående år. Det totala antalet anställda i olika anställningsformer var fler. Hela personalbudgeten nyttjades inte då vissa rekryteringar tog längre tid än beräknat.

Nettoutfallet för verksamhetskostnaderna var högre än föregående år. Det beror dels på prisökningar inom IT och lokalhyror, dels på mer kompetensutveckling sedan pandemirestriktionerna tagits bort.

Årets nettokostnader avvek positivt med 1 mnkr mot budget, vilket förklaras av faktorerna ovan.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Byggnadsnämnden	49,5	-76,3	-26,8	-22,7	-27,8	1,0

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är att utöva tillsyn inom främst miljöbalkens och livsmedelslagens område. Nämnden har även ansvar för tillsynsvägledning och rådgivning i viss utsträckning inom samma områden. Nämnden ska på olika sätt stödja och underlätta för enskilda, föreningar, kommunen och näringsliv att bedriva verksamhet och skapa betenden som främjar en långsiktigt hållbar utveckling.

Utöver grunduppdraget är nämnden en aktiv part i samverkansprojekt inom ämnesområdena miljöskydd, hälsoskydd och livsmedel där målet är en långsiktigt hållbar utveckling inom dessa områden. Nämnden deltar även i många nationella tillsynsprojekt samt är aktiv part i "Miljösamverkan Väst" som är en samverkan mellan miljömyndigheterna i de 55 kommunerna inom Halland och Västra Götaland inklusive de två länsstyrelserna. Vidare sker ett aktivt deltagande i kommunens samhällsbyggnadsarbete.

Hänt i verksamheten

Förvaltningen har prioriterat att hantera återkommande tillsyn och lagreglerade anmälnings- och tillståndsärenden, detta har verksamheten klarat enligt uppsatta mål. En del av övrig tillsyn och vägledning har inte kunnat genomföras som planerat. Projekt inom "Miljösamverkan Väst", stadsutvecklingsprojektet, samhällsbyggnadsprocessen och förbättrat näringslivsklimat har prioriterats. Stadsutvecklingsprojektet och tillsyn avseende tunnelbygget krävde fortsatt mycket arbete.

Personal

Arbetsmarknaden för miljö- och hälsoskyddsinspektörer är starkt konkurrensutsatt. Det är därför svårt att rekrytera ny personal. Förvaltningen arbetar därför hårt med att skapa en attraktiv arbetsplats.

Sjukfrånvaron har ökat med cirka 1% under 2022 jämfört med året innan. Majoriteten av medarbetarna har endast haft korttidssjukfrånvaro under året.

Förvaltningen arbetar aktivt med kunskapsutveckling inom områden som är viktiga för grunduppdraget som tillsynsmyndighet samt för samhällsbyggnadsprocessen inom kommunen. Förvaltningen har också goda samarbeten över kommun- och regiongränser.

Nämndens mål

Nämnden har under 2022 intensifierat arbetet med att utveckla tillsyn och samarbete för att skydda vattenområden. Övriga insatser följer förväntad utveckling.

Under året har nämnden fortsatt att utveckla ärendehanteringssystemet ECOS 2, bland annat genom e-tjänster.

Arbetet med att utveckla det interna samarbetet inom tillitsbaserad styrning och ledarskap fortsätter. Det sker också en ständig intern och extern utbildning, mentorskap och aktiviteter för att utveckla samhörighet och kompetensutveckling.

Nämnden har en hög målsättning när det gäller bemötande, verksamheten ska på ett positivt och motiverade sätt ge vägledning och råd. Detta ska dock ske utan att det påverkar verksamhetens myndighetsutövning med krav på rättelse enligt gällande regelverk och lagstiftning.

Framtid

Framöver kommer nämnden möta relativt stora förändringar inom sitt ansvarsområde. År 2020 beslutade regeringen om skärpta regler för miljötillsyn i syfte att stärka och effektivisera tillsynen samt göra tillsynen mer enhetlig i hela landet.

Även Livsmedelsverket ökar den centrala styrningen via införande av en ny "riskmodell" och kontrollförfordning med stramare styrning av hur kommunerna ska utföra sitt tillsynsuppdrag.

Ekonomi

För 2022 redovisar miljö- och hälsoskyddsnämnden en nettokostnad på 11,6 mnkr, av budget på 12,3 mnkr. Det resulterar i en positiv budgetavvikelse på 0,7 mnkr. Nettokostnaden är 0,5 mnkr högre jämfört med 2021.

En av anledningarna till budgetavvikelsen är att intäkterna är bättre än budget, detta till följd av att fakturerade årsavgifter blev högre än beräknat. En annan faktor är att förvaltningen har haft svårt att tillsätta vakanser under året. Det har lett till lägre personalkostnader än budgeterat. Övriga verksamhetskostnader är högre än budget och beror till stor del på luftkvalitetsmätningen som förvaltningen har utfört.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	11,2	-22,9	-11,6	-11,1	-12,3	0,7

Hamn- och gatunämnden

Hamn- och gatunämnden ansvarar för frågor gällande kommunala gator, vägar, parker och grönområden, hamnar, industrispår samt Varbergs flygplats. I ansvaret ingår utveckling, planering, anläggning samt skötsel och underhåll på allmän plats. Nämnden säkerställer att infrastrukturen möjliggör säkra, effektiva och hållbara resor och transporter, bland annat genom utveckling och underhåll av kommunala gator, vägar samt gång- och cykelvägar.

Nämnden sköter även övervakning av parkeringsplatser samt fattar myndighetsbeslut inom trafikområdet. I nämndens ansvar ingår också utveckling, gestaltning och skötsel av kommunens parker, grönområden, lek- och badplatser, motionsspår och allmänna platser. I nämndens uppdrag ingår dessutom ansvar för Varbergs och Träslövsläges hamn och farleder, inklusive gästverksamhet för båt och husbil.

Hänt i verksamheten

Den ökade inflationen är den enskilt viktigaste omvärldsfaktorn som påverkar nämndens samlade verksamhet. Nämnden har fått göra kraftiga besparingar i budgeten för kommande år, något som kommer påverka verksamhetens kvalitet. Inflationen, med skenande priser på ett flertal material, får en stor inverkan på nämndens investeringsprojekt. Även nämndens driftbudget påverkas starkt av de höga prisuppgångarna, de höga dieselpriiserna är särskilt kännbara.

Personal

Sjukfrånvaron på förvaltningen uppgår till 5,09% vilket är en något lägre nivå än föregående år (5,70%). Rutinen att medarbetare ska vara hemma vid förkylningssymtom kvarstår, vilket medför att korttidsfrånvaron ökat mot föregående år.

Nämndens mål

Det pågår ett aktivt arbete inom samtliga sex nämndmål. Tidigare års insatser med att digitalisera och utveckla nya tekniska verktyg kan nu visa på effektivare arbetssätt inom bland annat tillståndshantering och ekonomirapportering. Nämnden har även varit en central aktör för att säkerställa invånarens delaktighet, i synnerhet barns, i samhällsbyggande processer. Likaså genomförs ett alltmer systematiskt arbete med ekosystemtjänster för att utveckla och värna om hållbara offentliga miljöer. Exempel på detta är arbetet med utsiktsplatsen Briggen som genomfördes i samarbete med Almers grundskola samt det nya utflyktsmålet vid Lassabackadeponin som bland annat innehåller en mångfaldsträdgård.

Framtid

En av nämndens största utmaningar är det ökade behovet av skötsel och underhåll på allmän platsmark, samt att förvalta och sköta alla nya anläggningar som tillkommer i takt med att kommunen växer.

Frågan om tillgång till upplagsytor för material, och i förlängningen en masshanteringsstation, är avgörande för nämndens verksamhet. Detta är särskilt viktigt för att kunna arbeta mer hållbart och cirkulärt vad gäller material och resursanvändning.

Ekonomi

Hamn- och gatunämnden redovisar en nettokostnad för året i nivå med budget. Nettokostnadsutvecklingen uppgår till 9,5% och motsvarar en nettokostnadsökning med 13,5 mnkr jämfört med 2021.

Resultatet förklaras bland annat av starka fartygsintäkter och höga intäkter för upplåtelse av offentlig plats. Nämnden har samtidigt haft höga kostnader för bidrag till det enskilda vägnätet, planerade drift- och underhållsåtgärder på gator och vägar samt merkostnader för tånghantering.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Hamn- och gatunämnden	110,3	-265,5	-155,1	-141,6	-155,1	0,0

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden erbjuder och främjar verksamhet inom kultur- och fritidsområdet. I nämndens ansvar ingår att ansvara för folkbibliotek, kulturskolan, kultur, mötesplatser, att stödja föreningar med bidrag och information, erbjuda anläggningar att driva verksamhet i. Nämnden ansvarar också för att organisera olika aktiviteter för barn, unga, seniorer och personer med funktionsnedsättningar.

Hänt i verksamheten

Pandemin hade stor inverkan på antalet besökare i verksamheterna. Under 2022 har antalet återgått till mer normala nivåer och besöksantalet bedöms nu öka.

Läget i omvärlden och årets prisökningar har påverkat nämnden. De ökade energipriserna har haft störst inverkan på det ekonomiska utfallet, men även andra kostnader ökar.

Under året har en modell för arbete med jämlikhet tagits fram, denna modell är unik för kommuner i Sverige. Modellen ska vara ett stöd i arbetet med att skapa en verksamhet som är öppen för alla oavsett förutsättningar.

Personal

På förvaltningen har rekrytering av nya medarbetare skett på stabs- och enhetsnivå. Det har funnits goda förutsättningar att finna utbildade medarbetare med rätt kompetens. Sjukfrånvaron på förvaltningen uppgår till i snitt 4,27% och är på en något högre nivå än året innan.

Rutinen att medarbetare ska vara hemma vid förkylningssymtom kvarstår, det medför att korttidsfrånvaron fortsatt kan vara frekvent. Förvaltningen har under året prioriterat gruppstärkande aktiviteter. Detta har gett ökad trivsel på arbetsplatsen.

Nämndens mål

Sammantaget bedöms nämnden vara på god väg mot målpåfyllelse under 2022. Det har skett ett engagerat och systematiskt arbete med de aktiviteter som är kopplade till nämndens mål.

De upphävda pandemirestriktionerna har varit gynnsamma för arbetet mot att uppnå målen. Verksamheterna har kunnat öppna upp igen, något som har påverkat utvecklingen mot målpåfyllelse i positiv riktning.

Framtid

Nämndens verksamheter fyller ett viktigt behov för ett attraktivt och välmående Varberg. Kulturaktörer, bibliotek, kulturskola, föreningsliv och mötesplatser för folkhälsa och gemenskap är centrala för ett välmående samhälle. Ett växande Varberg innebär att nämndens målgrupper ökar i antal. Detta leder till ökande behov av såväl personella resurser som lokaler för att kunna möta efterfrågan på verksamhet till samma eller högre andel av boende, besökare och verksamma i kommunen.

Ekonomi

Nettokostnaden har ökat med 20,2 mnkr i jämförelse med 2021. Den enskilt största anledningen till det är att is- och simanläggningen Pingvinen belastar utfallet på helårsbasis (invigdes september 2021).

Kultur- och fritidsnämndens resultat visar på en negativ avvikelse mot budget med motsvarande 0,7 mnkr (-0,4%). Bortser man från ett erhållit privat investeringsbidrag, som av redovisningstekniska skäl påverkat utfallet positivt med 0,6 mnkr, uppgår det faktiska underskottet till 1,3 mnkr (-0,7%). Främsta orsaken till avvikelsen är att kostnaderna för el, värme och vatten har överstigit budgeten för lokalhyra med 3,3 mnkr, detta på grund av de höga energipriserna under året.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budget-avvikelse
Kultur- och fritidsnämnden	26,4	-210,1	-183,7	-163,5	-183,0	-0,7

Servicenämnden

Servicenämndens uppdrag är att leverera interna tjänster som behövs i kommunens verksamhet. På förvaltningen finns cirka 450 anställda som servar alla nämnder med tjänster inom IT, telefoni, kost, städ, fordon och fastighetsskötsel.

Hänt i verksamheten

I början av året var nämndens ansvarsområden fortsatt påverkade av pandemin med hög frånvaro i samtliga verksamheter. Mycket resurser lades på rekrytering och på att introducera ny personal. Under senare delen av året minskade behovet av rekrytering i samtliga personalgrupper.

Årets kraftiga inflation förde med sig utmaningar. För att möta de ökade kostnaderna har verksamheten jobbat med anpassningar och nya lösningar.

Under året har förvaltningen tagit fram underhållsplaner för flera av kommunens fastigheter. Dessa bekräftar att underhållsbehovet de kommande åren är större än vad som finns i reinvesteringsbudgeten.

Projektet kommungemensam bemanningsavdelning har löpt på under året. Startdatum senarelades till årsskiftet 2022/2023.

Personal

För att tillgodose personalbehovet tar förvaltningen emot praktikanter, praoelever och genomför fortbildningar. Önskad sysselsättningsgrad har tillgodosetts och andelen timvikarier är låg. Frånvaron har gått upp ytterligare under året och är kvar på en hög nivå.

Under 2022 har förberedelse skett för att utöka nämndens verksamhet med en kommungemensam bemanningsavdelning, som startar sin verksamhet 1 januari 2023.

Nämndens mål

Servicenämnden har över lag nått sina mål under 2022.

Pandemin har påverkat vissa mål negativt, bland annat de mål som innebär att arbetsuppgifter behöver utföras fysiskt på plats. Driftspersonalen har fortsatt försöka arbeta i kapp det arbete som inte hunnits med under pandemiåren samtidigt som nya felanmälningar kommer in. En del arbete har blivit fördröjt eller fått prioriteras om.

Framtid

I nyhetsflödet kommer nästan dagligen larm om företag och organisationer som drabbats av intrång, läckt information eller utpressning. Samtidigt vill kommunen ha en ökad öppenhet och tillhandahålla mer data utåt. Dessa ibland motstridiga behov medför att det kommer krävas ytterligare satsningar på IT-säkerhet vilket i sin tur leder till att dessa kostnader ökar.

Kostnader för drift och underhåll av kommunens fastigheter ökar och kommer behöva hanteras i kommande budgetprocess och i en ny hyresmodell.

Ekonomi

Servicenämnden redovisar en budgetavvikelse på -3,7 mnkr för 2022.

Under året har flera kostnadsökningar skett inom servicenämndens verksamhet. Detta har påverkat resultatet och i förlängningen även köpande nämnder.

Anledningen till det negativa resultatet är framför allt ökade kostnader för drift och underhåll av kommunens fastigheter. Fastighetsavdelningen har drabbats av höjda kostnader både på material och på köpta tjänster. Hyreskostnaden för köpande förvaltningar täcker inte dessa kostnader och en ny hyresmodell behöver tas fram, alternativt en fastighetsfond där resultatet kan balanseras mellan åren.

Personalkostnaderna avviker positivt mot budget vilket beror på hög frånvaro och vakanta tjänster under stor del av året. Den höga frånvaron har inte i någon större utsträckning påverkat leveransen.

Den kommungemensamma bemanningsavdelningen belastar resultatet med cirka 0,7 mnkr.

Driftsredovisning, mnkr	Intäkt	Kostnad	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Budgetavvikelse
Servicenämnden	755,4	-793,0	-37,6	-31,0	-33,9	-3,7

Foto: Natalie Greppi

Varbergs Stadshus AB

Varbergs Stadshus AB har i uppdrag att äga och förvalta aktier i Varbergs kommuns bolag. I koncernen ingår Varberg Energi AB, Varbergs Bostads AB, Varbergs Fastighets AB, Hallands Hamnar Varberg AB, Arena Varberg AB och Varberg Vatten AB. De kommunala bolagen har till uppgift att erbjuda service och tjänster till invånarna. Bolagen har tillkommit för att tillgodose kommunala behov och utgör därför en del av den kommunala organisationen.

Verksamhet

Moderbolaget har ingen egen verksamhet utan fungerar endast som ägare till dotterbolagen i syfte att uppnå samordning och effektivisering inom kommunkoncernen. I bolaget finns ett externt lån som finansierade förvärvet av aktierna i dotterbolagen från Varbergs kommun. På lånet betalar moderbolaget en borgensavgift på 0,92% till kommunen och 0,85% för lån som är refinansierade under 2022.

Dotterbolagen finansierar sin verksamhet via kommunens internbank och kommunen lånar upp motsvarande belopp på den externa marknaden. I samband med utlåningen tar kommunen ut en administrationsavgift från bolagen.

Ekonomi

Rörelseresultatet blev 191,5 mnkr (160,7 mnkr år 2021) för Varbergs Stadshuskoncernen och resultatet efter finansiella poster blev 128,8 mnkr (167,7 mnkr år 2021). Förklaringar till resultatet presenteras i respektive bolags avsnitt.

Moderbolaget finansierar sig via koncernbidrag från dotterbolagen och för 2022 har man mottagit koncernbidrag från:

- Varberg Energi AB (39,0 mnkr)
- Hallands Hamnar Varberg AB (11,1 mnkr)
- Varbergs Fastighets AB (6,9 mnkr)
- Varbergs Bostads AB (38,1 mnkr)

Moderbolaget har lämnat koncernbidrag till:

- Varberg Vatten AB på (49,3 mnkr)
- Arena Varberg AB (12,6 mnkr)

I vinstdispositionen har hänsyn tagits till respektive bolags ägarvillkor och Allvillagen (Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag).

Bolagen som lämnat icke likvida koncernbidrag återfår aktieägartillskott på motsvarande del.

- Varbergs Bostads AB har fått ovillkorade aktieägartillskott med 30,0 mnkr.
- Varbergs Fastighets AB har erhållit 1,6 mnkr i villkorade aktieägartillskott.
- Hallands Hamnar Varberg AB har erhållit 5,7 mnkr i villkorade aktieägartillskott.

Moderbolaget har en negativ budgetavvikelse på totalt 8,9 mnkr, vilket förklaras med att bolaget inte kommer erhålla hela den anteciperade utdelningen som var budgeterad till 15 mnkr.

Balansomslutning i koncernen ökade med 793 mnkr och det egna kapitalet ökade med 91 mnkr. Soliditeten sjönk med 0,8 procentenheter till 18,3%.

Resultaträkning Varbergs Stadshus AB koncernen, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	2 150,0	2 177,9	1 992,5
Kostnader	-1 683,7	-1 734,8	-1 510,7
Avskrivningar	-274,8	-282,4	-251,1
Rörelseresultat	191,5	160,7	230,7
Finansnetto	-62,7	7,0	-72,0
Resultat efter fin. poster	128,8	167,7	158,7
Balansomslutning	7 582,6	6 789,7	6 298,3
Soliditet, %	18,3%	19,1%	18,3%
Investeringar	794,4	740,7	665,5
Antal anställda, medeltal	276	275	278

Resultaträkning Varbergs Stadshus AB moderbolag, mnkr	2022	2021	2020
Kostnader	-2,6	-2,3	-1,3
Rörelseresultat	-2,6	-2,3	-1,3
Finansnetto	-1,4	-6,4	8,2
Resultat efter fin. poster	-4,0	-8,7	6,9
Balansomslutning	1 236,8	1 173,8	1 082,5
Soliditet, %	20,8%	21,0%	21,4%

Varbergs Bostads AB

Varbergs Bostads AB har i uppdrag att främja bostadsförsörjningen i kommunen. Bostadsbolaget ska verka för att det byggs både hyres- och bostadsrätter och bidra till att möta behoven för människor i olika livssituationer. I uppdraget ingår att ta hänsyn till miljön, ta boendesocialt ansvar och främja kundernas boendekvalitet.

Hänt i verksamheten

Efterfrågan på bostäder i Varberg är fortsatt stor och den genomsnittliga väntetiden för en lägenhet är 11 år. Under året hyrdes 428 lägenheter ut varav 420 tillhörde det befintliga beståndet och åtta nyproducerade lägenheter, att jämföra med 425 i befintliga och 192 nyproducerade lägenheter föregående år. 52 lägenheter gällde omflyttning bland befintliga hyresgäster (61 föregående år) och 20 förmedlades (exklusive migration) via boendeenheten som drivs tillsammans med socialförvaltningen (17 föregående år).

På Nya Brunnsberg färdigställdes 200 lägenheter och inflyttning skedde under vår och sommar 2022 (uthyrdes 2021). Byggnationen av Kattegattsvägen med 80 nya lägenheter och lokaler åt Varbergs Bostads AB har löpt på enligt plan. Planering och projektering av Södra Sörse med möjlighet till 300 lägenheter har påbörjats.

Under 2022 har verksamheten fortskridit som planerat trots utmaningar med både pandemi och ett försämrat konjunkturläge.

Bolaget bedriver CSR-arbete och är certifierat enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001. Sedan 2019 görs en hållbarhetsredovisning.

Framtid

Projekteringen fortskrider för cirka 300 nya lägenheter på Södra Sörse. I Bua inväntas detaljplan för nyproduktion av 180 lägenheter. Parallellt pågår också arbete med att försöka få fram ytterligare förtätningsprojekt. Stigande räntor och ökade byggkostnader bidrar till högre investeringskostnader och i vissa fall till stora nedskrivningsbehov. Därför kan vissa projekt skjutas fram. Totalt finns planer för byggnation av cirka 1 300 lägenheter de kommande åren. Utöver nyproduktionen har Varbergs Bostad AB större kostsamma underhållsprojekt på bland annat Sörsedammen kommande år.

Resultat och ekonomisk analys

Årets resultat efter finansiella poster är 34 mnkr, vilket kan jämföras med 117 mnkr föregående år då två fastighetsförsäljningar genomfördes. Soliditeten är 38%, 2021 var den 41%. Det lägre resultatet, jämfört med budget, 57 mnkr, beror på nedskrivningar på Västra Sörses parkeringshus (20 mnkr) och Åkaren 13 (10 mnkr). Årets nettoinvesteringar uppgår till 218 mnkr efter avdrag för erhållet investeringsstöd om cirka 51 mnkr (328 mnkr föregående år).

Personal

Bolaget hade vid 2022 års utgång 96 tillsvidareanställda (89 föregående år) varav 51 män och 45 kvinnor. Antalet årsanställda uppgick till 105 personer. Antalet årsanställda påverkas av säsongsanställda inom trädgårdsarbete. Sjukfrånvaron ligger på 6,0% och är en marginell höjning jämfört med föregående år. Några arbetsrelaterade sjukskrivningar har inte förekommit.

Resultaträkning Varbergs Bostads AB, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	445,9	422,7	412,6
Kostnader	-286,6	-256,7	-245,5
Avskrivningar	-108,8	-93,1	-71,9
Rörelseresultat	50,5	73,0	95,2
Finansnetto	-16,6	44,2	-19,1
Resultat efter fin. poster	33,9	117,2	76,1
Balansomslutning	2 554,8	2 344,7	2 174,0
Soliditet, %	38,3%	40,7%	40,0%
Investeringar	218,5	328,0	338,0
Antal anställda, medeltal	105	107	115

Varberg Energikoncernen

Varberg Energikoncernen består av moderbolaget Varberg Energi AB med verksamheterna elnät, gasnät, fjärrvärme, entreprenad, belysning, IT, energitjänster samt utveckling och hållbarhet, samt det helägda dotterbolaget Varberg Energimarknad AB. Dotterbolagets verksamheter består av elhandel, gashandel, elproduktion och kapacitet/flexibilitet.

Hänt i verksamheten

Den strukturella förändringen där fossila bränslen helt ska ersättas av fossilfria alternativ blev rejält utmanad under året. När Ryssland invaderade Ukraina blev alla varse om behovet av att minska det europeiska beroendet av rysk fossilgas. Men på kort sikt ledde invasionen till en ökad förbränning av kol, som miljömässigt är ett betydligt sämre alternativ.

Den tydligaste konsekvensen för vår nordiska marknad blev kraftigt stigande priser på el och gas. Situationen har varit extremt utmanande för hushåll och näringsliv men även många energibolag. För bolaget har det varit positivt för den förnybara elproduktionen från sol, vind och vatten. För elnät och fjärrvärmeverksamheten har det dock inneburit klart högre kostnader. Ytterligare en positiv effekt har varit en extremt hög efterfrågan på solceller över hela året. Försäljningen av solceller dubblerades jämfört med budgeterade volymer.

En stabil utbyggnad av fjärrvärmerna fortsätter vara betydelsefullt även för elnätet.

Ett kostsamt stopp hos Södra Cell inträffade i början av december under årets kallaste dagar.

Laddstationer till elbilar säljs inte i lika stor omfattning som tidigare. Detta då konkurrensen från andra elinstallatörer är hård. De laddstationer som installeras är kompatibla med de flexitjänster bolaget erbjuder.

Under året har Varberg Energi AB tilldelats priset Swedish Art and Business Award för belysningsevenemanget Rys & Mys.

Bolagets innovationsarbete inom flexitjänster har gett Varberg Energikoncernen en position längst fram bland andra energibolag. Flexitjänsterna innebär bland annat att ett hembatteri kan laddas med solceller eller direkt från elnätet. Energin kan sparas och användas vid tillfällen när belastningen på elnätet är hög och elen är dyr.

Tillsammans med partners utvecklar Varberg Energikoncernen digitala lösningar vars innovationsgrad är hög även i nationella mått. Under året har det skett flera samarbeten med lokala företag. Tillsammans utvecklas nya lösningar inom ramen för den digitala plattformen för flexitjänster.

Framtid

År 2023 blir ett händelserikt år för bolaget. Under hösten installeras ett stort nätbatteri på 11 MW. Ungefär samtidigt reser bolaget världens största vindkraftverk med trätorn. Vindkraftverket, som redan fått stor uppmärksamhet, kommer att vara placerat i närheten av Skövde.

I projektet Bäckasol byggs sol- och vindproduktionen ut med en större solpark och två vindkraftverk. Ett fokus för 2023 är att säkerställa förmågan att möta kommande regel- och rollförändringar. Förberedelse för bildande av "VE Elnät AB" pågår med planerad start i januari 2024.

Resultat och ekonomisk analys

Varberg energikoncernens nettoomsättning exklusive punktskatter uppgick 2022 till 1 174 mnkr jämfört med 1 157 mnkr året innan.

Resultatet efter finansiella poster ökade från 50,8 mnkr 2021 till 88,6 mnkr 2022. Den positiva avvikelsen jämfört med budget grundar sig i 28,7 mnkr i återföring av tidigare nedskrivningar av elproduktionsanläggningar då värdet varaktigt ökat till följd av de stigande elpriserna.

Personal

Vid årets slut var 123 personer tillsvidareanställda, varav 30% kvinnor. Personalomsättningen för året landar på 5% i extern personalomsättning exklusive pensioner.

Genom återkommande medarbetarundersökningar mäts bland annat personalens ambassadörskap. I 2022 års mätningar ses en mycket positiv förbättring jämfört med föregående års resultat.

Resultaträkning Varberg Energikoncernen, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	1 193,4	1 175,7	766,3
Kostnader	-1 020,1	-1 016,8	-583,1
Avskrivningar	-70,4	-95,5	-86,4
Rörelseresultat	102,8	63,4	96,8
Finansnetto	-14,3	-12,5	-19,7
Resultat efter fin. poster	88,6	50,8	77,0
Balansomslutning	1 870,6	1 776,7	1 665,9
Soliditet, %	36,0%	35,3%	37,1%
Investeringar	148,9	120,2	119,8
Antal anställda, medeltal	123	125	119

Arena Varberg AB

Arena Varberg AB:s uppdrag är att tillhandahålla lokaler och koncept samt arrangera attraktiva arrangemang för kommunen, medborgarna och näringslivet i Varberg. Arena Varbergs affärsidé är att erbjuda lokaler och evenemang inom affärsområdena; möten, nöje och sport.

Hänt i verksamheten

Starten på året präglades av pandemin. På grund av rådande restriktioner hade anläggningen låg beläggning under de första månaderna. Från och med mars tilläts människor att träffas i större grupper igen. Efter två års uppehåll kunde Arena Varberg åter erbjuda större möten, konserter, företagsevenemang och sportevenemang. Därefter hade Arena Varberg ett gott bokningsläge fram till sommaren. Hösten blev den bästa i Arena Varbergs historia. På anläggningen genomfördes många stora företagsevenemang, konserter och även medarbetardagar för alla kommunens anställda. En del bokningar hade flyttats från året innan vilket också stärkte resultatet.

Under pandemin genomfördes en rad förbättringsarbete på Arena Varberg, dessa kunde nu testas i full drift. Anläggningen har idag bättre nyttjad lokalkapacitet och bättre teknik med fler möjligheter till hybridmöten. Dessutom finns en studio för inspelningar och digitala sändningar.

Antalet besökare ökade under året, detta framför allt på grund av höstens höga beläggning. Fördelningen mellan olika typer av evenemang ser ut enligt nedan (se föregående års besöksantal inom parentes):

- möten och konferenser: 18 589 (5 595)
- mässor: 8 203 (1 795)
- nöje: 25 593 (3 703)
- sport: 24 772 (4 760).

Framtid

Arena Varberg AB fortsätter att verka för att ses som västkustens mest kreativa och hållbara arena. De senaste åren har det skett flera insatser för att stärka Arena Varberg som varumärke. Alla försäljningsytor och lokaler har setts över för att ha rätt organisation efter pandemin. Bolaget har gjort mycket för att stärka kompetensen och tekniken för att vara rustade inför framtiden. Arena Varberg AB kommer att fortsätta sin strävan efter att vara det självklara valet för såväl fysiska som hybridversioner av möten och event.

Resultat och ekonomisk analys

Under årets första två månader gjordes ett stort omsättningstapp. Därefter ökade omsättningen ju längre året gick. Resultatet kom nästan upp till budgeterad nivå. Självförsörjningsgraden för året uppgår till 48% mot budgeterade 43%. Det gör att bolaget uppfyller ägardirektivets ekonomiska mål om 45%.

Under året gjorde Arena Varberg AB ett antal planerade investeringar. Därutöver gjorde verksamheten också ett antal förbättringsarbeten vid årets början.

Personal

Under året har Arena Varberg AB haft tio anställda varav fem män och fem kvinnor. Av dem arbetade åtta heltid och två deltid. Utav dessa är två nyrekryterade tillsvidareanställda efter pensionsavgång och föräldraledighet. Sjukfrånvaron har varit strax under 2%. Verksamheten har inga arbetsrelaterade olyckstillbud att rapportera om.

Under perioden med lägre beläggning har mer tid kunnat läggas på internutbildning och förbättringar i arbetsmiljön. Under året har alla medarbetare medverkat i kommunens utbildningssatsning för att stärka medarbetarskapet, samarbetskapet och ledarskapet.

Resultaträkning Arena Varberg AB, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	17,2	6,8	9,8
Kostnader	-28,9	-19,7	-18,7
Avskrivningar	-0,8	-0,7	-0,6
Rörelseresultat	-12,5	-13,6	-9,6
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Resultat efter fin. poster	-12,5	-13,6	-9,6
Balansomslutning	18,3	16,9	13,7
Soliditet, %	50,3%	53,7%	67,9%
Investeringar	0,6	0,6	1,1
Antal anställda, medeltal	10	9	8

Varbergs Fastighets AB

Varbergs Fastighets AB har i uppdrag att bygga, utveckla och förvalta samhällsnyttiga och attraktiva fastigheter i Varbergs kommun. Bolaget ska också på uppdrag av kommunstyrelsen genomföra projektering och byggnation av kommunala investeringsprojekt. Bolaget ska dessutom verka för en god parkeringsituation genom att bedriva parkeringshusverksamhet.

Hänt i verksamheten

Varbergs kommun är i stort behov av skolor och förskolor samt boenden för personer med särskilda behov. Under året har primärkommunen beställt ett flertal byggprojekt.

I Varbergs Fastighets fastighetsbestånd har flera större projekt genomförts, bland annat underhållsarbeten för Varmbadhuset och Kallbadhuset. Dessa projekt har genomförts med stor respekt för de kulturhistoriska värdena.

Framtid

Inom den närmaste tiden ska ett flertal skolor i kommunen byggas till. Det ska också byggas nya förskolor och en gruppbostad för personer med särskilda behov.

I det egna fastighetsbeståndet fortlöper bland annat byggnationen av det nya parkeringshuset Falkenbäck samt utvecklingen av kvarteret Postmästaren.

Utvecklingen av parkeringshuset i Västerport har skjutits upp i väntan på beslut i överklagandet av detaljplanen för den nya stadsdelen.

Resultat och ekonomisk analys

Resultatet efter finansiella poster visar ett överskott på 14,6 mnkr, vilket är en minskning med 1,4 mnkr mot föregående år och 1,1 mnkr bättre än budget.

Hysesintäkterna har ökat med 5,4 mnkr jämfört med föregående år och förklaras främst av ökade omsättningshyror. Intäkterna för de kommunala projekten uppgår till 79,1 mnkr, vilket är en minskning med 118,6 mnkr jämfört med föregående år. Nedgången beror på en lägre projektvolym då ett flertal projekt befinner sig i förstudiefas.

Investeringsvolymen i det egna fastighetsbeståndet uppgick till 94,4 mnkr. Några av investeringarna under året har varit utbyggnaden av Stadshotellet etapp 1, fasadrenoveringarna av Kallbadhuset och Varmbadhuset samt väderskydd på Magasinet.

Bland kostnaderna utmärker sig energi- och räntekostnader vilka ökat kraftigt till följd av en orolig omvärld. Under året har bolaget gjort en nyupplåning på 65 mnkr.

Under året gjordes en ny fastighetsvärdering. Det genererade en ny nedskrivning på Rådhuset och återföring av tidigare gjorda nedskrivningar på Varmbadhuset och Fästningsterrassen.

Personal

Under året har ett gediget arbete gjorts för att ta fram en ny affärsplan som ska gälla under åren 2023–2026. I samband med detta intervjuades ett stort antal medarbetare. I intervjuerna framkom tydligt att bolaget befinner sig i ett kulturskifte, något som till stor del förklaras av att bolaget vuxit kraftigt under de senaste åren.

Kopplat till den nya affärsplanen kommer Varbergs Fastighets AB att göra en organisationsanpassning. Förändringen har bromsat upp ett par nyanställningar, vilket har inneburit viss ökad belastning på befintlig personal. Detta kommer åtgärdas under 2023. Anpassningen syftar till att få ett ännu mer målinriktat och effektivt arbete.

I början av 2022 förekom långtidssjukskrivningar, men mot slutet av året förekom endast kortare sjukskrivningar.

Resultaträkning Varbergs Fastighets AB, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	200,1	313,7	542,9
Kostnader	-141,4	-255,7	-482,2
Avskrivningar	-32,6	-31,4	-33,8
Rörelseresultat	26,1	26,6	26,8
Finansnetto	-11,5	-10,6	-15,4
Resultat efter fin. poster	14,6	16,0	11,5
Balansomslutning	974,7	883,7	910,5
Soliditet, %	11,1%	11,4%	11,2%
Investeringar	94,4	46,2	38,7
Antal anställda, medeltal	38	34	35

Hallands Hamnar Varberg AB

Hallands Hamnar Varberg AB tillhandahåller hamn-, stuveri- och logistik tjänster och har i uppdrag att utveckla hamnverksamheten i Varbergs kommun. Tillsammans med Hallands Hamnar Halmstad AB ska bolaget genom det gemensamt ägda bolaget Hallands Hamnar AB också stärka den regionala utvecklingen, verka för ökad kostnadseffektivitet och kundnytta samt utveckla hamnarna till moderna och attraktiva arbetsplatser.

Hänt i verksamheten

Under 2022 slogs ännu ett rekord i Hallands Hamnar Varberg. Företaget omsatte 1,4 miljoner kubikmeter sågade trävaror över kaj (1,2 miljoner kubikmeter föregående år). En stor del i detta var en ökning av volymer som skeppas till USA, men även trafiken till Storbritannien återhämtade sig under 2022. Även om företaget speglar industrin, så är volymökningen ett tecken på att Hallands Hamnar Varberg AB kontinuerligt arbetar med produktionsförbättringar, kundkontakter och medarbetare.

Framtid

Stora kunder som Södra Cell, Derome med flera har genomfört och kommer genomföra stora investeringar. Det ger förutsättningar till ökad produktion och därmed möjligheter till ökade volymer över Hallands Hamnar Varberg AB.

Inom ramen för Varbergs kommuns stadsutvecklingsprojekt bedrivs nu arbetet med att flytta delar av hamnanläggningen i Varberg till en ny hamndel. Ambitionen är att bygga ”Norra Europas modernaste skogshamn”. Hallands Hamnar Varberg AB ansvarar för projektet att bygga den nya hamndelen och har tagit hjälp av hamn- och gatuförvaltningen för projektledning. Invigning av den nya hamndelen planeras till hösten 2024.

Resultat och ekonomisk analys

För 2022 redovisar bolaget ett resultat efter finansiella poster om 9,7 mnkr vilket är bättre jämfört med både samma period föregående år och budget för året. De ökade intäkterna är ett resultat av ökade volymer. De ökade kostnaderna beror på hantering av de ökade volymerna och på kraftigt ökade energi- och bränslepriser som påverkar bolaget väsentligt.

Genomförda investeringar under året uppgår till totalt 35,4 mnkr varav 21,8 mnkr avser den nya hamnen. Resterande investeringar avser maskiner och inventarier. Soliditeten har minskat till 34% jämfört med 59% 2021.

Personal

Medelantalet anställda under 2022 var 73 personer, där 68 var män och 5 var kvinnor. Målet är att nå 15% kvinnliga medarbetare innan målperiodens slut. Främst görs det insatser för att få fler kvinnor att söka sig till produktionen.

Över lag är sjukfrånvaron i bolaget låg. Antal med långtidssjukfrånvaro varierar mellan 1–2 personer per år. En förklaring kan vara utomhusarbete, samt de insatser som görs i form av friskvårdsförmån och möjligheten att använda bolagets gym. Även intresset för förmånsnyttan har ökat sedan 2021.

Hallands Hamnar Varberg AB har inte några anställda i bolaget utan hyr in personal från Hallands Hamnar AB.

Resultaträkning Hallands Hamnar Varberg AB, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	155,1	119,4	129,5
Kostnader	-130,8	-104,7	-101,9
Avskrivningar	-14,1	-14,4	-13,2
Rörelseresultat	10,2	0,3	14,5
Finansnetto	-0,5	0,0	0,0
Resultat efter fin. poster	9,7	0,3	14,5
Balansomslutning	236,6	127,8	117,6
Soliditet, %	34,0%	59,0%	64,0%
Investeringar	35,4	28,3	28,9

Varberg Vatten AB

Varberg Vatten AB har i uppdrag att inom Varbergs kommun äga och hyra de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna och att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsverksamheten, VA. Bolaget ansvarar också för den kommunala avfallshanteringen. Driften sköts genom bolaget Vatten och Miljö i Väst AB (Vivab) som ägs till hälften av Varberg Vatten AB och till hälften av Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB.

Hänt i verksamheten

I projektet Västra kuststammen har samverkan med projektörer och entreprenör utvecklats väl under året. Projektet har inlett samarbete med primärkommunen, Implenja och Varbergs Energikoncernen. Arbetsprocesser har arbetats fram och effektiviserats.

Under året har etapp 1, 2, 3, 6 och 8 färdigställt för ledningen mellan Neden och Ragnhilds källa och etapp 7 är i stort klar förutom påkoppling av avloppet från Rolfstorp.

Under 2022 har vattentornet Våga blivit ett tydligt landmärke för alla som passerar Varberg. Under året har fokus varit på pågående produktion och att få en bra kvalitet på genomfört arbete. Utöver detta har också ett aktivt arbete genomförts för kommunikation med allmänheten, bland annat genomfördes öppna studiebesök under september månad.

Reningsverket i Åkulla går in i slutfas och är snart klart för driftsättning. Projektet har under året renoverat befintligt reningsverk samt inkommande pumpstation. Genom sanering eller relining av gamla ledningar ökas livslängden och färre driftstörningar inträffar.

Framtid

Under 2022 har arbete med målområdet ”Grön samhällsutveckling” utvecklats och en vision för ett framtida resursverk Getteröverket 2.0 är framtagen.

Bolaget har startat upp samarbete med kommunens samhällsbyggande förvaltningar runt nya systemlösningar.

Framöver kommer ett större ansvar för insamling av förpackningar att läggas på bolaget. Det ger förutsättningar för ett ökat påverkansarbete för en mer hållbar konsumtion, vilket går i linje med bolagets interna arbete runt hållbarhetsfrågor.

Resultat och ekonomisk analys

Före bokslutsdispositioner redovisar Varberg Vatten AB ett positivt resultat på 6,2 mnkr.

Årets överskott för VA-verksamheten 21,1 mnkr omförs till VA-fond och minskar intäkten i resultaträkningen. VA-fonden kommer uppgå till 54 mnkr och kommer täcka framtida kapitalkostnader för pågående investering i form av nytt vattentorn, Våga. Tidigare överuttag på 6,9 mnkr består.

Årets överskott för avfallsverksamheten på 15,9 mnkr gör att det blir ett överuttag på 9,7 mnkr till kollektivet. Verksamhetens överskott är 10,3 mnkr bättre än budget.

Personal

Under 2022 har det genomförts ett antal omorganisationer. Dessa har gjorts i syfte att effektivisera och förtydliga roller och ansvar och har främst påverkat driften.

Under våren startades ett arbete kring bolagets arbetsgivarvarumärke som ett viktigt led i den strategiska kompetensförsörjningen. Sjukfrånvaron är fortsatt låg och så även antalet tillbud och olyckor. Vivab har genomfört en medarbetarenkät som visar på att medarbetarna trivs och har en bra arbetsmiljö.

Inom Vivab är könsfördelningen jämn på tjänstemannasidan. Inom driften finns det utmaningar i att locka fler kvinnor till verksamheten.

Resultaträkning Varberg Vatten AB, mnkr	2022	2021	2020
Intäkter	249,5	240,9	219,5
Kostnader	-184,5	-180,3	-166,1
Avskrivningar	-47,9	-47,0	-44,8
Rörelseresultat	17,1	13,6	8,6
Finansnetto	-11,0	-7,7	-10,4
Resultat efter fin. poster	6,2	5,9	-1,8
Balansomslutning	2 419,9	2 079,2	1 786,2
Soliditet, %	15,3%	15,6%	14,6%
Investeringar	296,7	217,4	139,0

Till kommunfullmäktige i Varbergs kommun

Revisionsberättelse

Undertecknade revisorer, som är av Varbergs kommunfullmäktige utsedda att granska kommunens räkenskaper och förvaltning för år 2022, får efter verkställt uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat kommunstyrelsens och övriga nämnders verksamhet samt årsredovisning och räkenskaper för 2022. Genom de utsedda lekmannarevisorerna har även granskning skett av Varbergs Stadshus AB, Varbergs Bostads AB med dotterbolag, Varberg Energi AB med dotterbolag, Etapp 1 i Varberg AB, Parkeringshus i Västerport i Varberg AB, Arena Varberg AB, Varbergs Fastighet AB, Marknad Varberg AB, Hallands hamnar AB, Hallands Hamnar Varberg AB, Varberg Vatten AB samt VIVAB.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

KPMG har biträtt kommunrevisionen. I verksamhetsredogörelse som biläggs denna revisionsberättelse framgår kortfattat resultatet från genomförda granskningar under 2022. För samtliga granskningar har upprättats revisionsrapporter som skickats till berörd nämnd/styrelse för yttrande. Revisionsrapporterna har även skickats till kommunfullmäktige och kommunstyrelse för kännedom. Utöver granskningsrapport av bokslutet lämnas även verksamhetsredogörelse. Till revisionsberättelsen hör utöver ovan angivna revisionsrapporter också revisionsberättelser och granskningsrapporter för bolagen.

Vi har i granskningen av Pingvinen kunnat konstatera brister i underlag och tillgång till handlingar gällande förkalkyler inför projektets uppstart. Vi ser bristerna som allvarliga men konstaterar samtidigt att kultur- och fritidsnämnden hörsammat synpunkterna och vidtagit åtgärder kring sin dokumenthantering.

Vi är oroliga över kommunens investeringsvolym och kostnadsfördyringar i enskilda investeringsprojekt.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Varbergs kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

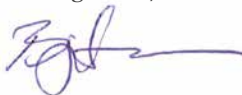
Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Utifrån vår granskning anser vi vidare att kommunallagens balanskrav har uppfyllts för 2021.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ för verksamhetsåret 2022.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Varberg den 27 mars 2023

Björn Johansson

Lars Oskarsson

Erling Andersson

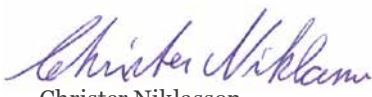
Inger Cederholm

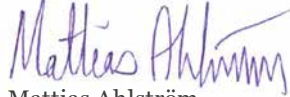
Lennart Andersson

Göran Jarhult

Christer Niklasson

Mattias Ahlström

Lars-Erik Ottosson

**VARBERGS
KOMMUN**

Telefon, Varberg direkt: 0340-880 00 | E-post: varbergdirekt@varberg.se | Webbplats: varberg.se
Postadress: Varbergs kommun, 432 80 Varberg | Besöksadress: Varberg direkt, Norra Vallgatan 14